

INTERSTAT

ŠTUDIJA O NABAVI IN OBDELAVI GRADIVA V SPLOŠNIH KNJIŽNICAH

NAROČNIK:

ZDRUŽENJE SPLOŠNIH KNJIŽNIC
ADAMIČEVA 15
1290 GROSUPLJE

IZVAJALEC:

INTERSTAT D.O.O.
ULICA ŠKOFA MAKSIMILIJANA DRŽEČNIKA 6
2000 MARIBOR

Maribor, februar 2015

PROJEKTNA EKIPA

MARKO DIVJAK, direktor

marko.divjak@interstat.si

DANIJEL TADENC, organizacijski vodja

danijel.tadenc@interstat.si

URŠKA ANTOLIN, samostojna raziskovalka

urska.antolin@interstat.si

V skladu s standardi, ki jih priporoča ESOMAR*, je pri objavi rezultatov iz tega poročila potrebno navesti naslednje podatke:

IZVAJALEC: Interstat d.o.o.

ZAJETA POPULACIJA: Direktorji splošnih knjižnic

VELIKOST CELOTNEGA VZORCA: n = 57

DATUM IZVEDBE: 15. 10. - 12. 12. 2014

VZORČENJE: Ker ne gre za klasično raziskavo temveč za popis, je bila v raziskavo vključena celotna ciljna skupina (58 splošnih knjižnic).

METODA ZBIRANJA PODATKOV: Samoizpolnjevanje vprašalnika v tiskani obliki

* ESOMAR/WAPOR GUIDE TO OPINION POLLS, ESOMAR 2003.

KAZALO

1. RAZISKOVALNI PRISTOP	4
2. REZULTATI	7
2.1. SPLOŠNI PODATKI O KNJIŽNICI	7
2.2. IZBOR KNJIŽNIČNEGA GRADIVA V LETU 2013	10
2.3. NAKUP KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	22
2.4. OBDELAVA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	29
2.5. OPREMA GRADIVA IN DISTRIBUCIJA NA DISLOCIRANE ENOTE	39
2.6. PROSTORI ZA OBDELAVO GRADIVA	61
2.7. POSEBNE ZBIRKE	66
2.8. ZAPOSLENI, KI SO V LETU 2013 IZVAJALI NALOGE NABAVE, OBDELAVE, OPREME IN DISTRIBUCIJE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	80
2.9. ODPIS GRADIVA	91

1. RAZISKOVALNI PRISTOP

Ciljna skupina:

Direktorji in direktorice slovenskih splošnih knjižnic. V Sloveniji deluje 58 splošnih knjižnic, med njimi je 10 osrednjih območnih knjižnic in 48 območnih knjižnic.

Vzorec in vzorčenje:

K sodelovanju so bili povabljeni direktorji in direktorice vseh splošnih knjižnic. Ker je bilo potrebno pripraviti popis stanja in pridobiti čim natančnejše podatke, je bilo pomembno, da se povabilu k raziskavi odzovejo vsi povabljeni. Iz tega vidika ne gre za klasično raziskavo, temveč za popis, to je vključitev celotne ciljne skupine. Da je bilo ta cilj mogoče uresničiti, je bilo potrebno ustrezno komunicirati namen in cilje raziskave ter udeležence večkrat pozvati k izpolnitvi vprašalnika. Komunikacijo z anketiranci je v celoti prevzel naročnik oz. delovna skupina za izvedbo študije o nabavi in obdelavi gradiva, imenovana v okviru Združenja splošnih knjižnic.

Metoda zbiranja podatkov:

Ker je bila vsebina vprašalnika dokaj kompleksna, sploh z vidika posredovanja podatkov o delovnih urah in stroških dela v povezavi s posameznimi nalogami izbora, nakupa, obdelave in opreme/distribucije gradiva, se je podatke zbralo z metodo poštnega anketiranja, udeleženci raziskave pa so imeli na voljo tudi elektronsko verzijo vprašalnika (MS Word), da jim je bila olajšana distribucija vprašalnika med druge sodelavce, ki so jim lahko pomagali pri iskanju podatkov za vnos v vprašalnik (računovodska služba in drugi oddelki).

Natisnjene vprašalnike smo respondentom poslali po pošti, skupaj z ovojnico za vračilo izpolnjenih vprašalnikov. Respondentom je naročnik večkrat poslal opomnik (po e-pošti) s ponovnim vabilom za izpolnjevanje vprašalnika.

Po prvem pregledu vrnjenih vprašalnikov je bilo pri veliki večini vprašalnikov ugotovljeno, da so nekateri podatki izpolnjeni pomanjkljivo ali neustrezno. Takšne vprašalnike smo vrnili naročniku, ki je z osebnim kontaktiranjem respondentov skušal pridobiti ustrezne podatke. Kjer je bilo možno, so se podatki naknadno dopolnili oz. popravili, tako da je stopnja manjkajočih odgovorov res minimalna.

Termin zbiranja podatkov:

Vprašalniki so bili odposlani po pošti in elektronski pošti: 15. 10. 2014.

Zadnji prejeti vprašalnik: 12. 12. 2014.

Vprašalnik:

Naročnik je oblikoval delovno skupino, ki je pripravila vsebinski osnutek vprašalnika. Izvajalec je sodeloval z naročnikom pri pripravi in usklajevanju vprašalnika ter pomagal s strokovnimi in metodološkimi nasveti. Končna verzija vprašalnika je obsegala 9 vsebinskih sklopov:

- splošni podatki o knjižnici,
- izbor knjižničnega gradiva v letu 2013,
- nakup knjižničnega gradiva v letu 2013,
- obdelava knjižničnega gradiva v letu 2013,
- oprema gradiva in distribucija na dislocirane enote v letu 2013,
- prostori za obdelavo gradiva,
- posebne zbirke,
- zaposleni, ki so v letu 2013 izvajali naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije knjižničnega gradiva,
- odpis gradiva.

Analiza podatkov in prikaz rezultatov:

Pripravili smo osnovno univariatno analizo (osnovna frekvenčna / deskriptivna analiza po posameznih vprašanjih) ter tabelarično in grafično predstavitev rezultatov po vprašanjih.

Primer frekvenčne tabele in interpretacija:

S frekvenčno tabelo prikažemo frekvence in odstotke za vsak podan odgovor. V primeru, da je na vprašanje odgovarjalo malo anketiranih ($N < 10$), smo izpustili prikaz v odstotkih ter navedli samo frekvence. V primeru obsežnih tabel smo izpustili prikaz frekvenc in prikazali samo odstotke.

f - frekvenca (npr. število knjižnic, ki je izbralo odgovor A)

% - strukturni odstotek (npr. odstotek knjižnic, ki je izbralo odgovor A)

	f	%
A	XY	XY,Z
B	XY	XY,Z
Skupaj	XY	XY,Z

Primer tabele z opisnimi statistikami in interpretacija:

N - število enot (npr. število knjižnic, ki je podalo odgovor na vprašanje)

Min. - minimalna vrednost, ki se je pojavila pri vsaj eni enoti (npr. pri vsaj eni knjižnici znaša minimalna vrednost XY)

Max. - maksimalna vrednost, ki se je pojavila pri vsaj eni enoti (npr. pri vsaj eni knjižnici znaša maksimalna vrednost XY)

Vsota - seštevek vrednosti pri določenem vprašanju pri vseh enotah (npr. v vseh knjižnicah skupaj znaša podatek XY)

Povprečje (oznaka M - Mean) - povprečna ocena, izračunana iz vseh vrednosti pri določenem vprašanju pri vseh enotah (povprečna ocena je definirana kot vsota vseh vrednosti, deljena s številom enot - knjižnic)

	N	Min.	Max.	Vsota	Povprečje (M)
Podatek	XY	XY	XY	XY	XY,Z

Pri rezultatih posameznih vprašanj so povsod prikazani veljavni odgovori, pri posameznih vprašanjih, kjer je skupni numerus nižji od 57 (kolikor je skupno število vseh anketiranih knjižnic), gre bodisi za vprašanje, kjer zaradi narave vprašanja niso odgovarjali vsi anketirani, bodisi pa gre za manjkajoč odgovor. Pri takšnih primerih smo navedli imena knjižnic, katerih odgovori manjkajo.

2. REZULTATI

2.1. SPLOŠNI PODATKI O KNJIŽNICI

V raziskavi smo zbrali podatke 57 splošnih knjižnic. Skupno število vseh krajevnih knjižnic v mreži znaša 293, v povprečju pride na eno splošno knjižnico 5 enot (5,14) krajevnih knjižnic, ta razpon pa variira od 1 enote pa do največ 36 enot.

Skupno število vseh občin, ki financirajo nakup knjižničnega gradiva v vseh splošnih knjižnicah znaša 209. V povprečju posamezno splošno knjižnico financirajo skoraj 4 občine (3,67), število različnih občin, ki financirajo eno splošno knjižnico, pa se giblje od 1 do 16.

V vseh 57 splošnih knjižnicah je skupaj zaposlenih 858 strokovnih knjižničarskih delavcev za nedoločen čas, v povprečju 15 strokovnih delavcev na posamezno knjižnico (razpon se giblje od 2 v najmanjši do 185 v največji splošni knjižnici). Poleg tega je v splošnih knjižnicah zaposlenih še 23 strokovnih knjižničarskih delavcev za določen čas, torej skupaj 881 strokovnih knjižničarskih delavcev. Splošne knjižnice skupaj zaposlujejo še 44 manipulativnih knjižničarskih delavcev (v povprečju manj kot enega na posamezno knjižnico) in 8 manipulativnih knjižničarskih delavcev s strokovnim izpitom.

TABELA 1: Osnovni podatki o knjižnicah (V2 - V7)

	N	Min.	Max.		Vsota	Povprečje (M)
Število krajevnih knjižnic v mreži*	57	1	36		293	5,14
Število občin, ki financirajo nakup knjižničnega gradiva:	57	1	16		209	3,67
				<i>Delež vseh splošnih knjižnic, ki imajo posamezni profil (v %)</i>		
Število strokovnih knjižničarskih delavcev za nedoločen čas**	57	2	185	100,0	858	15,06
Število strokovnih knjižničarskih delavcev za določen čas***	57	0	4	28,1	23	0,39
Število manipulativnih knjižničarskih delavcev:	57	0	6	42,1	44	0,78
Število manipulativnih knjižničarskih delavcev s strokovnim izpitom:	57	0	5	7,0	8	0,13

* Vse krajevne knjižnice, vključno z osrednjo in druga izposojevališča, razen bibliobusnih - bibliobus šteje knjižnica lastnica kot eno krajevno knjižnico.

** EPZ* v letu 2013 - na dan 30. 06. 2013, upoštevajo se tudi zaposleni na porodniški ali drugi daljši odsotnosti - ne štejemo direktorja.

*** EPZ* v letu 2013 - na dan 30. 06. 2013, ne upoštevajo se nadomestne zaposlitve za zaposlene na porodniškem ali drugem daljšem dopustu, ki so že vštete v V4.

Več kot 60 odstotkov (61,4 %) splošnih knjižnic ima oddelek za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva.

TABELA 2: Ali ima knjižnica oddelek za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva? (V8)

	f	%
Da	35	61,4
Ne	22	38,6
Skupaj	57	100,0

SLIKA 1: Ali ima knjižnica oddelek za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva? (V8)

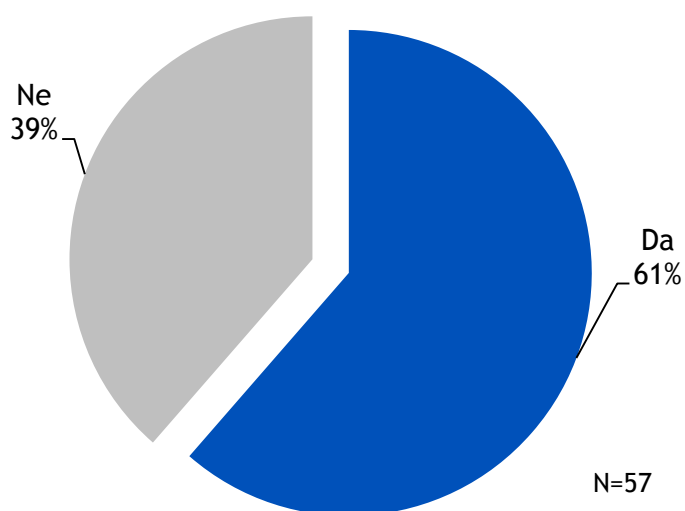

TABELA 3: Seznam knjižnic, ki imajo oddelek za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva (V8)

Lavričeva knjižnica Ajdovščina
Knjižnica Celje
Knjižnica Domžale
Knjižnica Dravograd
Mestna knjižnica Grosuplje
Knjižnica Hrastnik
Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica
Mestna knjižnica Izola
Matična knjižnica Kamnik
Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper
Mestna knjižnica Kranj
Valvasorjeva knjižnica Krško
Matična knjižnica Lenart
Knjižnica Lendava
Knjižnica Litija
Mestna knjižnica Ljubljana
Mariborska knjižnica
Knjižnica Mozirje
Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota
Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica
Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto
Matična knjižnica Piran
Knjižnica Bena Zupančiča Postojna
Knjižnica Ivana Potrča Ptuj
Knjižnica A.T. Linhartaradovljica
Koroška osrednja knjižnica Ravne na Koroškem
Knjižnica Sevnica
Kosovelova Knjižnica Sežana
Knjižnica Slovenska Bistrica
Knjižnica Slovenske Konjice
Knjižnica Šmarje pri Jelšah
Knjižnica Pavla Golie Trebnje
Knjižnica Velenje
Cankarjeva knjižnica Vrhnika
Medobčinska matična knjižnica Žalec

2.2. IZBOR KNJIŽNIČNEGA GRADIVA V LETU 2013

V vseh splošnih knjižnicah kot načine pridobivanja informacij o izdanem gradivu uporabljajo pregledovanje ponudb po pošti in e-pošti, sestanke z zastopniki založb, spremljanje časopisnih objav, pregledovanje oglednih izvodov, pregledovanje predlogov uporabnikov in knjižničarjev, iskanje po svetovnem spletu in pregledovanje katalogov založb. Glede na povprečno oceno pogostosti se med temi načini najpogosteje uporablja pregledovanje ponudb po pošti in e-pošti (ocena 4,86 oz. dnevno), vsi ostali načini, razen pregledovanja katalogov založb, se v povprečju uporabljajo na tedenski ravni (povprečne ocene okrog ocene 4). Katalogi založb se v povprečju pregledujejo na mesečni ravni (ocena 3).

Ostale ocenjevane načine pridobivanja informacij o gradivu uporabljajo skoraj vse knjižnice (več kot 90 % knjižnic), izjema so le pregledovanje učnih programov (ta način uporablja 84,2 % knjižnic), pregledovanje nacionalnih in specialnih bibliografij (ta način uporablja 64,9 % knjižnic) ter pregledovanje ponudb knjižnih dražb (ta način uporablja 49,1 % knjižnic). Glede na povprečno pogostost uporabe med temi načini najbolj izstopajo stiki z lokalnimi društvi in organizacijami - povprečna ocena okrog 3 kaže na mesečno uporabo. Ostali načini pa se praviloma uporabljajo zgolj občasno (povprečne ocene gravitirajo k oceni 2).

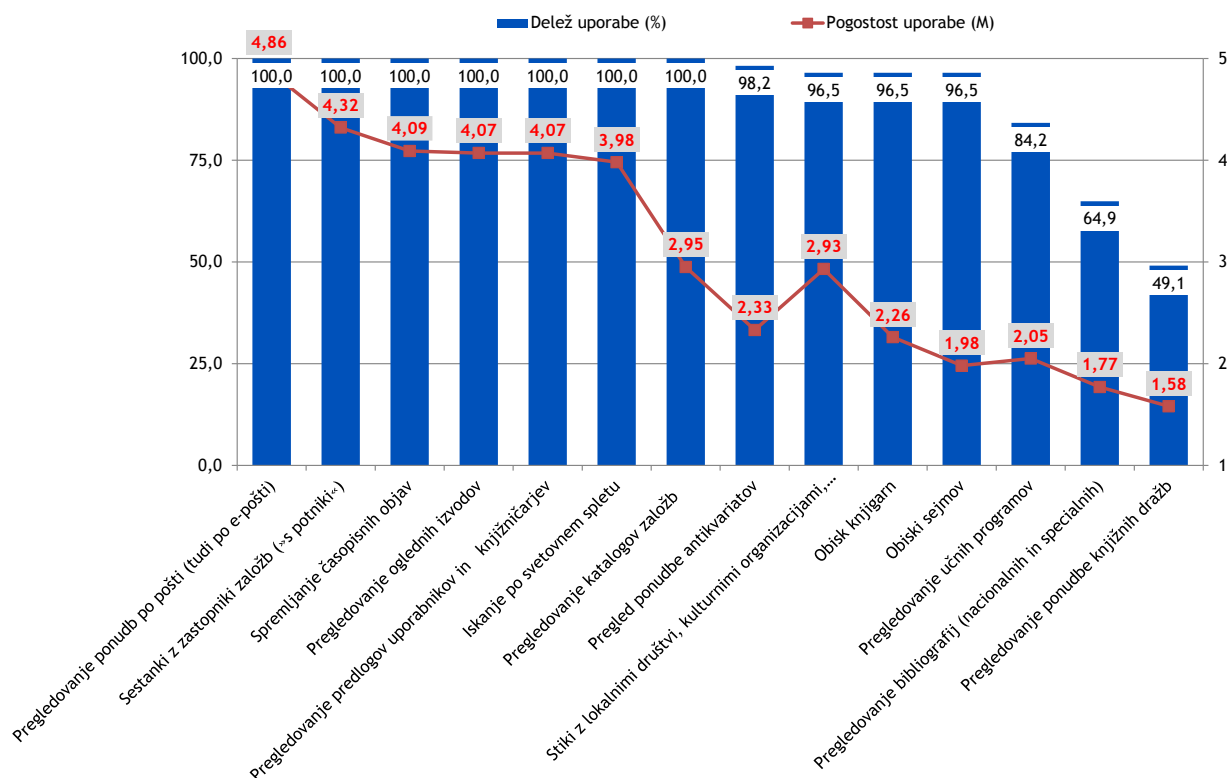
TABELA 4: Pogostost pridobivanja informacij o izdanem gradivu (V9)

	5 - DNEVNO	4 - TEDENSKO	3 - MESEČNO	2 - OBČASNO (manj kot 12- krat letno)	<i>Delež vseh splošnih knjižnic, ki način uporabljajo</i>	1 - NIKOLI	Povprečje*
	%	%	%	%	%	%	M
Pregledovanje ponudb po pošti (tudi po e-pošti)	87,7	10,5	1,8	0,0	100,0	0,0	4,86
Sestanki z zastopniki založb (»s potniki«)	35,1	63,2	0,0	1,8	100,0	0,0	4,32
Spremljanje časopisnih objav	45,6	26,3	19,3	8,8	100,0	0,0	4,09
Pregledovanje oglednih izvodov	35,1	47,4	7,0	10,5	100,0	0,0	4,07
Pregledovanje predlogov uporabnikov in knjižničarjev	29,8	47,4	22,8	0,0	100,0	0,0	4,07
Iskanje po svetovnem spletu	33,3	42,1	14,0	10,5	100,0	0,0	3,98
Pregledovanje katalogov založb	3,5	22,8	38,6	35,1	100,0	0,0	2,95
Pregled ponudbe antikvariatov	1,8	0,0	29,8	66,7	98,2	1,8	2,33

	5 - DNEVNO	4 - TEDENSKO	3 - MESEČNO	2 - OBČASNO (manj kot 12- krat letno)	Delež vseh splošnih knjižnic, ki način uporabljajo	1 - NIKOLI	Povprečje*
	%	%	%	%	%	%	M
Stiki z lokalnimi društvi, kulturnimi organizacijami, izobraževalnimi ustanovami, samozaložbami	8,8	15,8	38,6	33,3	96,5	3,5	2,93
Obisk knjigarn	0,0	7,0	15,8	73,7	96,5	3,5	2,26
Obiski sejmov	0,0	0,0	1,8	94,7	96,5	3,5	1,98
Pregledovanje učnih programov	0,0	1,8	17,5	64,9	84,2	15,8	2,05
Pregledovanje bibliografij (nacionalnih in specialnih)	0,0	1,8	8,8	54,4	64,9	35,1	1,77
Pregled ponudbe knjižnih dražb	1,8	0,0	3,5	43,9	49,1	50,9	1,58
Drugo	5,3	3,5	1,8	5,3	15,8	84,2	1,40

*Povprečna ocena na 5 stopenjski lestvici, kjer 1 pomeni Nikoli in 5 pomeni Dnevno, torej višja povprečna ocena pomeni večjo pogostost in obratno.

SLIKA 2: Pogostost pridobivanja informacij o izdanem gradivu - uporabljeni načini (%)* in povprečna ocena (V9)

Opomba: delež uporabe predstavlja % splošnih knjižnic, v katerih uporabljajo posamezni način pridobivanja informacij o gradivu - ne glede na pogostost.

V 11 anketiranih knjižnicah so navedli še druge načine pridobivanja informacij o izdanem gradivu; ti so zbrani in navedeni v spodnji tabeli.

TABELA 5: Drugi načini pridobivanja informacij o izdanem gradivu (V10)

Knjižnica	Dobesedne navedbe	f
Matična knjižnica Kamnik	Naročila in želje (zahteve) uporabnikov, obvestila uporabnikov o posebnih domoznanskih izdajah.	1
Mestna knjižnica Grosuplje	Občasno pridobivamo gradivo preko dogodkov, ki jih organiziramo v knjižnici (npr. razstava ilustracij ob prevodu Martina Krpana v francoščino pri francoski založbi).	1
Mestna knjižnica Ljubljana	Predstavitve novih knjig na prireditvah ali drugih medijih (radio, tv, trgovski centri...).	1
Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper	Pregled in usklajevanje predlogov, želja uporabnikov in strokovnih delavcev knjižnice za nakup ali dokup gradiva.	1
Matična knjižnica Piran	Pregledovanje katalogov drugih knjižnic.	1
Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica	Pregledovanje na OPAC-u (CIP-oc ali izdaje po založbah).	1
Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica	Telefonske ponudbe avtorjev.	1
Občinska matična knjižnica Laško	Spremljanje TV in radijskih postaj.	1
Matična knjižnica Lenart	Stiki z avtorji.	1
Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin	Telefonske ponudbe.	1
Mestna knjižnica Ljubljana	Ustne informacije znancev.	1

Zanimalo nas je tudi, kdo konkretno v knjižnicah odloča o izboru knjižničnega gradiva ter kako pogosto. Pogostost se je ocenjevala s pomočjo 4-stopenjske lestvice, kjer višja ocena pomeni večjo pogostost. Če v knjižnici nimajo formalno imenovane nabavne komisije ali drugega organa, so to tudi označili.

V največ knjižnicah pri odločanju o izboru o knjižničnem gradivu odločajo strokovni delavci (89,5 %) in direktor (82,5 %). Strokovni delavci v povprečju o tem odločajo pogosto (ocena 2,63), direktor pa občasno (ocena 2,05). V skoraj dveh tretjinah knjižnic (64,9 %) se o izboru knjižničnega gradiva odloča delavec s formalnimi pooblastili; tam, kjer je prisoten, je pogostost odločanja precej visoka, povprečna ocena ustreza oceni 4 - vedno (ocena 3,54). Vodje enot in oddelkov se o izboru knjižničnega gradiva odločajo v polovici vseh knjižnic (50,9 %), in sicer občasno (ocena 1,73). Formalno imenovano nabavno komisijo imajo v dobri petini vseh knjižnic (21,1 %), ki v povprečju pogosto odloča o izboru gradiva (ocena 3,17).

TABELA 6: Odločanje o izboru o knjižničnem gradivu (V11)

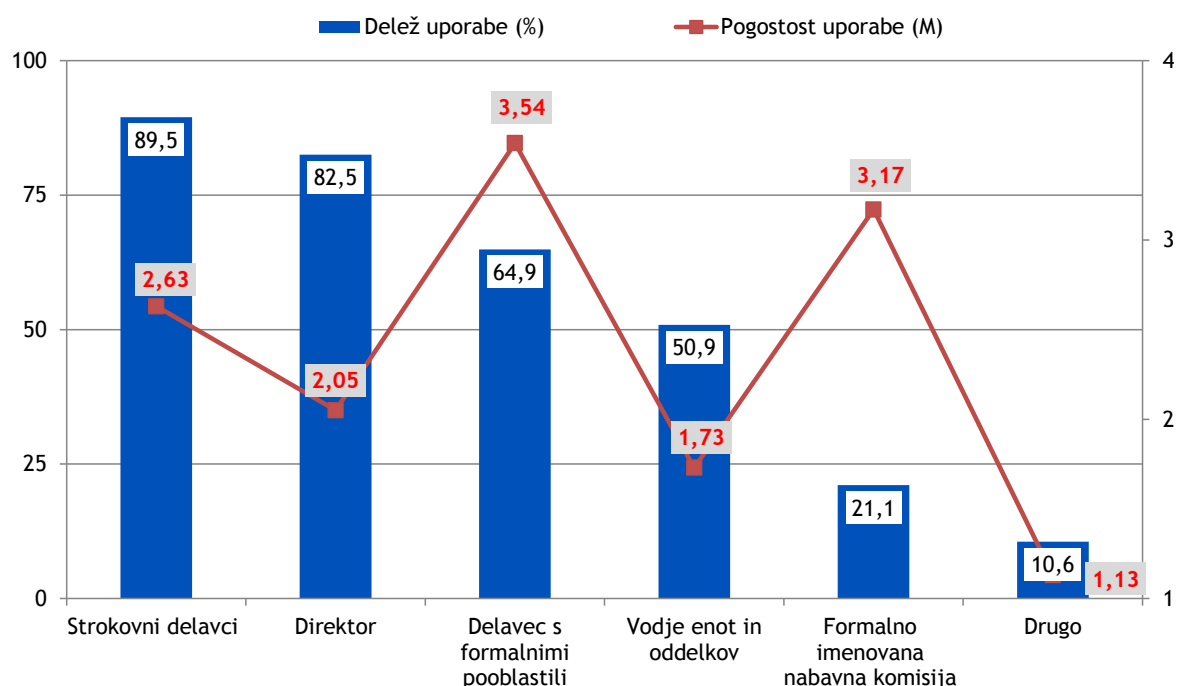
	4 - VEDNO - v več kot 90 % primerov	3 - POGOSTO - v več kot 50 % primerov	2 - OBČASNO - v manj kot 50 % primerov	<i>Delež vseh, ki način uporabljajo</i>	1 - NIKOLI	Nimamo tega organa / delovnega mesta	Povprečje ***
	%	%	%	%	%	%	M
Strokovni delavci	29,8	14,0	45,6	89,5	10,5	0,0	2,63
Direktor	8,8	5,3	68,4	82,5	17,5	0,0	2,05
Delavec s formalnimi pooblastili **	47,4	5,3	12,3	64,9	0,0	35,1	3,54
Vodje enot in oddelkov	7,0	1,8	42,1	50,9	40,4	8,8	1,73
Formalno imenovana nabavna komisija *	10,5	3,5	7,0	21,1	0,0	78,9	3,17
Drugo	0,0	1,8	8,8	10,6	87,7	1,8	1,13

* Komisija, imenovana s sklepom.

** Za nabavo sistematizirano delovno mesto, sklep...

*** Povprečna ocena na 4 stopenjski lestvici, kjer 1 pomeni Nikoli in 4 pomeni Vedno, torej višja povprečna ocena pomeni večjo pogostost in obratno.

SLIKA 3: Odločanje o izboru knjižničnega gradiva - uporabljeni načini (%)* in povprečna ocena (V11)

N = 57

Opomba: delež uporabe predstavlja % splošnih knjižnic, v katerih se o gradivu odločajo posamezni subjekti - ne glede na pogostost.

V 8 anketiranih knjižnicah so navedli še druge odločevalce o izboru o knjižničnem gradivu, dobesečne navedbe teh knjižnic so predstavljene v spodnji tabeli.

TABELA 7: Drugi odločevalci o izboru knjižnega gradiva (V12)

Knjižnica	Dobesedne navedbe	f
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	Nimamo formalno imenovane komisije, a nabavnik se redno posvetuje z vodji enot in sodelavkami v izposoji, ki beležijo želje uporabnikov.	1
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	Sodelovanje zaposlenih je odločilno pri izbiri števila izvodov posameznega naslova.	1
Knjižnica Lendava	Uporabniki knjižnice s svojimi predlogi.	1
Knjižnica Medvode	Upoštevamo predloge vseh strokovnih delavcev v knjižnici ter predloge naših bralcev.	1
Knjižnica Šmarje pri Jelšah	Upoštevamo želje in priporočila uporabnikov.	1
Knjižnica Ivana Potrča Ptuj	Zunanji strokovnjaki za posamezna strokovna področja, ki občasno sodelujejo pri izboru specialnega gradiva posameznih strok. Na primer pri izboru gradiva s področja fotografije sodeluje priznan fotograf iz pokrajinskega muzeja Ptuj-Ormož.	1
Splošna knjižnica Ljutomer	Želje bralcev.	1
Knjižnica Slovenska Bistrica	Želje in potrebe uporabnikov.	1

Na naslednja 3 vprašanja (V13, V14, V15) so odgovarjali samo tisti, ki imajo v knjižnici formalno imenovano nabavno komisijo; takšnih knjižnic je 12 in so zbrane v spodnji tabeli. Vsi ostali so nadaljevali z vprašanjem V16 o izboru darovanega knjižničnega gradiva.

TABELA 8: Seznam knjižnic, ki imajo s sklepom imenovano nabavno komisijo

Knjižnica Antona Tomaža Linhartar Radovljica
Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica
Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec
Knjižnica Velenje
Koroška osrednja knjižnica Ravne na Koroškem
Mariborska knjižnica
Matična knjižnica Kamnik
Medobčinska splošna knjižnica Žalec
Mestna knjižnica Grosuplje
Mestna knjižnica Koper
Mestna knjižnica Piran
Osrednja knjižnica Celje

V petih knjižnicah se člani nabavne komisije na delovnih sestankih sestajajo vsak teden, v dveh knjižnicah vsakih 14 dni, v drugih dveh knjižnicah pa vsak mesec. Predstavniki dveh knjižnic so navedli, da se komisija sestaja po potrebi, v eni knjižnici pa navajajo, da se komisija sestaja na dnevni ravni.

TABELA 9: Pogostost sestajanja nabavne komisije na delovnih sestankih (N = 12) (V13)

	f	%
Tedensko	5	41,7
Vsaki 14 dni	2	16,7
Mesečno	2	16,7
Drug časovni interval*	3	25,0
Skupaj	12	100,0

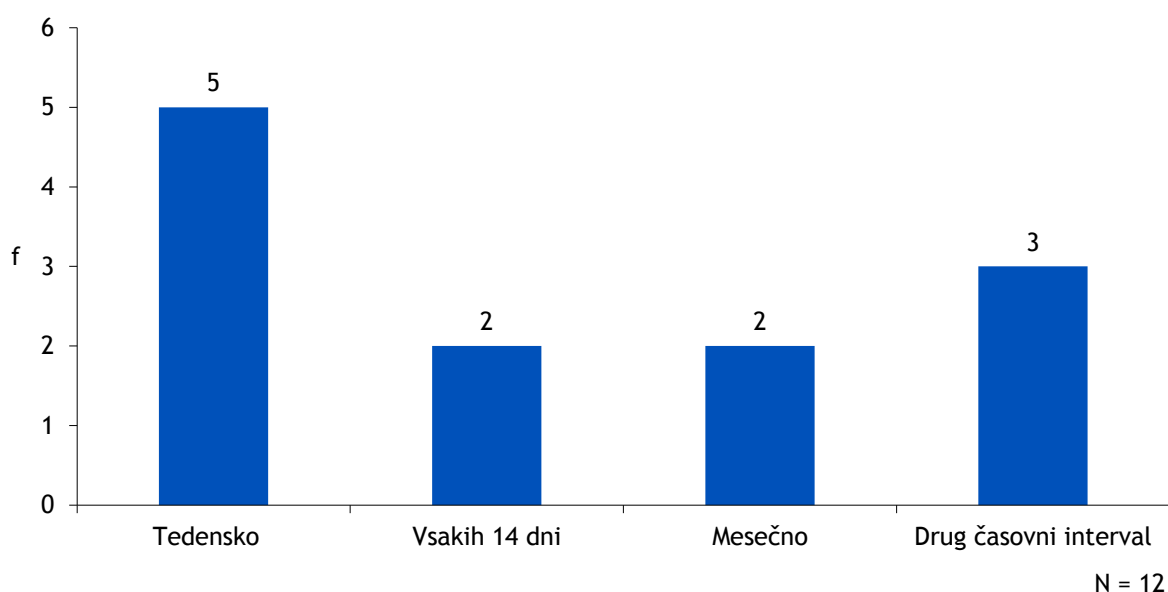
*Drugi odgovori:

- Po potrebi ima komisija e-sestanke.

- Po potrebi.

- Dnevno.

SLIKA 4: Pogostost sestajanja nabavne komisije na delovnih sestankih (V13)

Nabavne komisije v knjižnicah imajo najmanj 3 in največ 23 članov, povprečno število članov nabavne komisije v eni knjižnici pa znaša 7 članov ($M = 6,75$).

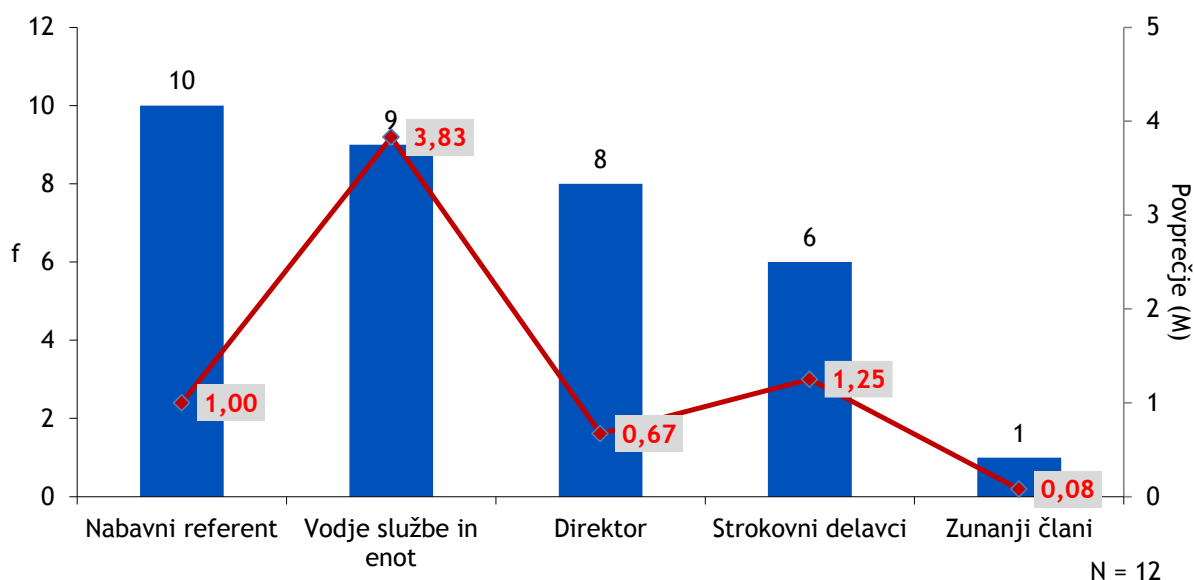
Sestava nabavnih komisij kaže, da so v večini primerov v nabavno komisijo vključeni nabavni referenti (10 knjižnic) in vodje služb oz. enot (9 knjižnic). V osmih knjižnicah je v nabavno komisijo vključen tudi direktor, samo v šestih knjižnicah pa so v komisijo vključeni tudi strokovni delavci. Glede na število posameznih članov so v nabavnih komisija najbolj zastopani vodje služb in enot - v povprečju skoraj štirje na vsako knjižnico ki ima nabavno komisijo. V povprečju ima vsaka komisija še enega nabavnega referenta in enega strokovnega delavca.

TABELA 10: Sestava in število članov nabavne komisije (N = 12) (V14)

	N	Min.	Maks.		Povprečje* (M)
Skupno število članov v nabavni komisiji	12	3	23		6,75
<i>Sestava</i>	N	Min.	Maks.	<i>Število knjižnic, ki ima določenega člana (f)</i>	<i>Povprečje* (M)</i>
Nabavni referent	12	0	2	10	1,00
Vodje službe in enot	12	0	17	9	3,83
Direktor	12	0	1	8	0,67
Strokovni delavci	12	0	4	6	1,25
Zunanji člani	12	0	1	1	0,08

* Povprečno število članov.

SLIKA 5: Sestava in število članov nabavne komisije (V14)

Opomba: f predstavlja število knjižnic, ki ima določenega člana, povprečje pa število posameznih članov na knjižnico.

V dodatni tabeli so zbrane še posebnosti glede delovanja nabavnih komisij v letu 2013, ki so jih v knjižnicah sami izpostavili. Navajamo tudi odgovor Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, ki ima neformalno nabavno komisijo in zato ni odgovarjala na vprašanja o formalni nabavni komisiji (V13, V14, V15).

TABELA 11: Posebnosti glede delovanja nabavne komisije v letu 2013 (V15)

Naziv knjižnice	Dobesedne navedbe
Osrednja knjižnica Celje	Nabavna komisija se občasno sestaja na delovnih sestankih, pregledovanje oglednih izvodov pa poteka dnevno.
Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec	V naši sistematizaciji nimamo podrobneje opredeljenih delovnih mest, vendar je jasno da bibliotekarka poleg izposoje na dom pretežno izvaja nakup knjižničnega gradiva, bibliotekarka poleg izposoje pretežno opravlja dela bibliopedagoških ur na mladinskem oddelku in bibliotekarka poleg izposoje pretežno dela domoznanska dela.
Mariborska knjižnica	Obvezna je udeležba za vse vodje enot, vabljeni pa so vsi izposojevalci in strokovni delavci v knjižnici.
Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica	Mojstrsko manevriranje med standardi, načrtom nakupa, željami in potrebami uporabnikov na eni strani in drastično prenikskimi sredstvi.
Matična knjižnica Kamnik	Komisija ne zmora ažurnega dela pri nabavi in naročanju novega gradiva. razlog: izmensko delo, delo na oddelkih, odsotnost in druge okoliščine ne dopuščajo ažurno naročanje, zato ga opravlja za to zadolžena strokovna delavka, ki se s komisijo posvetuje naknadno, o dokupih, številu izvodov, manjkajočih izvodih ali o drugih vsebinskih dilemah. Prav zaradi pomanjkanja kadra in dela na oddelkih ter v različnih izmenah se komisija težko sestaja redno.
Knjižnica Ivana Potrča Ptuj	Pri nas deluje neformalna nabavna komisija, ki jo sestavljajo nabavni referent (vodja nabave), vodje oddelkov knjižnice in strokovni delavci, občasno direktor knjižnice (nakup dražjih, prestižnih izdaj) in zunanji člani. Sestajajo se po potrebi pri pregledovanju oglednih izvodov, obveznega izvoda, ponudbe antikvatov, knjižnih dražb, itd.

Zanimalo nas je tudi, kdo konkretno v knjižnicah odloča o izboru darovanega knjižničnega gradiva ter kako pogosto. Pogostost se je ocenjevala s pomočjo 4-stopenjske lestvice, kjer višja ocena pomeni večjo pogostost.

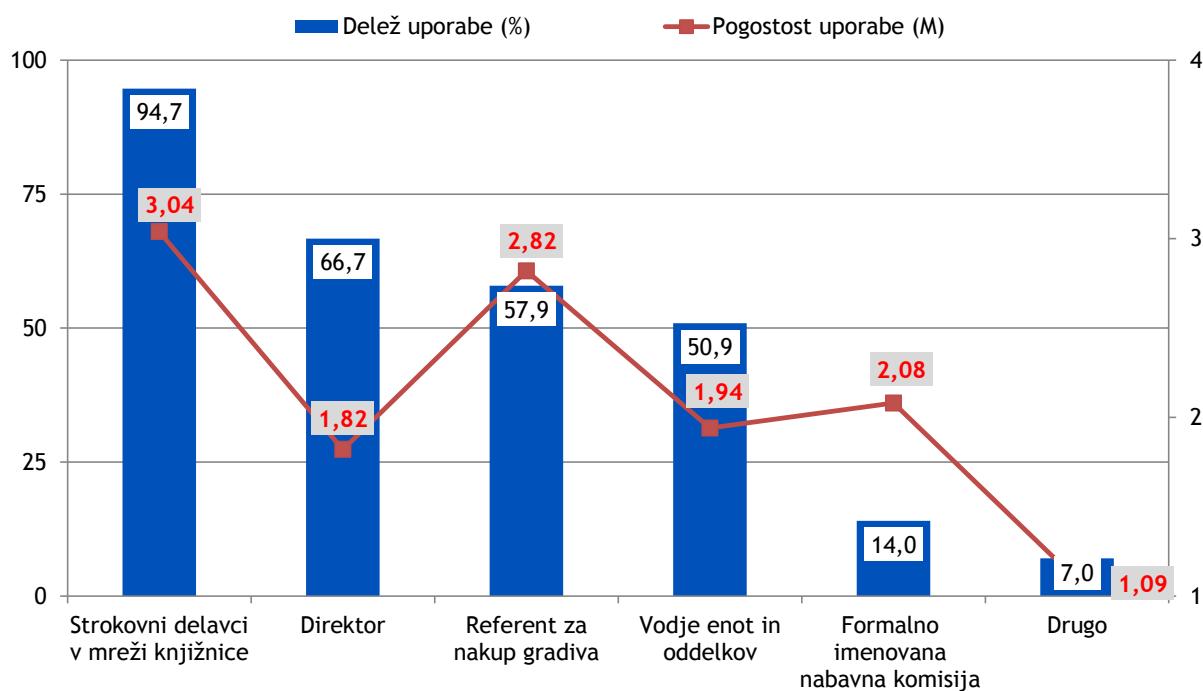
V večini knjižnic o izboru darovanega knjižničnega gradiva odločajo strokovni delavci v mreži knjižnice (94,7 %), v povprečju o tem odločajo pogosto (ocena 3,04). V dveh tretjinah knjižnic (66,7 %) o tem odloča direktor, in sicer občasno (ocena 1,82). Med 50 in 60 odstotkov knjižnic poroča o tem, da se o izboru darovanega knjižničnega gradiva odločajo referenti za nakup gradiva (57,9 %) in tudi vodje enot in oddelkov (50,9 %). Kjer je prisoten, se referent o izboru darovanega gradiva odloča pogosto (ocena 2,82), vodje enot in oddelkov pa se o tem odločajo občasno (ocena 1,94). Formalno imenovana nabavna komisija je v ta proces vključena v manj kot 15 odstotkih knjižnic (14,0 %); tam, kjer je prisotna, o izboru darovanega gradiva odloča občasno (ocena 2,08).

TABELA 12: Odločanje o izboru darovanega knjižničnega gradiva (V16)

	4 - VEDNO - v več kot 90 % primerov	3 - POGOSTO - v več kot 50 % primerov	2 - OBČASNO - v manj kot 50 % primerov	<i>Delež splošnih knjižnic z določenimi odločevalci</i>	1 - NIKOLI	Nimamo tega organa / delovnega mesta	Povprečje*
	%	%	%	%	%	%	M
Strokovni delavci v mreži knjižnice	45,6	17,5	31,6	94,7	5,3	0,0	3,04
Direktor	5,3	5,3	56,1	66,7	33,3	0,0	1,82
Referent za nakup gradiva	17,5	15,8	24,6	57,9	1,8	40,4	2,82
Vodje enot in oddelkov	12,3	12,3	26,3	50,9	42,1	7,0	1,94
Formalno imenovana nabavna komisija	1,8	5,3	7,0	14,0	7,0	78,9	2,08
Drugo	0,0	1,8	5,3	7,0	93,0	0,0	1,09

*Povprečna ocena na 4 stopenjski lestvici, kjer 1 pomeni Nikoli in 4 pomeni Vedno, torej višja povprečna ocena pomeni večjo pogostost in obratno.

SLIKA 6: Izbor darovanega knjižničnega gradiva - uporabljeni načini (%)* in povprečna ocena (V16)

N = 57

*Opomba: delež uporabe predstavlja % splošnih knjižnic, v katerih se o izboru darovanega gradiva odločajo posamezni subjekti - ne glede na pogostost.

V nekaterih knjižnicah (7,0 %) so izpostavili še druge odločevalce o izboru darovanega gradiva; njihove navedbe so izpisane v spodnji tabeli.

TABELA 13: Drugi odločevalci o izboru darovanega knjižničnega gradiva (V17)

Naziv knjižnice	Dobesedne navedbe	f
Mestna knjižnica Kranj	Zaposleni v službi za nabavo in obdelavo gradiva ter vodja službe za izposajo in informacije.	1
Mariborska knjižnica	Vodja oddelka za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva, strokovni delavci za posamezna področja.	1
Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica	Nabavnica AV gradiva, nabavnica serijskih publikacij.	1
Matična knjižnica Kamnik	V letnem delovnem načrtu in z osebnimi zadolžitvami smo določili sodelavko z oddelka za odrasle za izbor darovanega gradiva. Razlog: med darovanim gradivom so dobro ohranjeni izvodi, s katerimi nadomeščamo uničene izvode na oddelku, nad tem ima pregled sodelavka, ki največ dela z gradivom.	1

Obvezne izvode prejema samo 10 osrednjih območnih knjižnic, zato na to vprašanje niso odgovarjali v vseh knjižnicah, ki so bile vključene v raziskavo. Ker so podatki v spodnji tabeli utemeljeni samo na majhnem vzorcu 10 osrednjih območnih knjižnic, namesto deležev podanih odgovorov navajamo frekvence odgovorov.

V osmih osrednjih območnih knjižnicah usmerjanje obveznih izvodov opravljajo delavci s formalnimi pooblastili - v povprečju to počnejo pogosto (ocena 2,89). V šestih osrednjih območnih knjižnicah to nalogo opravljajo strokovni delavci, v štirih pa vodje enot in oddelkov - oboji usmerjanje obveznih izvodov v povprečju izvajajo občasno (povprečni oceni gravitirata k oceni 2).

TABELA 14: Usmerjanje obveznih izvodov (V18)

	4 - VEDNO - v več kot 90 % primerov	3 - POGOSTO - v več kot 50 % primerov	2 - OBČASNO - v manj kot 50 % primerov	Število knjižnic, ki način uporabljajo	1 - NIKOLI	Nimamo tega organa / delovnega mesta	Povprečje***
	f	f	f	f	f	f	M
Delavec s formalnimi pooblastili **	4	1	3	8	1	1	2,89
Strokovni delavci	2	1	3	6	4	0	2,10
Vodje enot in oddelkov	1	1	2	4	6	0	1,70
Formalno imenovana nabavna komisija *	1	0	1	2	2	6	2,00
Drugo****	2	0	0	2	8	0	1,60
Direktor	0	0	1	1	9	0	1,10

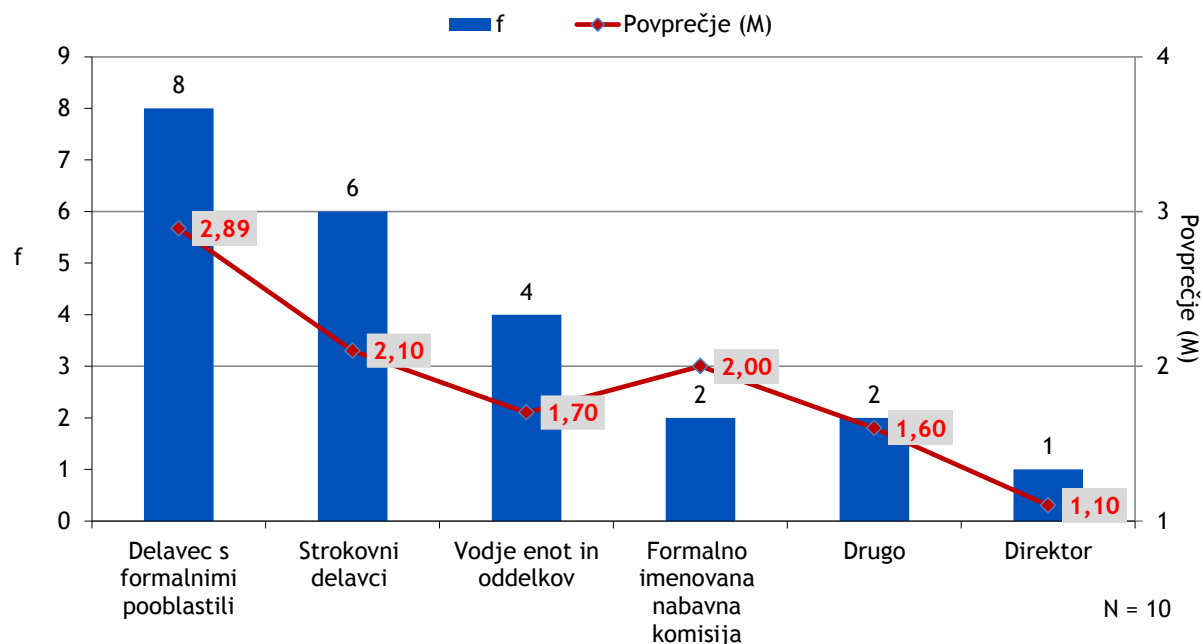
* Komisija, imenovana s sklepom

** Za nabavo sistematizirano delovno mesto, sklep...

*** Povprečna ocena na 4 stopenjski lestvici, kjer 1 pomeni Nikoli in 4 pomeni Vedno, torej višja povprečna ocena pomeni večjo pogostost in obratno.

**** Anketirani niso utemeljili odgovora Drugo.

SLIKA 7: Usmerjanje obveznih izvodov - uporabljeni načini (f)* in povprečna ocena (V15)

*Opomba: f predstavlja število knjižnic, ki ima določenega člana, povprečje pa število posameznih članov na knjižnico.

V spodnji tabeli so zbrane posebnosti glede izbora gradiva v letu 2013, ki so jih v knjižnicah sami izpostavili.

TABELA 15: Dodatne posebnosti pri izboru gradiva v letu 2013 (V20)

Naziv knjižnice	Dobesedne navedbe
Knjižnica Brežice	Smo matična knjižnica fakultete za turizem v Brežicah in kot taki smo v letu 2013 obdelovali tudi njihovo gradivo. Fakulteta sama izbere in nabavi gradivo, mi ga pa obdelamo. V OŠ Pišce ima knjižnica Brežice svojo kolekcijo premične zbirke. Tako kot v primeru fakultete mi OŠ gradivo obdelamo.
Knjižnica Črnomelj	Pri nabavi gradiva v nekaterih primerih upoštevamo tudi želje uporabnikov .
Knjižnica Dravograd	Posebnost v naši knjižnici je, da smo že v letu 2012, 2013 in 2014 prejeli 50 % manj finančnih sredstev za nakup knjižničnega gradiva s strani ustanoviteljice - občine Dravograd. Posledično je to prineslo 1/3 manj knjižničnega gradiva, kar pa ne pomeni, da smo za nakup le tega porabili manj časa. Ravno nasprotno - za to smo porabili še več časa, zaradi zelo premišljenega nakupa in pogajanja za večji rabat. Ravno tako je treba zadostiti potrebam vseh kategorij uporabnikov, hkrati pa zadostiti navodilom ministrstva za kulturo.
Knjižnica Ivana Potrča Ptuj	Knjižnica pokriva MO Ptuj in 15 novo nastalih občin iz nekdanje ptujske občine. Za financiranje nakupa knjižničnega gradiva imamo skupaj z viri ministrstva za kulturo odprtih 21 skladov, iz katerih pokrivamo nakup po skladih in tako vodimo evidenco nakupa po posameznih financerjih. Glede na okolje, kjer knjižnica deluje, je zelo pomembno, da pri izboru knjižničnega gradiva upoštevamo značilnosti in posebne potrebe okolja: strukturo knjižničnih uporabnikov po ciljnih skupinah; značaj Ptuja kot regijskega središča; razvojne prioritete lokalnih skupnosti; aktualne družbene razmere; dejavnosti različnih lokalnih akterjev (društva, organizacije, kulturne institucije, mediji, ...); vlogo knjižnice kot osrednje območne knjižnice; število potencialnih uporabnikov; urbani značaj okolja; starostno, izobrazbeno in

	socialno strukturo prebivalstva; migracijske tokove; prisotnost ljudi s posebnimi potrebami; prioritete lokalnih skupnosti.
Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica	Domoznanske serijske (pa tudi druge) publikacije dobimo kot dar, zahtevajo drugačne postopke: stalne kontakte, sledenje izhajanja, moledovanja, pojavljajo se vedno nove publikacije (spreminjajo naslov, način izhajanja, medij), ustanavljajo se nova društva, pojavljajo se novi avtorji, ...

2.3. NAKUP KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

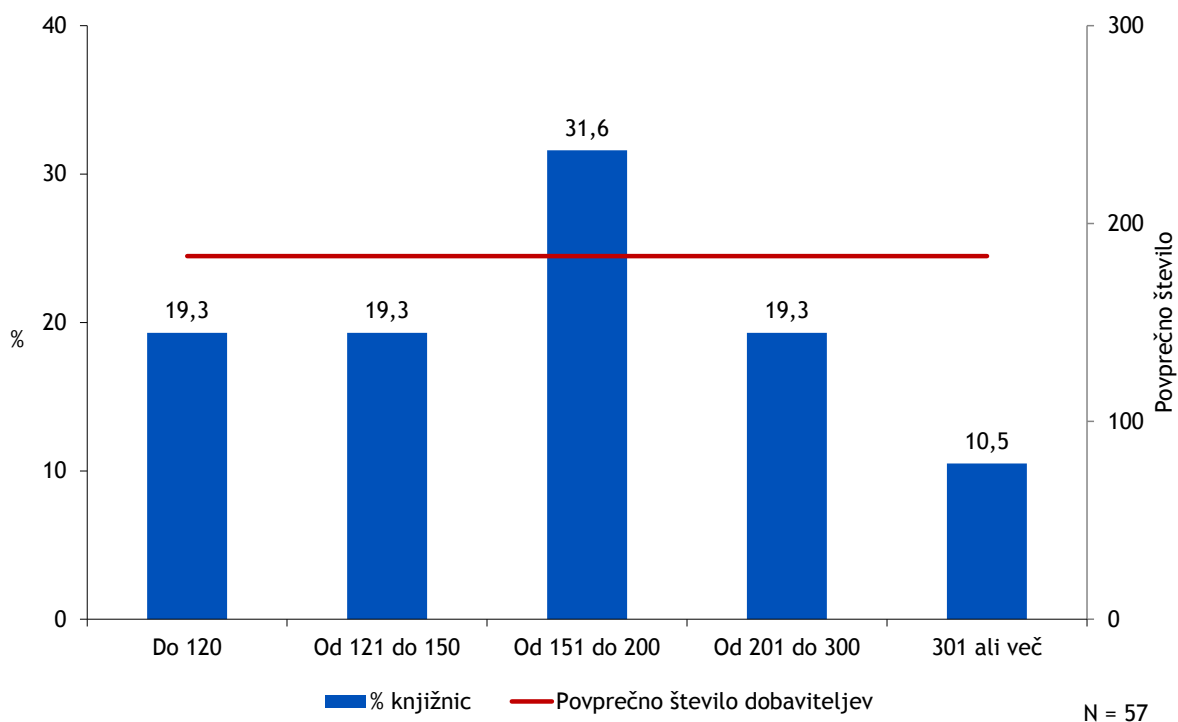
Splošne knjižnice v povprečju sodelujejo s skoraj 184 aktivnimi dobavitelji knjižničnega gradiva. Razpon števila aktivnih dobaviteljev se giblje med 81 in 423 dobavitelji. V spodnji tabeli je prikazana še frekvenčna porazdelitev podanih odgovorov po razredih glede na število dobaviteljev, iz katere je razvidno, da petina knjižnic (19,3 %) sodeluje z do 120 dobavitelji, enak pa je tudi delež knjižnic, ki sodeluje s 121 do 150 dobavitelji. Največ, skoraj tretjina splošnih knjižnic (31,6 %) sodeluje s 151 do 200 aktivnimi dobavitelji, dodatna petina z 201 do 300 dobavitelji (19,3 %) ter desetina z več kot 300 dobavitelji.

TABELA 16: Število aktivnih dobaviteljev* (V21)

	f	%
Do 120	11	19,3
Od 121 do 150	11	19,3
Od 151 do 200	18	31,6
Od 201 do 300	11	19,3
301 ali več	6	10,5
Skupaj	57	100,0
Minimalno število dobaviteljev	81	
Maksimalno število dobaviteljev	423	
Povprečno število dobaviteljev (M)	183,54	

*Vsi, ki so v letu 2013 knjižnici izdali račun.

SLIKA 8: Število aktivnih dobaviteljev (V21)

V spodnji tabeli so povzeti podatki o virih financiranja splošnih knjižnic za nakup gradiva v letu 2013. Celotni znesek za financiranje nakupov za knjižnično gradivo splošnih knjižnic je v tem letu znašal nekaj manj kot 7,5 milijona evrov. Največji del, skoraj 60 odstotkov, so prispevale občine, skoraj tretjino celotnega denarja (32,1 %) pa je prispevalo Ministrstvo za kulturo. Delež lastnih sredstev knjižnic je manjši od desetine (7,9 %) celotnega zneska financiranja. V povprečju so občine posamezni knjižnici za financiranje namenile 77.436 evrov, Ministrstvo za kulturo pa 41.962 evrov. Povprečni znesek lastnih sredstev znaša 10.306 EUR, kar je približno 4 krat manj od povprečnega vložka s strani Ministrstva za kulturo. Omeniti velja tudi, da pri občinah beležimo bistveno večji razpon zneskov, dodeljenih posameznim knjižnicam.

V tabeli so prikazane še frekvenčne porazdelitve dodeljenih sredstev s strani različnih financerjev, katere smo združili v več razredov. Podatki kažejo, da je s strani Ministrstva za kulturo skoraj 60 odstotkov knjižnic (57,9 %) prejelo sredstva v razponu med 15.001 in 30.000 evrov, skoraj 30 odstotkov knjižnic (28,1 %) pa je iz tega naslova prejelo več kot 45.000 evrov sredstev.

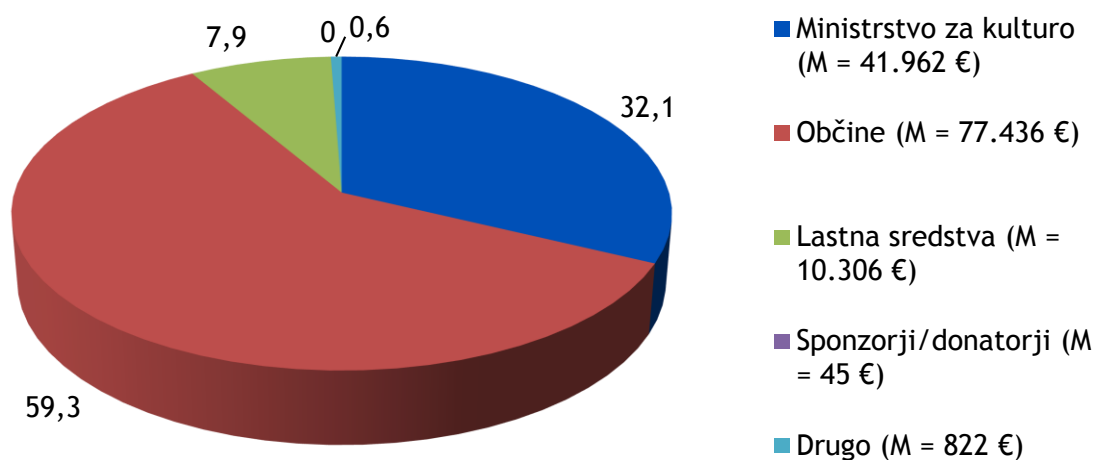
TABELA 17: Viri financiranja za knjižnično gradivo (V22)

	Min. za kulturo		Občine		Lastna sredstva		Sponsorji / donatorji		Drugo*		Skupaj
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
0 EUR	0	0,0	0	0,0	9	15,8	53	93,0	51	89,5	
Do 15.000 €	3	5,3	1	1,8	37	64,9	4	7,0	4	7,0	
Od 15.001 € do 30.000 €	33	57,9	8	14,0	8	14,0	0	0,0	2	3,5	
Od 30.001 € do 45.000 €	5	8,8	19	33,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	
45.001 € in več	16	28,1	29	50,9	3	5,3	0	0,0	0	0,0	
Skupaj	57	100,0	57	100,0	57	100,0	57	100,0	57	100,0	
Minimalna sredstva	10.980		7.800		0		0		0		7.442.551
Maksimalna sredstva	335.901		911.216		100.024		1.400		26.688		
Povprečje sredstev	41.962		77.436		10.306		45		822		
Vsota sredstev	2.391.830		4.413.846		587.468		2.580		46.827		
% vseh sredstev	32,1		59,3		7,9		0,0		0,6		100,0

*Drugi viri financiranja:

- Prodaja knjig v Stepišnikovi bukvarnici in prenos iz 2012.
- Ministrstvo za kulturo - povečan in zahtevnejši izbor gradiv.
- Madžarska narodna samoupravna skupnost občine Moravske Toplice.
- Akcija Darujem&berem.
- Prostovoljni prispevki občanov/članov.

SLIKA 9: Viri financiranja za knjižnično gradivo - % vseh sredstev po posameznih financerjih (V22)

N = 57

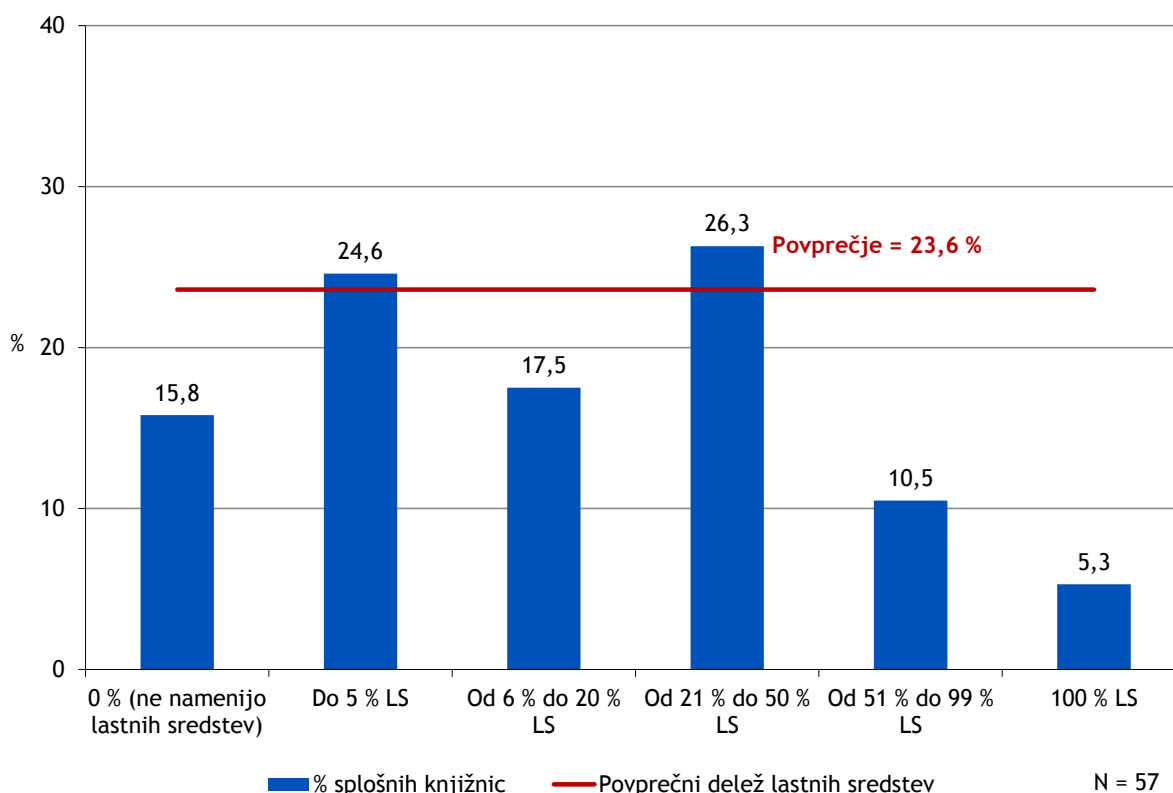
Opomba: Povprečje (M), navedeno v oklepaju pri posamezni kategoriji legende, pomeni povprečno število sredstev na eno knjižnico.

V povezavi z nakupom gradiva smo preverili še obseg lastnih sredstev za ta namen, število prejetih računov za knjižnično gradivo in število inventarnih enot, pridobljenih neposredno pri dobaviteljih iz tujine. 15,8 odstotkov knjižnic za nakup gradiva ne namenja lastnih sredstev. Okrog četrtna knjižnic (24,6 %) za nakup gradiva nameni do 5 odstotkov lastnih sredstev, podoben delež knjižnic (26,3 %) pa 21 do 50 odstotkov vseh lastnih sredstev iz dejavnosti. Desetina knjižnic za gradivo nameni med 51 in 99 odstotkov lastnih sredstev, 3 knjižnice (5,3 %) pa temu namenijo prav vsa lastna sredstva. V povprečju knjižnice za nakup gradiva namenijo okrog 24 odstotkov lastnih sredstev iz dejavnosti.

TABELA 18: Delež lastnih sredstev (v %) za nakup gradiva glede na vsa lastna sredstva iz dejavnosti v letu 2013 (V24)

	f	%
0 % (ne namenijo lastnih sredstev)	9	15,8
Do 5 %	14	24,6
Od 6 % do 20 %	10	17,5
Od 21 % do 50 %	15	26,3
Od 51 % do 99 %	6	10,5
100 %	3	5,3
Skupaj	57	100,0
Minimalni delež lastnih sredstev (v %)	0,0	
Maksimalni delež lastnih sredstev (v %)	100,0	
Povprečni delež lastnih sredstev (v %)	23,7	

SLIKA 10: Delež lastnih sredstev (v %) za nakup gradiva glede na vsa lastna sredstva iz dejavnosti v letu 2013 (V24)

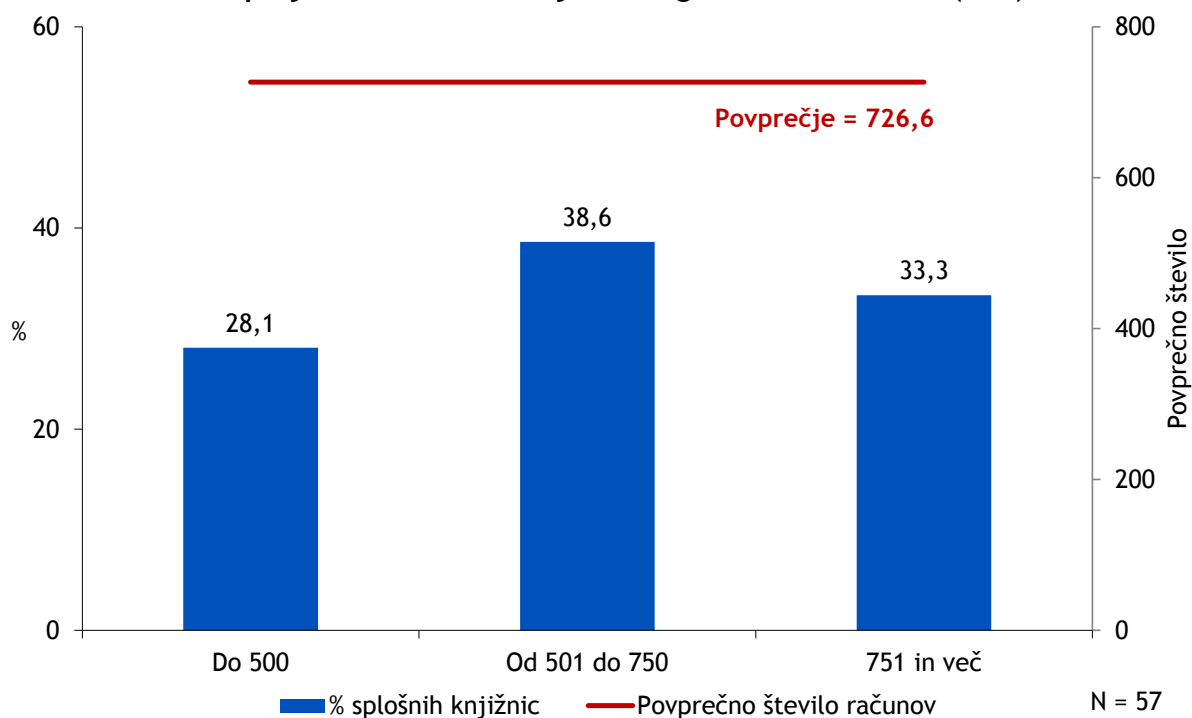

Skoraj 30 odstotkov splošnih knjižnic (28,1 %) je v letu 2013 za nakup gradiva prejelo do 500 računov, skoraj 40 odstotkov knjižnic (38,6 %) je prejelo več kot 500, a manj kot 750 računov, tretjina knjižnic (33,3 %) pa je prejela več kot 750 računov. V povprečju je posamezna knjižnica v letu 2013 prejela 727 računov za knjižnično gradivo, skupno število vseh prejetih računov v vseh knjižnicah pa je 41.419.

TABELA 19: Število prejetih računov za knjižnično gradivo v letu 2013 (V25)

	f	%
Do 500	16	28,1
Od 501 do 750	22	38,6
751 in več	19	33,3
Skupaj	57	100,0
Minimalno število računov	238	
Maksimalno število računov	2.270	
Vsota vseh računov	41.419	
Povprečno število računov	726,6	

SLIKA 11: Število prejetih računov za knjižnično gradivo v letu 2013 (V25)

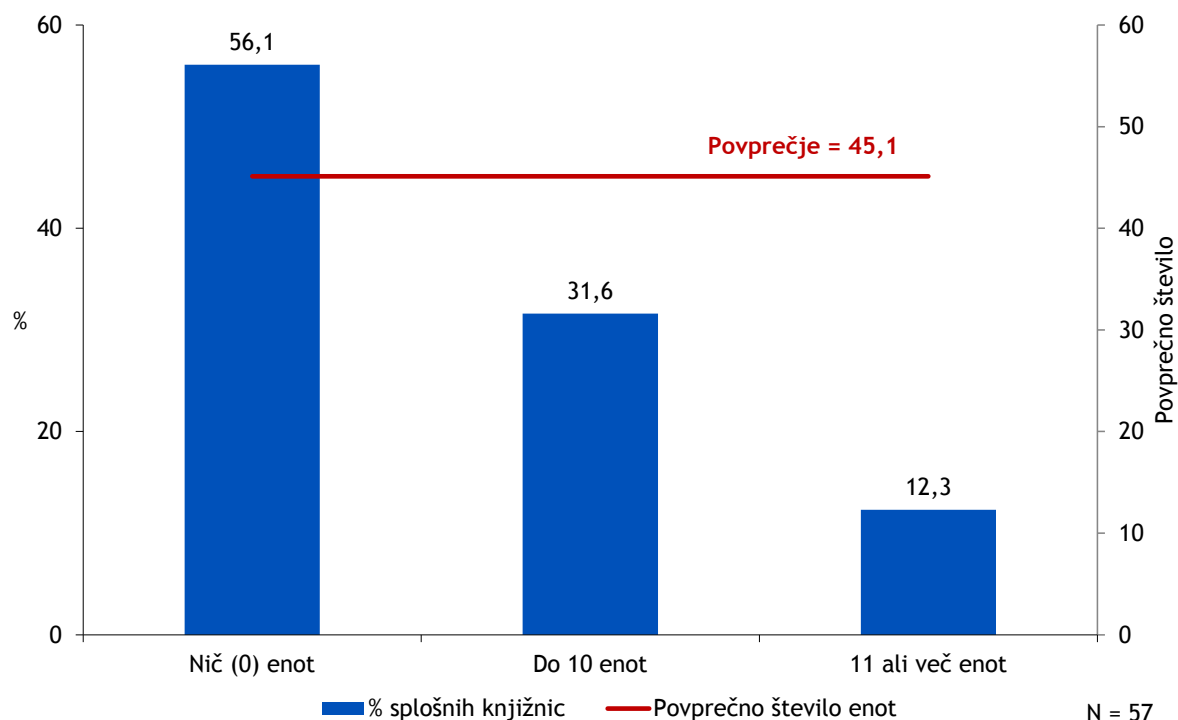

Več kot polovica vseh splošnih knjižnic (56,1 %) v letu 2013 ni prejela nič inventarnih enot gradiva iz tujine. Skoraj tretjina knjižnic (31,6 %) je neposredno od dobavitelja iz tujine prejela do 10 inventarnih enot gradiva, dobra desetina knjižnic (12,3 %) pa je na ta način dobila več kot 10 inventarnih enot gradiva. Maksimalno število inventarnih enot gradiva, prejetega od tujih dobaviteljev iz tujine znaša kar 931, v povprečju pa je posamezna knjižnica na ta način prejela 45 inventarnih enot gradiva.

TABELA 20: Število inventarnih enot gradiva, ki jih je knjižnica v letu 2013 pridobila neposredno pri dobavitelju v tujini (V26)

	f	%
Nič (0) enot	32	56,1
Do 10 enot	18	31,6
11 ali več enot	7	12,3
Skupaj	57	100,0
Minimalno število inventarnih enot	0	
Maksimalno število inventarnih enot	931	
Skupno število vseh inventarnih enot	2.570	
Povprečno število inventarnih enot	45,1	

SLIKA 12: Število inventarnih enot gradiva, ki jih je knjižnica v letu 2013 pridobila neposredno pri dobavitelju v tujini (V26)

V spodnji tabeli so zbrane posebnosti glede postopkov nakupa in pridobivanja gradiva v letu 2013, ki so jih v knjižnicah sami posebej izpostavili.

TABELA 21: Dodatne posebnosti o postopkih nakupa in pridobivanja gradiva (V27)

Naziv knjižnice	Dobesedne navedbe
Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota	Vsako leto si izmenjamo gradivo s knjižnico iz Sombotela na Madžarskem. Za bibliobus nabavljamo tudi gradivo, ki ga uporabljajo pripadniki slovenske manjšine v Porabju in madžarske manjšine na Goričkem.
Knjižnica Ivana Potrča Ptuj	Tuje knjižnično gradivo v glavnem kupujemo preko slovenskih posrednikov (posamezne založbe in knjigarne). Tuje elektronske vire kupujemo preko konzorcija slovenskih knjižnic pri tujih dobaviteljih, vendar gradivo zaradi narave ni inventarizirano (npr. Zbirka elektronskih knjig ponudnika EBSCO host obsega preko 27000 tujih elektronskih knjig).
Knjižnica Črnomelj	Ne sprejemamo oglednih izvodov gradiva (gradivo sproti nabavljamo pri potniku). Stremimo k temu, da čim prej pridobimo gradivo, ki je v danem trenutku najbolj aktualno.
Knjižnica Antona Tomaža Linharta Radovljica	Nabavna služba pripravlja zahteve občinam za nabavljeno gradivo, četrtno bilanco za primerjavo z računovodstvom, vsakoletno vlogo za poziv/razpis ministrstva za kulturo, vsakoletno poročilo ministrstvu za kulturo, dokument o nabavni politiki, vsakoletni načrt nakupa gradiva, ipd.
Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica	Fizično obiskujemo dva dobavitelja v sosednji Gorici, nabavljamo preko spleta - Amazon in Book Depository, dobavitelja imamo tudi na hrvaškem. Tuje baze podatkov nabavljamo iz tujine. Serijske publikacije. Za tuje imamo zastopnika v Sloveniji. Domoznanske serijske publikacije (lokalna podjetja, izobraževalne ustanove,...) dobimo kot dar, zahtevajo drugačne postopke: stalni kontakti, sledenje izhajanja,

Naziv knjižnice	Dobesedne navedbe
	moledovanja. Pojavljajo se vedno nove publikacije (spreminjajo naslov, način izhajanja, medij,...), nova društva. AV gradivo. Pridobivanje: 1. Nakup (skozi celo leto), 2. obvezni izvodi (2x mesečno, ni vedno AV gradivo, vendar ga je več kot nekoč), 3. darovi (dokaj pogosti), 4. zamene (pogosto, nadomestila poškodovanega oz. uničenega gradiva). Nakup: ponudbe (tel. Klici, e-pošta), nemogoče je točno povedati, kolikokrat na teden, dan ali mesec, ker je to zelo različno. Tudi obiski potnikov (zastopnikov) so mesečno bolj ali manj pogosti (odvisno je predvsem od predstavnikov!). Nakupi se opravljajo tudi z odhodi v specializirane trgovine oz. takšne, ki AV gradivo imajo (letno približno 10x, lahko tudi več ali manj, zelo različno!). Ponudniki izdajajo vse manj tiskanih katalogov, zato se pregledujejo spletne strani tudi časopisnih objav o tem gradivu je malo (event. predpremiere), redno se pregleduje tudi baza IMDB.
Knjižnica Lendava	Nabava knjižničnega gradiva iz Madžarske. Zbiranje in nabava domoznanskega gradiva.

2.4. OBDELAVA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

V postopke »obdelave knjižničnega gradiva« štejemo katalogizacijo vseh vrst pridobljenega knjižničnega gradiva (knjige, neknjižno gradivo, kontinuirani viri, e-knjige, članki) in inventarizacijo izvodov na fizičnih nosilcih. Tako smo postopek obdelave opredelili tudi v vprašalniku, na začetku sklopa vprašanj o tem področju.

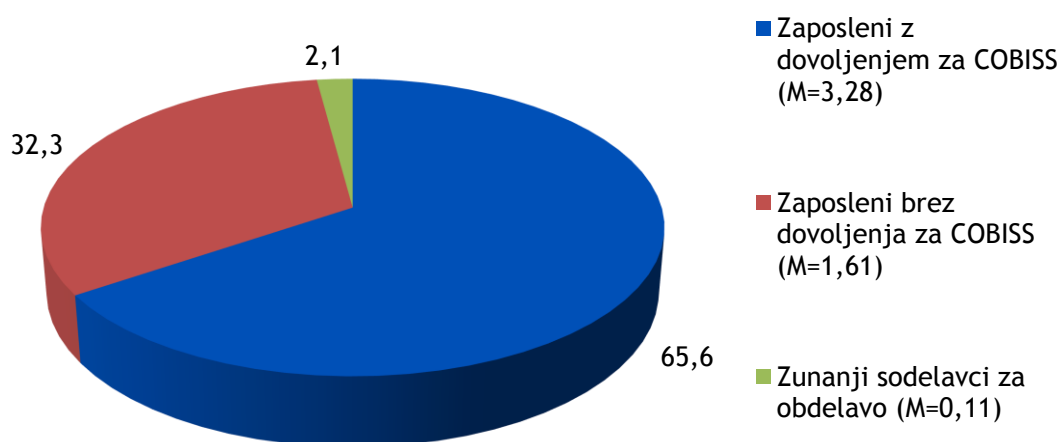
V vseh 57 anketiranih splošnih knjižnicah je skupaj zaposlenih 187 delavcev, ki opravljajo naloge obdelave gradiva in imajo dovoljenje za vzajemno katalogizacijo COBISS in 92 delavcev, ki sicer opravljajo določene naloge obdelave gradiva, vendar tega dovoljenja nimajo. Poleg tega pa splošne knjižnice sodelujejo še s šestimi zunanjimi sodelavci za potrebe opravljanja nalog obdelave gradiva. Z obdelavo gradiva se torej v splošnih knjižnicah skupaj ukvarja 285 delavcev. V povprečju ima vsaka knjižnica 5 zaposlenih, ki se ukvarjajo s postopki obdelave knjižničnega gradiva, približno 3 zaposlene ima z dovoljenjem za vzajemno katalogizacijo COBISS in enega do dva zaposlena brez tega dovoljenja.

V spodnji tabeli prikazujemo še frekvenčne porazdelitve števila zaposlenih, ki se ukvarjajo z obdelavo gradiva. Polovica knjižnic (50,9 %) zaposluje 1-3 delavce z dovoljenjem za vzajemno katalogizacijo gradiva COBISS, podoben pa je tudi delež knjižnic (56,1 %), ki zaposlujejo 1-3 delavce brez tega dovoljenja. Zanimiv je tudi podatek, da 14 odstotkov knjižnic nima zaposlenega nobenega delavca z dovoljenjem za vzajemno katalogizacijo COBISS, tretjina knjižnic (33,3 %) pa za obdelavo gradiva nima zaposlenega nobenega delavca brez tega dovoljenja. Poleg tega je potrebno izpostaviti še podatek, da ima vsaka knjižnica za potrebe obdelave gradiva zaposlenega vsaj enega delavca (bodisi z ali brez dovoljenja za vzajemno katalogizacijo COBISS).

TABELA 22: Število zaposlenih z dovoljenjem za katalogizacijo COBISS in opravljanja nalog obdelave gradiva (V28)

	Zaposleni z dovoljenjem za COBISS		Zaposleni brez dovoljenja za COBISS		Zunanji sodelavci za obdelavo		Skupaj
	f	%	f	%	f	%	
Nič (0)	8	14,0	19	33,3	53	93,0	
1 do 3	29	50,9	32	56,1	4	7,0	
4 do 6	15	26,3	5	8,8	0	0,0	
7 in več	5	8,8	1	1,8	0	0,0	
Skupaj	57	100,0	57	100,0	57	100,0	
Minimalno število zaposlenih	0		0		0		1
Maksimalno število zaposlenih	19		8		3		19
Vsota zaposlenih	187		92		6		285
% med vsemi zaposlenimi	65,6		32,3		2,1		100,0
Povprečno število zaposlenih	3,28		1,61		0,11		5,00

TABELA 23: Delež zaposlenih z dovoljenjem za katalogizacijo COBISS in opravljanja nalog obdelave gradiva (V28)

Opomba: Povprečje (M), navedeno v oklepaju pri posamezni kategoriji legende, pomeni povprečno število sodelavcev na knjižnico.

Pogostost izvajanja aktivnosti obdelave gradiva smo preverili s pomočjo 4-stopenjske lestvice, kjer višja ocena pomeni večjo pogostost. Največ, okrog 90 odstotkov knjižnic, izvaja preverjanje in urejanje UDK klasifikacije (89,5 %) ter vpisovanje dodatnih gesel po lastnem ali drugem geslovníku (89,5 %); oboje se v povprečju izvaja pogosto (povprečni oceni gravitirata k oceni 3). Okrog 80 odstotkov knjižnic prav tako vpisuje dodatna gesla za

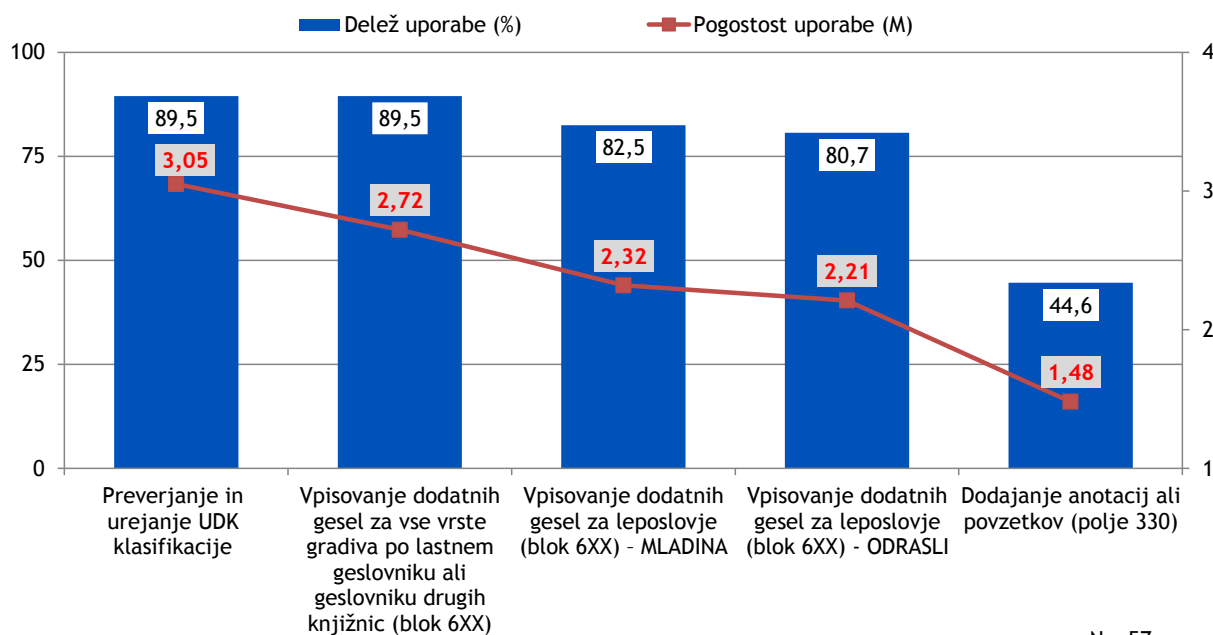
leposlovje za mladino (82,5 %) ter dodatna gesla za leposlovje za odrasle (80,7 %); v povprečju se oboje izvaja občasno (povprečni oceni ustrezata oceni 2). Manj kot polovica vseh knjižnic pa je navedla, da dodajajo anotacije ali povzetke (44,6 %); to aktivnost izvajajo relativno redko, povprečna ocena pogostosti se namreč nahaja na meji med ocenama 1 in 2.

TABELA 24: Pogostost izvajanja aktivnosti obdelave gradiva (V29)

	4 - VEDNO - v več kot 90 % primerov	3 - POGOSTO - v več kot 50 % primerov	2 - OBČASNO - v manj kot 50 % primerov	Delež vseh splošnih knjižnic, ki aktivnost izvajajo	1 - NIKOLI	Povprečje*
	%	%	%	%	%	M
Preverjanje in urejanje UDK klasifikacije	52,6	10,5	26,3	89,5	10,5	3,05
Vpisovanje dodatnih gesel za vse vrste gradiva po lastnem geslovníku ali geslovníku drugih knjižnic (blok 6XX)	26,3	29,8	33,3	89,5	10,5	2,72
Vpisovanje dodatnih gesel za leposlovje (blok 6XX) - MLADINA	15,8	17,5	49,1	82,5	17,5	2,32
Vpisovanje dodatnih gesel za leposlovje (blok 6XX) - ODRASLI	14,0	12,3	54,4	80,7	19,3	2,21
Dodajanje anotacij ali povzetkov (polje 330)	1,8	0,0	42,9	44,6	55,4	1,48

* Povprečna ocena na 4-stopenjski lestvici, kjer 1 pomeni Nikoli in 4 pomeni Vedno, torej višja povprečna ocena pomeni večjo pogostost in obratno.

SLIKA 13: Pogostost izvajanja aktivnosti obdelave gradiva - uporabljeni načini (%)* in povprečna ocena (V29)

N = 57

*Opomba: delež uporabe predstavlja % splošnih knjižnic, v katerih izvajajo določeno aktivnost obdelave gradiva - ne glede na pogostost.

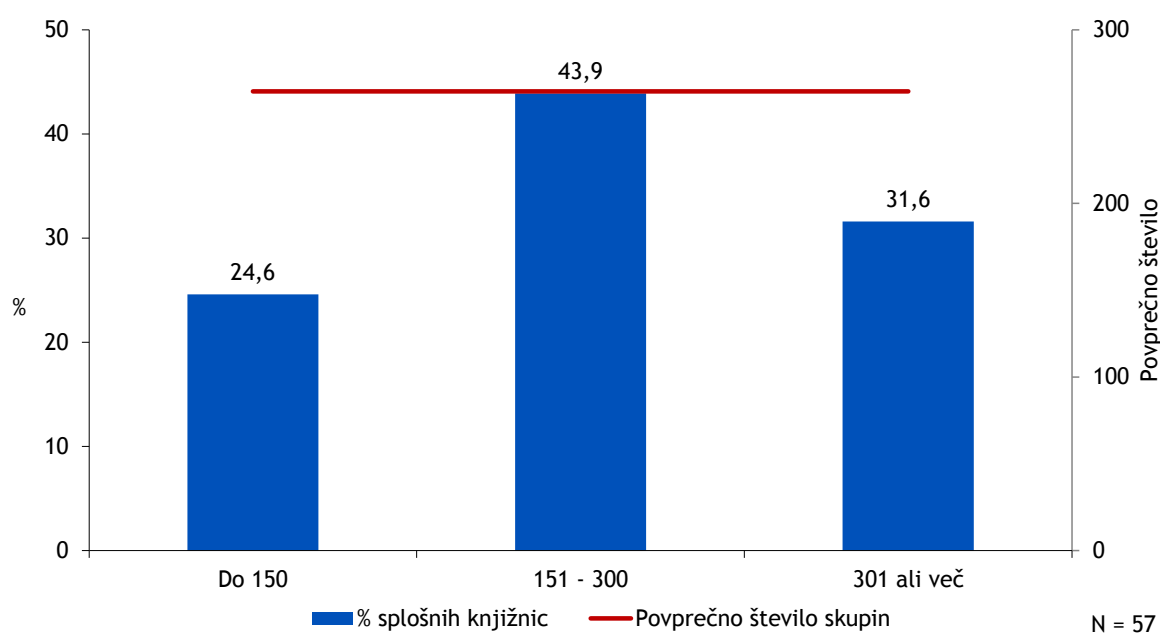
Šifrant v prostem pristopu v splošnih knjižnicah obsega najmanj 71 in največ 976 postavitvenih skupin. Največji delež knjižnic (43,9 %) ima med 151 in 300 postavitvenih skupin, v povprečju pa ima šifrant v posamezni splošni knjižnici 265 postavitvenih skupin.

TABELA 25: Število postavitvenih skupin za šifrant* v prostem pristopu (V30)

	f	%
Do 150	14	24,6
151 - 300	25	43,9
301 ali več	18	31,6
Skupaj	57	100,0
Minimum	71	
Maksimum	976	
Povprečje (M)	264,51	

* Npr. šifrant UDK ali drugačne oznake skupin v prostem pristopu za podatke v signaturi (element podpolja 996/997du)

SLIKA 14: Število postavitvenih skupin za šifrant v prostem pristopu

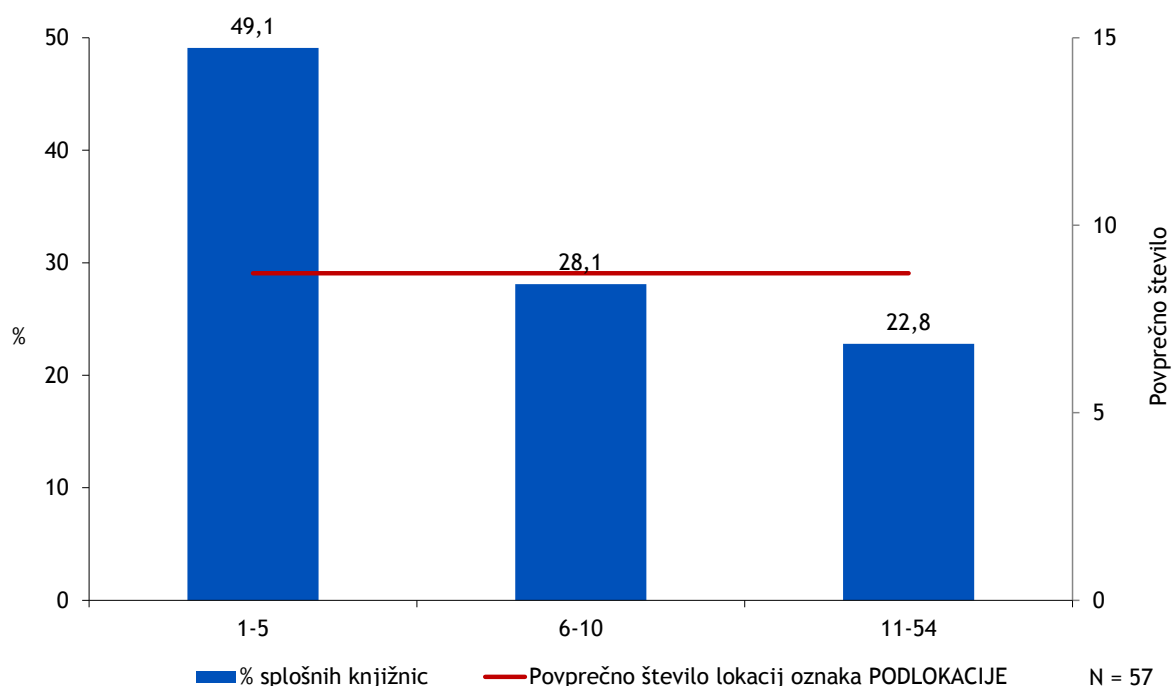
Šifrant oznake podlokacij v signaturi obsega najmanj 1 in največ 54 lokacij, povprečno število lokacij pa znaša skoraj 9 za posamezno splošno knjižnico. Skoraj polovica knjižnic (49,1 %) ima med 1 in 5 lokacij, nekaj manj kot 30 odstotkov (28,1 %) pa jih ima med 6 in 10 lokacij.

TABELA 26: Število lokacij v šifrantu oznaka PODLOKACIJE v signaturi* (V32)

	f	%
1 - 5	28	49,1
6 - 10	16	28,1
11 - 54	13	22,8
Skupaj	57	100,0
Minimum	1	
Maksimum	54	
Povprečje (M)	8,72	

* Element podpolja 996/997 d\l; ne štejejo morebitne opuščene lokacije, ki so še v šifrantu

SLIKA 15: Število lokacij v šifrantu oznaka PODLOKACIJE v signaturi (V32)

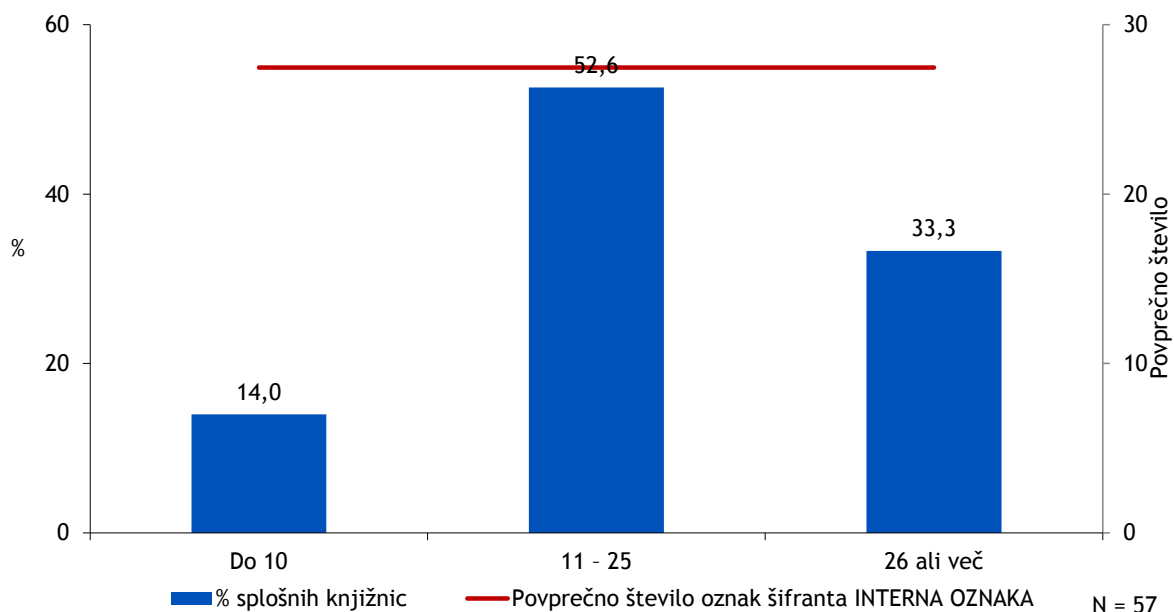
Šifrant interne oznake v signaturi obsega najmanj 2 in največ 104 interne oznake, povprečno število internih oznak pa znaša nekaj več kot 27 za posamezno splošno knjižnico. Iz frekvenčne porazdelitve je razvidno, da ima največ knjižnic (52,6 %) med 11 in 25 internih oznak v šifrantu interna oznaka.

TABELA 27: Število internih oznak v šifrantu INTERNA OZNAKA v signaturi* (V33)

	f	%
Do 10	8	14,0
11 - 25	30	52,6
26 ali več	19	33,3
Skupaj	57	100,0
Minimum	2	
Maksimum	104	
Povprečje (M)	27,47	

* Element podpolja 996/997 d/i.

SLIKA 16: Število internih oznak v šifrantu INTERNA OZNAKA v signaturi (V33)

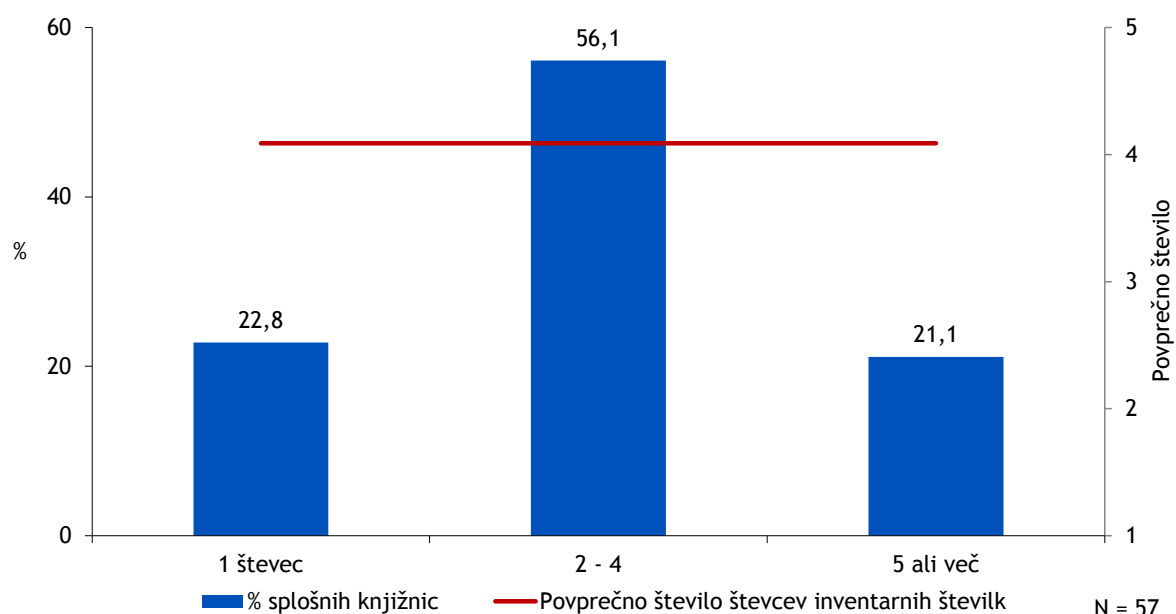
Splošne knjižnice uporabljajo od enega pa do 27 števecv inventarnih števil, v povprečju pa vsaka knjižnica uporablja štiri števce.

TABELA 28: Število števecv inventarnih števil (V34)

	f	%
1 števec	13	22,8
2 - 4	32	56,1
5 ali več	12	21,1
Skupaj	57	100,0
Minimum	1	
Maksimum	27	
Povprečje (M)	4,09	

* Element podpolja 996/997 d\i.

SLIKA 17: Število števecv inventarnih števil (V34)

V spodnji tabeli so izpisane še posebnosti glede postavitvenih skupin v prostem pristopu, ki vplivajo na zahtevnost uvrščanja gradiva ali obseg dela pri razvrščanju v postavitvene skupine in so jih anketiranci v nekaterih knjižnicah sami izpostavili.

TABELA 29: Dodatne posebnosti glede postavitvenih skupin v prostem pristopu, ki vplivajo na zahtevnost uvrščanja gradiva ali obseg dela pri razvrščanju v skupine izpostavili (V31)

Naziv knjižnice	Dobesedne navedbe	f
Medobčinska matična knjižnica Žalec	Barvne nalepke za vse strokovne knjige, vsaka stroka ima svojo barvo.	1
Medobčinska matična knjižnica Žalec	Postavitev leposlovja na mlad. odd.: oznaka za velike tiskane črke in uganke (barvne oznake), posebna oznaka za zbirke na mlad. odd. za vse tri starostne skupine, zbirka Čebelica.	1
Knjižnica A.T. Linhartaradovljica	Glasbene/filmske zvrsti po CD-jih in DVD-jih.	1
Pokrajinska in študijska knjižnica Murska sobota	Interna oznaka za knjige v madžarskem jeziku.	1
Občinska matična knjižnica Laško	Ker imamo v naših knjižnicah premalo prostora in so police povsem natrpane, si podrobnejše delitve strokovne literature ne moremo privoščiti.	1
Knjižnica Lendava	Knjižnica je na dvojezičnem področju, tudi postavitev gradiva na policah je dvojezična, kar pomeni, da stojijo knjige druga zraven druge.	1
Knjižnica Hrastnik	Kompleti (knjiga + neknjižno gradivo).	1
Knjižnica Hrastnik	Leposlovje za mladino (S, C, P, L).	1
Knjižnica Hrastnik	Odrasli: 1 A/Ž - filozofi in njihova dela	1
Knjižnica Hrastnik	Žanri filmov za odrasle (groz., dra....)	1
Knjižnica Ormož	Nujnost poznavanja navad uporabnikov.	1
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica	Omejitev dostopnosti, uvrščanje gradiva v posebne skupine (VTČ, Čebelica, Andersen, Grimm, Mavrične vile, Kresnik, Bitenc, Angleška bralna značka, Faksimile, Antikvarno, domoznansko gradivo, domoznanska zbirka Jožeta Udoviča, domoznanska zbirka Maričke Žnidaršič, arhivsko gradivo, zbirka Matica v dveh enotah, interno gradivo). Velja za vse enote, omejitev dostopnosti glede na sezname bralnih značk in domačega branja po osnovnih šolah ...	1
Knjižnica Slovenska Bistrica	Podlokacije za ločene zbirke (domače branje)	1
Knjižnica Slovenska Bistrica	Interne oznake.	1
Knjižnica Slovenska Bistrica	Različni roki vrnitve (stopnja dostopnosti, omejitev dostopnosti).	1
Knjižnica Slovenska Bistrica	Strokovna presoja in predvidevanje povpraševanja po gradivu.	1
Matična knjižnica	Posebna postavitev domoznanskega gradiva za znane Kamničane,	1

Naziv knjižnice	Dobesedne navedbe	f
Kamnik	ker skupaj uvrščamo njihova dela in dela o njih oz. Vse gradivo o določenemu izvajalcu.	
Mestna knjižnica in čitalnica Idrija	Postavitvene skupine so po osrednji knjižnici in njenih krajevnih enotah različno podrobno razdelane.	1
Koroška osrednja knjižnica Ravne na Koroškem	Tudi v prostem pristopu so različne podlokacije z različnimi šifranti (prosti pristop, domoznanske dvojnice, stripoteka, AV gradivo, otroci in mladina, krajevne knjižnice)	1
Mariborska knjižnica	Uporabljamo 4 šifrante: odrasli, mladi, študijska zbirka mladinske književnosti (PKŠ) in neknjižno gradivo.	1
Knjižnica Dravograd	Včasih se pojavi dilema, kam uvrstiti določeno gradivo, ker imamo zaradi pomanjkanja prostora šifrante, ki niso podrobneje razdeljeni na manjše UDK skupine.	1
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	Vsako novo šolsko leto označimo gradivo za angleško bralno značko. Za nekatere krajevne knjižnice imamo posebno postavitvev (npr. Zbirka Klasje).	1
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	Družbene romane imamo postavljene po narodnosti avtorjev.	1
Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica	Postavitvene skupine (516) se kombinirajo z vrednostmi pri vprašanjih 32, 33 in 34. Pri posameznih postavitvah na nalepki ni vsebine, ki jo avtomatsko ponudi segment C3/Zaloga (npr. postavitvev 929, 75,...). Tu se vsebine podpolja d, element 5 in a izpolnjujeta ročno. Pri enotah, povezanih v komplet se vrednosti v podp. d, element x tudi ne vnašajo programsko. Tudi elementa l in i se v polja ne vnaša programsko, pač pa ročno - posebnosti vezane na nalepko. Tudi način nabave, dobavitelj pri nenakupi in lokalne opombe v podp 996/7 element r se ne vnašajo programsko, kar pa na nalepki res ni vidno.	1
Valvasorjeva knjižnica Krško	1. postavitveni UDK 929/Ž tudi 675a 929 Einstein in zložiš pod Einstein (podobno je pri 992, 52A/Ž, 75A/Ž, 908 (497.4) A/Ž, (497.4) A/Ž; 2. postavitveni UDK 821.163.6.09-1/-9, upoštevaš tudi 675a in se prvo zлага na polici vse gradivo 821.163.6.09-1, nato ostalo po vrsti; 3. postavitveni UDK 37.091.3:0/9, upoštevaš tudi 675a in prvo stoji na polici vse gradivo 37.091.3:0, nato ostalo po vrsti.	1
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	159.9 - osebnostna rast, 24 - krščanstvo, 37 - družinska vzgoja, 37 - predšolska vzgoja, šolska vzgoja, 55/56 dinozavri m, 59 - dvoživke m, 59 - male živali m, 59 - ptiči m, 59 - ribe m, 59 - sesalci m, 59 - žuželke m, 61 - nosečnost, 61 - prehrana, 61 - sprostitevne tehnike, 61 - zdravilne rastline, 61 - zdravilstvo, 612 - filozofija, 613 - higiena, 613.88 - spolna vzgoja, 614 - javno zdravstvo, 615 - farmacija, 616 - patologija, 618 - ginekologija, 619 - veterina, 632 - varstvo rastlin, 633 - poljščine, 634.1/7 - sadjarstvo, 635 - vrtnarstvo, 635.8 - gobe, 635.9 - okrasne rastline, 636.6/9 - male živali, 636/639 - živinoreja, 637 - proizvodi živali, 638 - čebelarstvo, 639 - lov, ribolov, 64 - dietna prehrana, 64 - sladice, 641 - priprava živil, 654/656 - založništvo, promet, pošta, 657/659 - računovodstvo, poslovanje, oglaševanje, 66 - kemična industrija, 794 - uganke, 796/799 - gornštvo, 796/799 - rekreacija, 82-3 zvočna knjiga, 910.4 - vodniki, 912.43 - zemljevidi.	1

V spodnji tabeli so zbrane dodatne posebnosti glede obdelave knjižničnega gradiva v letu 2013, ki so jih v knjižnicah sami izpostavili.

TABELA 30: Dodatne posebnosti pri postopkih obdelave knjižničnega gradiva (V35)

Naziv knjižnice	Dobesedne navedbe
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica	Zahtevna inventarizacija gradiva zaradi razdrobljene postavitve gradiva v prostem pristopu v okviru 4 enot in dobro razvite domoznanske zbirke, ki se nenehno dopolnjuje. Ročno vnašanje inventarnih številok za neknjižno gradivo in serijske publikacije (za vse enote).
Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota	Vsaka nova knjiga je na polici in na voljo za izposajo v 24-urah.
Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec	V mreži imamo dve splošni in šolski knjižnici. Dva števca sta za šolski knjižnici.
Knjižnica Črnomelj	Stremimo k temu, da pride gradivo čim prej med uporabnike.
Valvasorjeva knjižnica Krško	Pri v32 upoštevana dislocirana lokacija mladinski odderek, saj je pri gradivu za ta odderek lokacija Krško, vendar damo 996e oznako za preusmeritev KMO.
Knjižnica Josipa Vošnjaka slovenska Bistrica	Potrebna je tehtna presoja (zaradi močne finančne omejenosti), kaj, koliko in za katero organizacijsko enoto se bo nabavljalo. Veliko je predvidevanja, predvsem pa je odločilno poznavanje okolja in uporabnikov, kjer knjižnica deluje.
Mariborska knjižnica	Postopek obdelave, z izjemo neknjižnega gradiva in serij, poteka po sistemu tekočega traku, kar pomeni, da vsak strokovni delavec opravi tisti del, za katerega je najboljše usposobljen. Pomembno je zaporedje opravi in postopkov (katalogizacija, klasifikacija, redakcija in inventarizacija knjižničnega gradiva). Posamezni segmenti obdelave (serijske publikacije in neknjižno gradivo) pa so razdeljeni med posamezne strokovne delavce, ki obdelavo in opremo knjižničnega gradiva izvedejo v celoti.
Knjižnica Lendava	Obdelava in katalogizacija gradiva v madžarskem jeziku.
Mestna knjižnica Ljubljana	MKL poleg signature gradiva za prosti pristop uporablja tudi signaturo gradiva po tekoči številki (slovanska knjižnica), kjer je v uporabi še nekaj dodatnih številcev za ureditev gradiva v skladišču.
Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica	Vprašalnik ne zajema naslednjih del: - obdelava gradiva za zunanje partnerje - obdelava člankov - izdelava bibliografij - reševanje duplikatov - ukvarjanje s CONOR-jem - obdelava retrospektive - obravnava s starih fondov (neinventarizirano gradivo, postavljanje novih zbirk) - priprava gradiva na obdelavo (grupiranje drobnih tiskov, izbor gradiva iz skladišč neobdelanega ali celo neinventariziranega gradiva) - izdelava inventarnih knjig - inventarizacija - izdelava statistik in poročil, reševanje vprašalnikov in anket - priprava seznamov odpisa.
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	Za potrebe statistike vnašamo podatke v polje 992.

2.5. OPREMA GRADIVA IN DISTRIBUCIJA NA DISLOCIRANE ENOTE

Oprema in zaščita gradiva pomeni pripravo gradiva na fizičnih nosilcih za izposojlo pomeni žigosanje, kontrola makulatur, dodatno označevanje s slikovnimi ali barvnimi oznakami, ovijanje, oprema za priloge itd. Varovanje gradiva pomeni vstavljanje zaščite proti kraji, distribucija na dislocirane enote pa pomeni pripravo primopredajnih seznamov ter razvoz gradiva po izposojevališčih.

V spodnji tabeli so povzeti podatki o zaščiti in varovanju gradiva, in sicer nas je zanimalo, kako splošne knjižnice zagotavljajo varovanje gradiva v svoji mreži krajevnih knjižnic. Več kot polovica splošnih knjižnic (52,6 %) v svoji mreži krajevnih knjižnic ne zagotavlja tehničnega varovanja knjižničnega gradiva proti kraji. Dobra tretjina splošnih knjižnic (36,8 %) ima tehnično varovanje urejeno v eni krajevni knjižnici, desetina splošnih knjižnic (10,6 %) pa v dveh ali več krajevnih knjižnicah v svoji mreži. Skupaj je s tehnologijo za varovanje knjižničnega gradiva opremljenih samo 46 krajevnih knjižnic (ali v 15,7 % knjižnic, če vemo da je vseh krajevnih knjižnic 293), kar pomeni, da ima povprečna splošna knjižnica s to tehnologijo opremljeno manj kot eno krajevno knjižnico.

Skoraj 80 odstotkov splošnih knjižnic (77,2 %) v krajevnih knjižnicah ne uporablja tehnologije RFID. Petina splošnih knjižnic (19,3 %) to tehnologijo uporablja v eni krajevni knjižnici, 2 splošni knjižnici (3,5 %) pa tehnologijo RFID uporabljata v dveh krajevnih knjižnicah znotraj svoje mreže. Tehnologija RFID je v uporabi v skupno 15 krajevnih knjižnicah oz. v 5,1 % vseh krajevnih knjižnic.

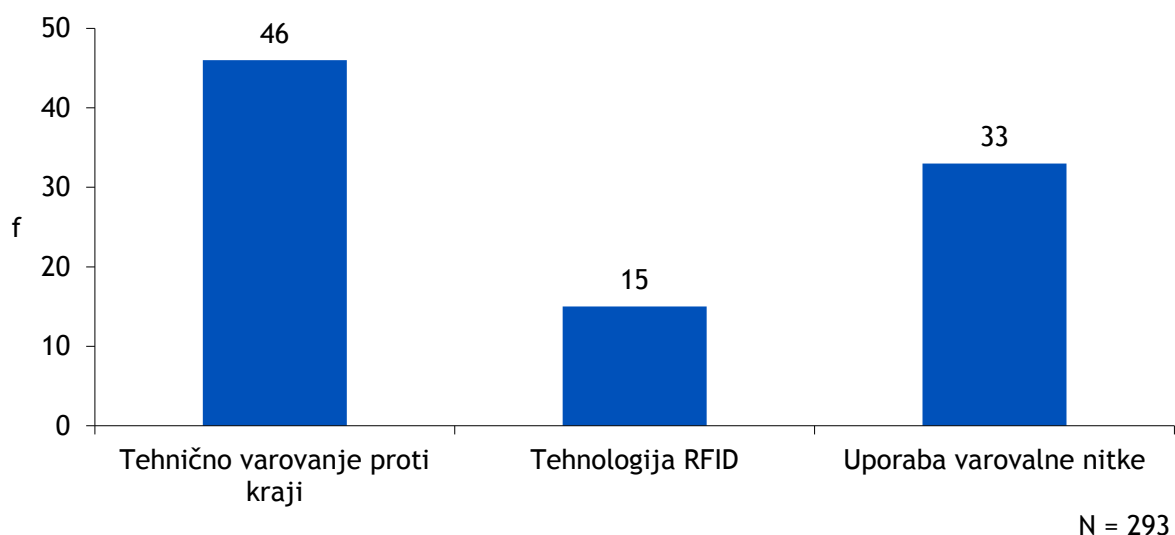
Dve tretjini splošnih knjižnic (66,7 %) v svojih krajevnih knjižnicah ne uporabljata varovalne nitke. Dobra četrtina splošnih knjižnic (26,3 %) uporablja varovalno nitko v eni krajevni knjižnici, 4 splošne knjižnice (7,0 %) pa jo uporabljajo v dveh ali več krajevnih knjižnicah znotraj svoje mreže. Varovalna nitka je v uporabi v skupno 33 krajevnih knjižnicah, kar znese 11,2 % glede na vse zabeležene krajevne knjižnice.

TABELA 31: Osnovni podatki o zaščiti in varovanju gradiva (V36 - V39)

	Tehnično varovanje proti kraji		Tehnologija RFID		Uporaba varovalne nitke	
	f	%	f	%	f	%
0 krajevnih knjižnic	30	52,6	44	77,2	38	66,7
1 krajevna knjižnica	21	36,8	11	19,3	15	26,3
2 krajevni knjižnici in več	6	10,6	2	3,5	4	7,0
Skupaj	57	100,0	57	100,0	57	100,0
Minimalno število krajevnih knjižnic	0		0		0	
Maksimalno število krajevnih knjižnic	11		2		10	
Vsota vseh krajevnih knjižnic	46		15		33	
% krajevnih knjižnic glede na skupno število krajevnih knjižnic (N=293)	15,7		5,1		11,2	
Povprečno število krajevnih knjižnic	0,81		0,26		0,58	

Opomba: Poleg navedenih načinov zaščite in varovanja gradiva splošne knjižnice ne uporabljajo nobene druge tehnologije.

SLIKA 18: Število krajevnih knjižnic, kjer se uporablja posamezna vrsta zaščite (V36 - V39)

V spodnji tabeli so navedene še nekatere dodatne posebnosti glede varovanja knjižničnega gradiva, ki so jih v nekaterih knjižnicah sami izpostavili.

TABELA 32: Dodatne posebnosti glede varovanja knjižničnega gradiva (V40)

Naziv knjižnice	Dobesedne navedbe	f
Knjižnica Logatec	CD in DVD odstranjujemo.	1
Knjižnica Logatec	Varovalno nitko.	1
Občinska matična knjižnica Gornja Radgona	Imamo nameščene kamere.	1
Knjižnica A.T. Linhartaradovljica	Od 1.1.2012 je vse na novo pridobljeno gradivo opremljeno z RFID nalepkami.	1
Knjižnica Lendava	Pulti za izposajo so v bližini vhoda in izhoda, da ima izposojevalec vpogled v prihode in odhode uporabnikov.	1
Matična knjižnica Kamnik	V enoti Komenda DVD-je dajemo iz škatel in jih hranimo v arhivskih škatlah za shranjevanje CD plošč.	1

Več kot 90 odstotkov splošnih knjižnic (93,0 %) uporablja 1 COBISS nalepko glede na velikost, v treh knjižnicah (5,3 %) uporabljajo 2 nalepki in le v eni knjižnici uporabljajo več nalepk, in sicer 5. Povprečno število različnih nalepk glede na velikost je 1.

Natanko 80 odstotkov knjižnic (80,0 %) uporablja 1 COBISS nalepko glede na vsebino, desetina (10,9 %) uporablja glede na vsebino 2 vrsti nalepk, podoben delež splošnih knjižnic (9,1 %) pa uporablja 3 in več vrst nalepk. Maksimalno število nalepk, ki je v uporabi v eni knjižnici, je 5. Povprečno število nalepk glede na vsebino je blizu 1,5.

TABELA 33: Uporaba COBISS nalepk za knjižnično gradivo glede na velikost in vsebino (V41 - V42)

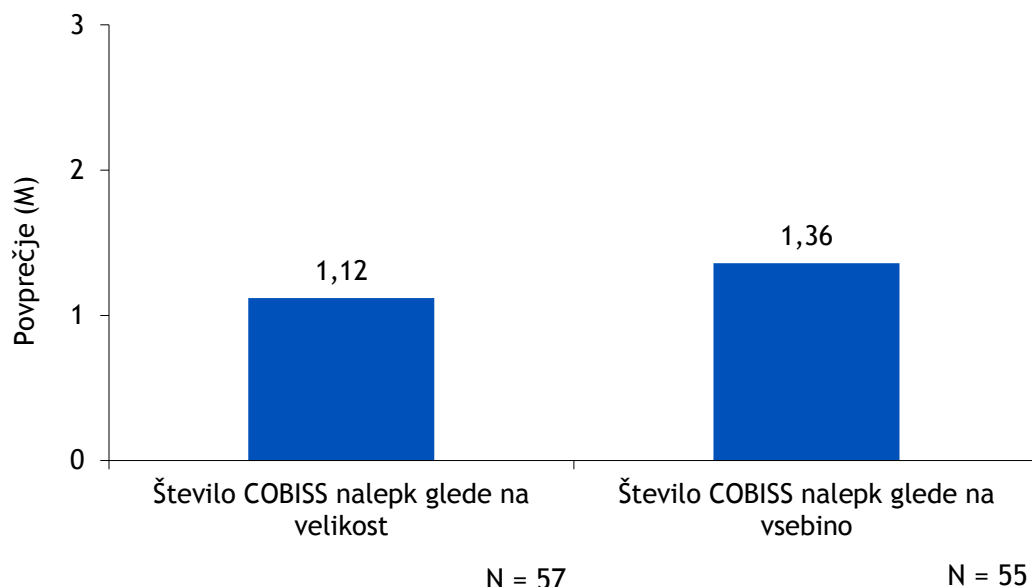
	Število COBISS nalepk glede na velikost*		Število COBISS nalepk glede na vsebino**	
	f	%	f	%
1 vrsta nalepk	53	93,0	44	80,0
2 vrsti nalepk	3	5,3	6	10,9
3 in več vrst nalepk	1	1,7	5	9,1
Skupaj	57	100,0	55***	100,0
Minimalno število nalepk	1		1	
Maksimalno število nalepk	5		5	
Povprečno število nalepk	1,12		1,36	

* Npr. drugačna velikost nalepke za DVD ali CD, kot za knjige ali komplete...

** Npr. drugačen izbor podatkov na nalepki za CD ali DVD kot na nalepki za knjige,revije, komplete...

*** Manjkajoči odgovori: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica: »nejasno vprašanje« in Goriška knjižnica Franceta Bevkova Nova Gorica »Vsaka nalepka ima unikatno inv. št. In z njo vsebino - torej toliko, kolikor imamo nalepk. Sicer pa: nalepke postavitev po področjih (vsebinsko kombinacije V30 - V34) in nalepke postavitev po tekoči številki (za serijske publikacije)«.

SLIKA 19: Uporaba COBISS nalepk za knjižnično gradivo glede na velikost in vsebino (V41 - V42)

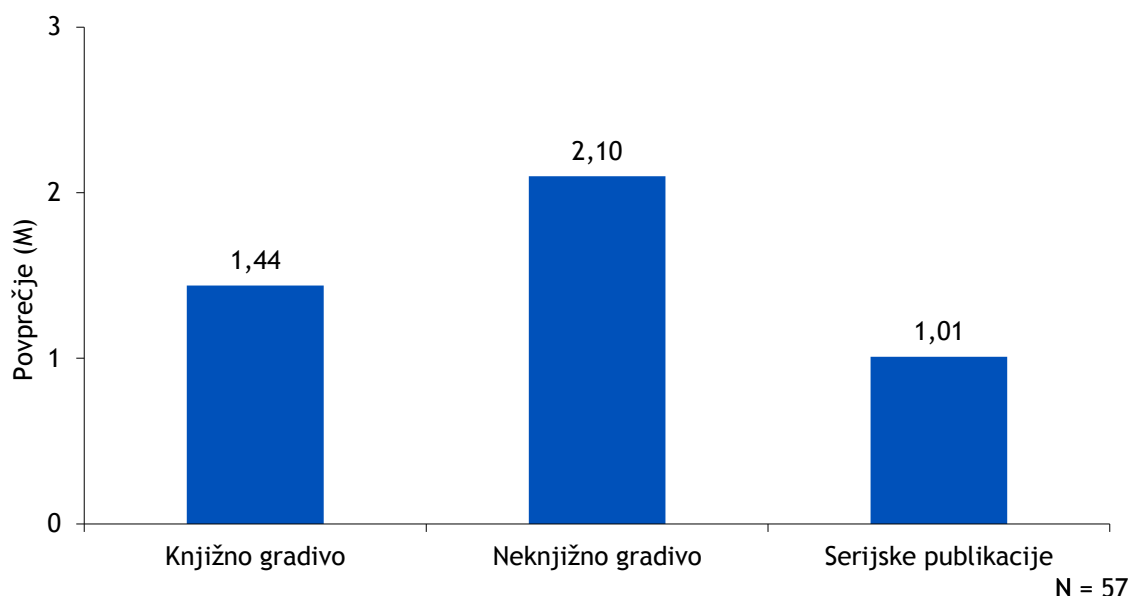

V nadaljevanju so povzeti podatki o številu COBISS nalepk, s katerimi so opremljene posamezne inventarne enote različnih vrst gradiva. Skoraj 60 odstotkov (58,0 %) splošnih knjižnic poroča, da so enote knjižnega gradiva opremljene z 1 nalepko, nekaj več kot 40 odstotkov knjižnic pa navaja, da so enote knjižnega gradiva opremljene z dvema ali največ tremi nalepkami. Povprečno število nalepk na inventarno enoto je tako med 1 in 2. Pri neknjižnem gradivu dobrih 70 odstotkov knjižnic (71,9 %) navaja, da so inventarne enote opremljene z 1 nalepko, manj kot 30 odstotkov knjižnic pa navaja, da so enote gradiva opremljene z dvema nalepkama. Povprečno število nalepk na eno enoto je 2. Pri serijskih publikacijah skoraj 90 odstotkov splošnih knjižnic (89,4 %) navaja, da so inventarne enote tega gradiva opremljene z 1 nalepko in samo ena knjižnica je navedla uporabo več nalepk, in sicer 5 nalepk na inventarno enoto. Štiri splošne knjižnice (7,0 %) pa inventarnih enot serijskega gradiva ne opremljajo s COBISS nalepkami.

TABELA 34: Število COBISS nalepk na posamezno inventarno enoto pri različnih vrstah gradiva (V44 - V46)

	Knjižno gradivo		Neknjižno gradivo		Serijske publikacije	
	f	%	f	%	f	%
0 nalepk	0	0,0	0	0,0	4	7,0
1 nalepka	33	58,0	41	71,9	51	89,4
2 nalepki ali več	24	42,2	16	28,1	2	3,6
Skupaj	57	100,0	57	100,0	57	100,0
Minimalno število nalepk	1		1		0	
Maksimalno število nalepk	3		2		5	
Povprečno število nalepk	1,44		2,10		1,01	

SLIKA 20: Število COBISS nalepk na posamezno inventarno enoto pri različnih vrstah gradiva (V44 - V46)

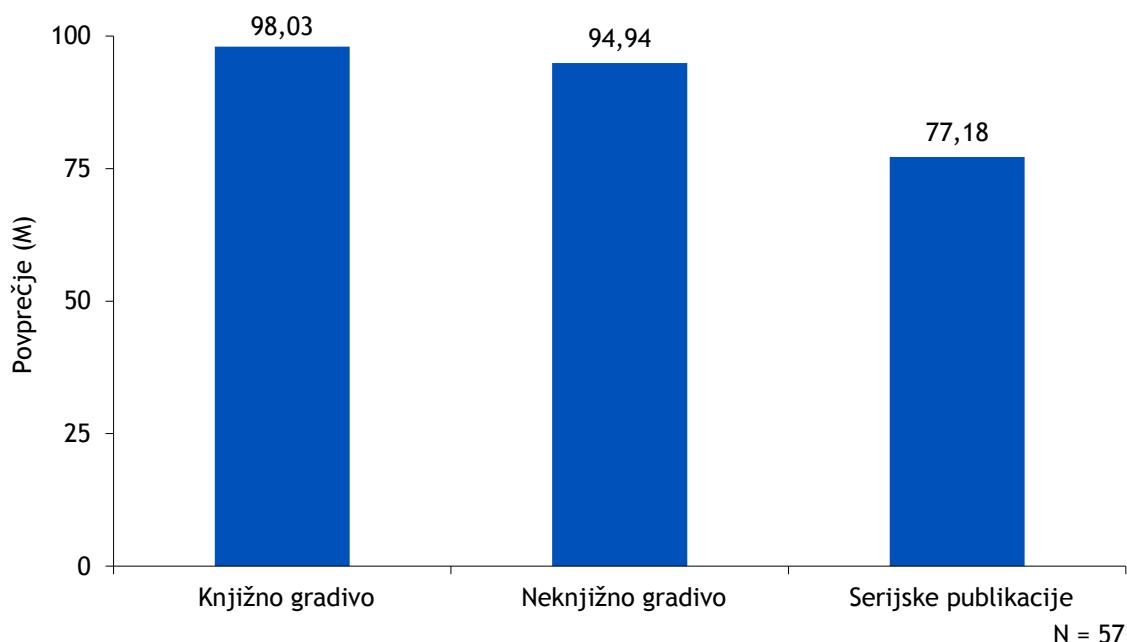

Zanimal nas je tudi obseg letnega prirasta, ki je opremljen s COBISS nalepkami. Vse splošne knjižnice z nalepkami opremijo vsaj del prirasta knjižnega in neknjižnega gradiva. Pri knjižnem gradivu se delež prirasta, oblepljenega z nalepkami, giblje med 50 in 100 odstotnimi točkami in v povprečju znaša 98 odstotnih točk. Pri neknjižnem gradivu pa se ta delež giblje med 0,5 in 100 odstotnimi točkami in v povprečju znaša 95 odstotnih točk. Pri serijskih publikacijah pa ugotavljamo, da samo 93 odstotkov splošnih knjižnic prirast tega gradiva opremlja s COBISS nalepkami. Delež letnega prirasta serijskih publikacij, ki so opremljene z nalepkami, se giblje med 0 in 100 odstotnimi točkami, v povprečju pa znaša 77 odstotnih točk.

TABELA 35: Obseg letnega prirasta (v %), oblepljenega z nalepkami (V44 - V46)

	N	Min.	Maks.	% knjižnic, ki oblepljajo gradivo	Povprečje
Knjižno gradivo	57	50,0	100,0	100,0	98,03
Neknjižno gradivo	57	0,5	100,0	100,0	94,94
Serijske publikacije	57	0,0	100,0	93,0	77,18

SLIKA 21: Obseg letnega prirasta (v %), oblepljenega z nalepkami (V44 - V46)

Spraševali smo tudi o uporabi oznak (slikovnih, grafičnih in barvnih) za dodatno označevanje gradiva. Skoraj 60 odstotkov splošnih knjižnic (59,6%) uporablja do pet oznak za dodatno označevanje gradiva, slabih 30 odstotkov knjižnic (28,1 %) pa uporablja od 6 do 10 oznak. V povprečju posamezna splošna knjižnica uporablja 4 oznake za dodatno označevanje gradiva.

V anketiranih splošnih knjižnicah so skupaj navedli uporabo 234 oznak za dodatno označevanje gradiva. Za vsako oznako so zapisali še število variant in obseg letnega prirasta, ki je oblepljen s posamezno oznako. Ugotavljamo, da ima več kot 80 odstotkov vseh oznak, ki se v knjižnicah uporabljajo (82,3 %) do največ pet različnih variant, desetina vseh oznak (9,9 %) ima od 6 do 10 različnih variant, podoben pa je tudi delež oznak (7,8 %) z več kot 10 različnimi variantami. Maksimalno število različnih variant je 32, v povprečju pa ima posamezna oznaka 3 - 4 različne variante (3,48). Skupno število vseh navedenih variant je 809.

V povprečju je z oznakami za dodatno označevanje gradiva opremljenih 12 odstotkov letnega prirasta.

TABELA 36: Število oznak, ki se uporablja za dodatno označevanje gradiva*, variante na oznako in obseg prirasta oblepljen z oznakami (V47)

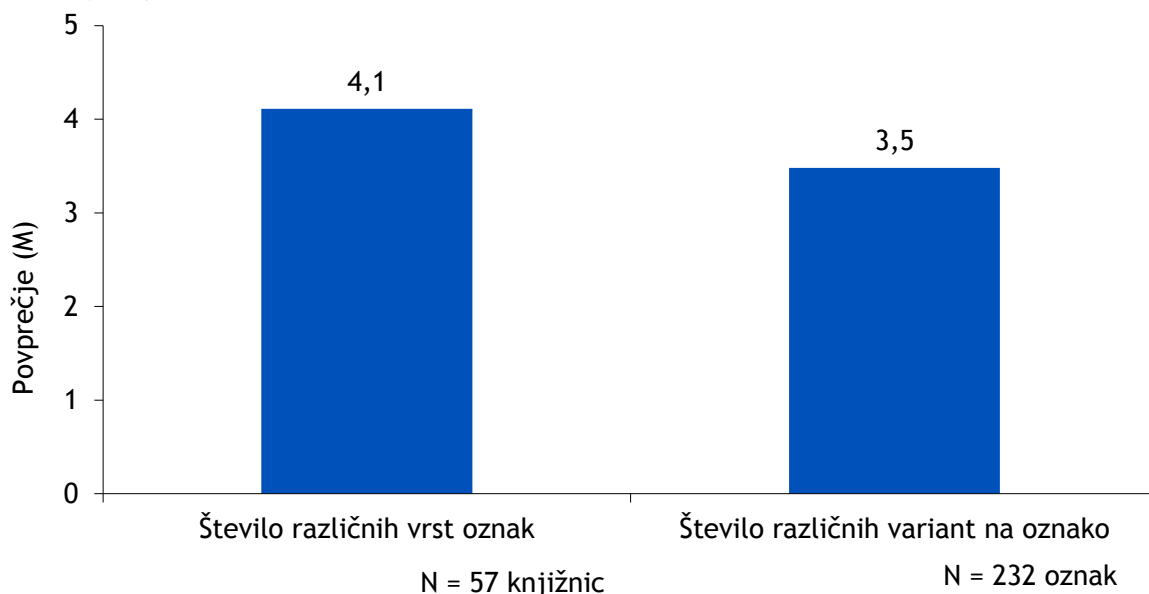
	Število različnih vrst oznak		Število različnih variant na oznako**		Obseg letnega prirasta oblepljenega z oznakami***
	f	%	f	%	
0 (ne uporabljajo oznak)	5	8,8			
Do 5	34	59,6	191	82,3	
Od 6 do 10	16	28,1	23	9,9	
11 ali več	2	3,6	18	7,8	
Skupaj	57	100,0	232	100,0	225
Minimalna vrednost	0		1		0,01
Maksimalna vrednost	17		32		100
Povprečna vrednost (M)	4,11		3,48		11,90
Skupaj - vsota oznak/variant	234		809		

*Gre za slikovne, grafične in barvne oznake.

**Statistika je izračunana na ravni oznak in ne na ravni posameznih knjižnic (N = 234 oznak). N je v tem primeru manjši od 234, ker so Goriški knjižnici Franceta Bevka Nova Gorica pri dveh oznakah niso številsko ocenili podatka, ampak so navedli »vsaka enota ima svojo oznako«.

*** Statistika je izračunana na ravni oznak in ne na ravni posameznih knjižnic (N = 234 oznak). N je v tem primeru manjši od 234, ker v nekaterih knjižnicah niso vnesli podatka o obsegu letnega prirasta, oblepljenega z oznakami (Knjižnica Črnomelj, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Knjižnica Slovenska Bistrica, Medobčinska matična knjižnica Žalec).

SLIKA 22: Število oznak, ki se uporablja za dodatno označevanje gradiva in variante na oznako (V47)

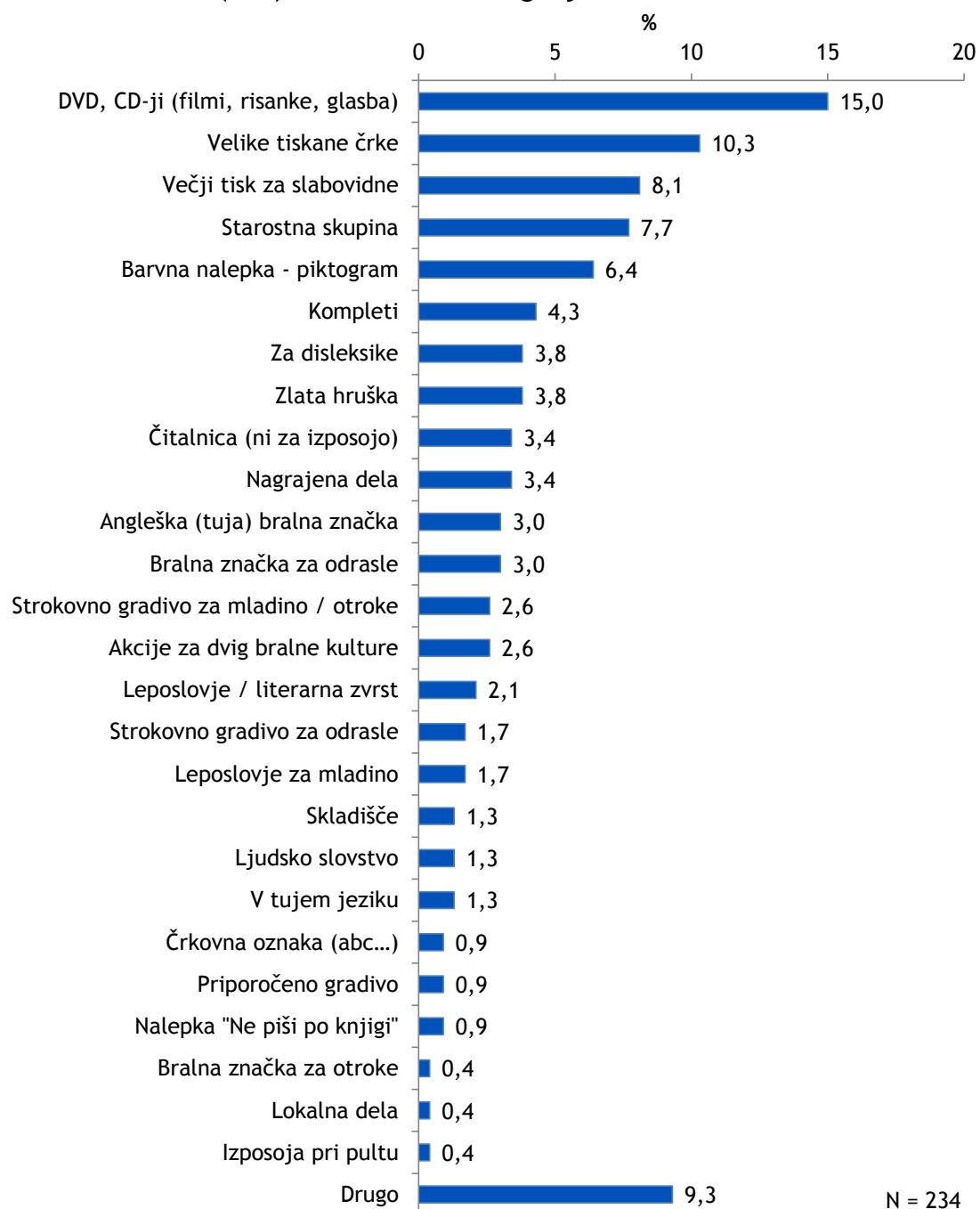
Dobesedne navedbe posameznih oznak smo združili v vsebinsko sorodne kategorije. Iz spodnje tabele je razvidno, da se 15 odstotkov vseh oznak uporablja za označevanje multimedijskih nosilcev, desetina oznak (10,3 %) pa za označevanje gradiva z velikimi tiskanimi črkami. Po pogostosti sledijo oznake za označevanje večjega tiska za slabovidne

(8,1 %), oznake za označevanje starostne skupine bralcev (7,7 %) in barvne oznake - piktogrami (6,4 %).

TABELA 37: Vrste oznak (V47) - Uvrščeno v kategorije

	f	%
DVD, CD-ji (filmi, risanke, glasba)	35	15,0
Velike tiskane črke	24	10,3
Večji tisk za slabovidne	19	8,1
Starostna skupina	18	7,7
Barvna nalepka - piktogram	15	6,4
Kompleti	10	4,3
Za disleksike	9	3,8
Zlata hruška	9	3,8
Čitalnica (ni za izposoj)	8	3,4
Nagrajena dela	8	3,4
Angleška (tuja) bralna značka	7	3,0
Bralna značka za odrasle	7	3,0
Strokovno gradivo za mladino / otroke	6	2,6
Akcije za dvig bralne kulture	6	2,6
Leposlovje / literarna zvrst	5	2,1
Strokovno gradivo za odrasle	4	1,7
Leposlovje za mladino	4	1,7
Skladišče	3	1,3
Ljudsko slovstvo	3	1,3
V tujem jeziku	3	1,3
Črkovna oznaka (abc...)	2	0,9
Priporočeno gradivo	2	0,9
Nalepka ne piši po knjigi	2	0,9
Bralna značka za otroke	1	0,4
Lokalna dela	1	0,4
Izposoja pri pultu	1	0,4
Drugo	22	9,3
Skupaj	234	100,0

SLIKA 23: Vrste oznak (V47) - Uvrščeno v kategorije

V spodnji tabeli so povzete še dobesečne navedbe različnih vrst oznak po posameznih vsebinskih kategorijah, v katere smo jih uvrstili.

TABELA 38: Vrste oznak (V47) - Pregled odgovorov, kot so bili podani

Koda - kategorija, v katero je odgovor uvrščen	Dobesedna navedba	f
1 Velike tiskane črke	ABC - OZNAKA ZA VELIKE TISKANE ČRKE - LEPOSLOVJE ZA OTROKE	1
	BARVANA NALEPKA NA HRBTU ZA VELIKE TISKANE ČRKE NA ODD. ZA MLADINO	1
	BARVNA NALEPKA NA HRBTU ZA KNIGE Z VELIKIMI TISKANIMI ČRKAMI	1
	BARVNA NALEPKA NA HRBTU ZA OZNAKO VELIKIH TISKANIH ČRK PRI LEPOSLOVJU ZA OTROKE	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU KNJIGE ZA VELIKE TISKANE ČRKE	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA VELIKE TISKANE ČRKE	2
	BARVNE NALEPKE NA PLATNICI ZA OTROŠKE KNJIGE Z VELIKI ČRKAMI	1
	BARVNE NALEPKE ZA KNJIGE Z VELIKI TISKANIMI ČRKAMI	1
	BARVNE NALEPKE ZA OZNAČITEV KNJIG Z VELIKMI TISKANIMI ČRKAMI	1
	BARVNE NALEPKE ZA VELIKE TISKANE ČRKE	1
	BARVNI TRAK NA HRBTU ZA VELIKE TISKANE ČRKE	1
	KNJIGE Z VELIKIMI ČRKAMI	1
	NALEPKA "VELIKE TISKANE ČRKE"	1
	NALEPKA VELIKE TISKANE ČRKE - OTROŠKO GRADIVO	1
	NALEPKE ZA VELIKE ČRKE - SLIKANICE	1
	OKROGLE BELE NALEPKE - OZNAKE ZA VELIKE TISKANE ČRKE	1
	OZNAKA ZA VELIKE ČRKE	1
	RDEČA OKROGLA NALEPKA ZA OTROŠKE KNJIGE Z VELIKIMI TISKANIMI ČRKAMI	1
	RDEČA PIKA - VELIKE TISKANE ČRKE	1
	SLIKA PIKE NOGAVIČKE ZA OZNAKO SLIKANIC/KNJIG NATISNJENIH Z VELIKIMI TISKANIMI ČRKAMI	1
	VELIKE TISKANE ČRKE	3
	Skupaj	24
2 Angleška (tuja) bralna značka	ANGLEŠKA BRALNA ZNAČKA	2
	BARVNA NALEPKA ZA AKTUALNO BRALNO ZNAČKO V TUJEM JEZIKU	1
	BARVNE NALEPKE ZA ANGEŠKO BRALNO ZNAČKO	1
	PIKTOGRAMI ZA ANGLEŠKO BRALNO ZNAČKO	1
	SLIKOVNA NALEPKA ZA ANGLEŠKO BRALNO ZNAČKO (ODD. ZA ODRASLE)	1
	EPI READING-TUJEJZIČNA BRALNA ZNAČKA	1
	Skupaj	7
3 Večji tisk za	BARVNA NALEPKA NA HRBTU KNJIG Z VEČJIM RAZLOČNEJŠIM TISKOM	1

slabovidne	BARVNA NALEPKA NA HRBTU ZA OZNAKO VEČJEGA TISKA PRI LEPOSLOVJU ZA ODRASLE	1
	BARVNA NALEPKA NA HRBTU ZA SLEPE IN SLABOVIDNE	1
	BARVNA NALEPKA NA HRBTU ZA VEČJI TISK NA ODD. ZA ODRASLE	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTNI STRANI ZA SLABOVIDNE	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA VEČJI TISK	1
	BARVNE OZNAKE NA HRBTU ZA VELIKSOT ČRK	1
	KNJIGE Z VEČJIM TISKOM	1
	KNJIGE ZA SLABOVIDNE	1
	KOTIČEK ZA SLEPE IN SLABOVIDNE	1
	LUPA -OZANKA ZA POVEČAN TISK ZA SLABOVIDNE	1
	LUPICA (VEČJE ČRKE)	1
	NALEPKA VEČJI TISK - LEPOSLOVJE ZA ODRASLE	1
	OKO - OZNAKE ZA SLABOVIDNE - VEČJI TISK	1
	ORANŽNE NALEPKE (VELIKI TISK ZA SLABOVIDNE)	1
	PIKTOGRAM ZA POVEČAN TISK ZA VSE LEPOSLOVJE	1
	POVEČAN TISK	1
	SLABOVIDNI KNJIGE Z VEČJIM TISKOM . OČALA VIDVISTA	1
	VEČJI TISK	1
	Skupaj	19
4 Starostna skupina	BARVA OZNAKA NA HRBTU ZA STAROSTNO SKUPINO	1
	BARVNA NALEPKA NA HRBTU ZA STAROSTNO SKUPINO (NEKNJIŽNO GRADIVO)	1
	BARVNA NALEPKE NA HRBTU ZA STROKOVNO GRADIVO	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTNI STRANI ZA STAROSTNO SKUPINO	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA STAR. SKUPINO - C	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA STAR. SKUPINO - M	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA STAR. SKUPINO - P	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA STAROSTNO SKUPINO	3
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA STAROSTNO SKUPINO - VSE STROKOVNO GRADIVO ZA MLADINO	2
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA STAROSTNO SKUPINO (OTROŠKO IN MLADINSKO LEPOSLOVJE V SLOVENŠČINI)	1
	BARVNE NALEPKE ZA STAROSTNO SKUPINO (VSE LEPOSLOVJE MOBILNE)	1
	BARVNE NALEPKE ZA STARSOTNO SKUPINO	1
	BARVNI TRAKOVI NA HRBTU ZA STAROSTNO SKUPINO	1
	ROČNO IZPISANE NALEPKE NA SPREDNJI PLATNICI ZA STAROSTNE STOPNJE IN MLADISNKO STROKO	1
	SVETLO MODRE NALEPKE S ČRKO NA HRBTU ŠKATLICE ZA POUČNE IN STROKOVNE VSEBINE	1
	Skupaj	18

5 Bralna značka za odrasle	BARVNA NALEPKA NA ZADNJI STRANI KNJIGE ZA BRALNO ZNAČKO ZA ODRASLE	1
	BARVNE NALEPKE NA ETIKETI ZA DB IN BZ	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU PO NAVODILIH ZA BZ	1
	BARVNE NALEPKE ZA OZNAČEVANJE BRALNE ZNAČKE ZA ODRASLE	1
	BRALNA ZNAČKA	1
	OKROGLE BELE NALEPKE Z OZNAKO BZ - BRALNA ZNAČKA ZA ODRASLE	1
	SLIKOVNA NALEPKA (LOGOTIP) ZA PROJEKT HRASTNIČANI BEREMO (ODD. ZA ODRASLE)	1
	Skupaj	7
6 Za dislektike	BARVNA NALEPKA ZA DISLEKTIKE	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTNI STRANI ZA DISLEKTIKE	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU KNJIGE, PRIMERNE ZA DISLEKTIKE	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA DISLEKTIKE	1
	NALEPKA PRIJAZNO BRALCEM Z DISLEKSIJO	1
	OZNAKA ZA DILEKSIJO	1
	PRIJAZNO DISLEKTIKOM	1
	RDEČ KROG (DILEKSIJA)	1
	RUMENA NALEPKA NA HRBTU ZA DILEKSIJO	1
	Skupaj	9
7 Zlata hruška	BARVNE NALEPKE NA HRBTNI STRANI "ZLATA HRUŠKA"	1
	NAGRAJENE KNJIGE (ZLATA HRUŠKA, DESETNICA KERSNIK)	1
	NALEPKA ZA "ZLATE HRUŠKE" (MLADINSKO LEPOSLOVJE)	1
	NALEPKE ZLATA HRUŠKA	1
	NALEPKE ZLATA HRUŠKA - DOBRE KNJIGE ZA MLADINO	1
	ZLATA HRUŠKA	1
	ZLATE HRUŠKE	3
	Skupaj	9
8 Bralna značka za otroke	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA BRALNO ZNAČKO V OŠ	1
9 Strokovno gradivo za odrasle	BARVNE NALEPKE ZA STROKOVNO GRADIVO - ODRASLI	1
	BARVNE NALEPKE ZA VSE STROKOVNO GRADIVO	1
	BARVNE OZNAKE ZA STROKOVNO GRADIVO - GLAVNA SKUPINA Z ENO BARVO, PODSKUPINA Z DVEMA BARVAMA	1
	BARVNI TRAKOVI ZA POSAMEZNE UDK SKUPINE NA ŠTUDIJSKEM ODDELKU	1
	Skupaj	4
10 Kompleti	BARVNA NALEPKA ZA KNJIŽNIČNE KOVČKE (VSE GRADIVO ZA OTROKE IN MALDINO)	1
	BARVNA NALEPKA ZA KOMPLETE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA - VSE GRADIVO	1
	BARVNE NALEPKE ZA ROMANE V VEČ DELIH	1
	KOMPLETI	2

	NALEPKA KOMPLET - GRADIVO, KI JE DEL KOMPLETA	1
	NALEPKE ZA OZNAČEVANJE KOMPLETOV (KNJIGE+OSTALO NEKNJIŽNO GRADIVO)	1
	OZNAKE POSAMIČNIH ZVEZKOV ZNOTRAJ ZBIRK	1
	OZNAKE ZA GRADIVO V VEČ ZVEZKIH	1
	ROZA NALEPKE S ČRKO NA HRBTU ŠKATLICE ZA PRAVLJICE	1
	Skupaj	10
11 Čitalnica (ni za izposoj)	ČITALNICA Č	1
	ČITALNIŠKO GRADIVO	1
	GRAFIČNA (OČALA, NAPIS ČITALNICA)	1
	NALEPKA GRADIVO JE NAMENJENO ČITALNIŠKI UPORABI	1
	NALEPKA IZPOSOJA IN VRAČILO KNJIGOMATU NI MOŽNA	1
	NE IZPOSOJAMO NA DOM - ČITALNIŠKO GRADIVO	1
	NI ZA IZPOSOJO NA DOM	1
	OZNAKA ZA ČITALNICO	1
	Skupaj	8
12 Skladišče	SKLADIŠČE	1
	SKLADIŠČE SKPP	1
	SKLADIŠČE SKV	1
	Skupaj	3
13 DVD, CD-ji (filmi, risanke, glasba)	BARNE NALEPKE NA HRBTU ZA DVD, CD	1
	BARVNA ABC NA DVD-JIH	1
	BARVNE NALEPKE - ODRASLI (dvd-JI)	1
	BARVNE NALEPKE NA DVD FILMI - ABECEDA NASLOVA	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA OZNAKO RAZLIČNIH ZVRSTI PRI DDV-JIH	1
	BARVNE NALEPKE NA ŠKATLAH ZA FILME	1
	BARVNE NALEPKE ZA CD IN CDR	1
	BARVNE NALEPKE ZA DVD	1
	BARVNI KROGCI ZA OZNAČEVANJE FILMSKIH ZVRSTI (VSI DDV-JI)	1
	BARVNI TRAKOVI ZA OZNAČEVANJE CD-JEV (SAMO DOLOČENE ZVRSTI GLASBE)	1
	BELE NALEPKE S ČRNO ČRKO NA HRBTU ŠKATLICE ZA FILME	1
	BELE NALEPKE Z MODRO ČRKO NA HRBTU ŠKATLICE ZA RISANKE	1
	BREZ SLOVENSKIH PODNAPISOV	1
	CD	1
	CD-ROM	1
	DVD	1
	DVD-ROM	1
	NALEPKE ZA TEKOČE ŠTEVILEK NA DVD-JIH, CD-JIH, DVDR-IH, CD-ROMIH)	1
	NAPEKA S ŠTEVILKO ZA CD, DVD	1

	PIKTOGRAM LIFE - OZNAKA FILMOV S FESTIVALA	1
	PIKTOGRAMI NA HRBTU ZA OZNAKO RAZLIČNIH ZVRSTI NA CD-JIH	1
	PIKTOGRAMI ZA CD	1
	PIKTOGRAMI ZA DVD	1
	PIKTOGRAMI ZA FILMSKE ŽANRE	1
	PIKTOGRAMI ZA GLASBENE ŽANRE	1
	PRI FILMIH ZA OZNAKO ŽANRA	1
	RAZLIČNE BARVE PIKA NA DVD (ŽANR)	1
	ROČNO NAPISANE NALEPKE NA HRBTIH DVD-JEV	1
	SINHRONIZIRANO	1
	SLOVENSKI PODNAPISI	1
	TEMNO MODRA NALEPKA S ČRKO NA HRBTU ŠKATLICE ZA GLASBO	1
	ZELENE NALEPKE S ČRKO NA HRBTU ŠKATLICE ZA DOKUMENTARNE FILME	1
	BARVNA NALEPKA NA HRBTU ŠKATLE ZA NEKNJIŽNO GRADIVO	1
	BARVNE OZNAKE NA HRBTU NEKNJIŽNIČNEGA GRADIVA	1
	NALEPKA Z BESEDILOM "ZGOŠČENKO DOBITE PRI IZPOSOJEVALNEM PULTU"	1
	Skupaj	35
14 Nagrajena dela	BARVNA NALEPKA NA HRBTU ZA NAGRAJENE KNJIGE	1
	LITERARNE NAGRADE	1
	NAGRAJENA DELA	1
	NALEPKE ZA SLOV. KNJIŽNE NAGRADE	1
	OZNAKE NA NAGRAJENIH KNJIGAH	1
	SLIKOVNA NALEPKA ZA ROŽANČEVO LIT, NAGRADO (ODD. ZA ODRASLE)	1
	SLIKOVNA NALEPKA ZA SOVRETOVO LIT. NAGRADO (ODD. ZA ODRASLE)	1
	ZLATA JABOLKA	1
	Skupaj	8
15 Leposlovje za mladino	BARVNE NALEPKE NA HRBTU - SLIKOPISI, LEPOSLOVJE ZA MLADINO	1
	BARVNI TRAKOVI ZA MLADINSKO LEPOSLOVJE (POEZIJA, UGANKE, SLIKOPISI, VELIKE TISKANE ČRKE, KNJIGE ZA LAŽJE BRANJE)	1
	NALEPKE S PIKTOGRAMI - MLADINSKO LEPOSLOVJE	1
	PIKTOGRAMI ZA MLADINSKO LEPOSLOVJE	1
	Skupaj	4
16 Ljudsko slovastvo	BARVNA NALEPKA ZA OZNAČITEV KMEČKIH ROMANOV	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA LJUDSKO SLOVSTVO	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA MLAD. LJUD. SLOVSTVO - L	1
	Skupaj	3
17 Lokalna dela	NALEPKA CELJSKI AVTORJI	1
18 Izposoja pri pultu	IZPOSOJA PRI PULTU	1
19 Strokovno	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA MLAD. STROK. LIT. - ZE	1

gradivo za mladino / otroke	BARVNI TRAKOVI ZA STROKO NA ODDELKU ZA MLADINO	1
	NALEPKE S PIKTOGRAMI ZA MLADINSKO STROKOVNO LITERATURO	1
	POUČNO GRADIVO ZA OTROKE IN MLADINO - BELA NALEPKA NA HRBTU	1
	RUMENE NALEPKE NA HRBTU ZA OTROŠKO STROKOVNO GRADIVO	1
	ZELENE NALEPKE NA HRBTU ZA MLADINSKO STROKOVNO LITERATURO	1
	Skupaj	6
20 V tujem jeziku	BARVNE NALEPKE ZA JEZIKE	1
	BARVNI TRAKOVI ZA TUJEJEZIČNE LEPOSLOVNE KNJIGE ZA ODRASLE	1
	BARVNI TRAKOVI ZA TUJEJEZIČNE LEPOSLOVNE KNJIGE ZA OTROKE	1
	Skupaj	3
21 Leposlovje / literarna zvrst	BARVNA NALEPKA ZA LITERARNO ZVRST	1
	BARVNA NALEPKA ZA POEZIJO	1
	PIKTOGRAFSKE OZNAKE ZA LEPOSLOVJE	1
	PIKTOGRAMI (LEPOSLOVJE)	1
	PIKTOGRAMI NA HRBTU ZA LITETRARNE ZVRSTI	1
	Skupaj	5
22 Črkovna oznaka (abc...)	ABECEDA - PRVA ČRKA ZNAČNICE NA HRBTU KNJIGE	1
	NALEPKE S ČRKOVNO OZNAKO	1
	Skupaj	2
23 Priporočeno gradivo	PIKTOGRAM CICIUHEC - PRIPOROČENO GRADIVO	1
	PIKTOGRAM MESTO BERE - PRIPOROČENO GRADIVO	1
	Skupaj	2
24 Akcije za dvig bralne kulture	KNJIGE IZ AKCIJE PRIMORCI BEREMO	1
	NALEPKA KNJIŽNI MOLJČEK NA PLATNICI	1
	NALEPKA ZA "POLETNO BRANJE"	1
	NALEPKA ZA BRALNO AKCIJO "ZA VESELI KNJIŽNI SVET"	1
	NALEPKE BRALNI PALČEK	1
	NALEPKE ZA AKCIJO "PRIMORCI BEREMO"	1
	Skupaj	6
25 Barvna nalepka - piktogram	BARVNA NALEPKA NA HRBTU - PIKTOGRAM	2
	BARVNA NALEPKA ZA STRIPE (ML)	1
	BARVNE NALEPKE - MLADISKI ODDELEK	1
	BARVNE NALEPKE (SBP)	1
	BARVNE NALEPKE NA ETIKETI "SKOZI IGRO DO ZNANJA"	1
	BARVNE NALEPKE NA HRBTU ZA UGANKJE	1
	BARVNE NALEPKE NA ZADNJI PLATNICI ZA NAČIN POSTAVITVE MONOGRAFSKEGA KNJIŽNEGA GRADIVA (PROSTI PRISTOP, SKLADIŠČE, PRIROČNA KNJIŽNICA) V ŠTUDIJSKEM ODDELKU	1
	BARVNE NALEPKE ZA DOMOZNANSTVO	1
	BARVNE NALEPKE ZA OZNAČITEV GRADIVA PO UDK SKUPINAH	1

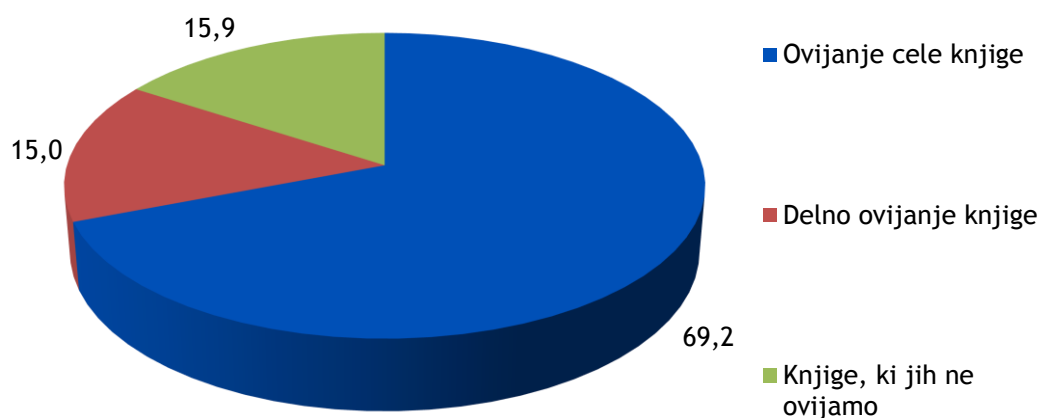
	BARVNE NALEPKE ZA REFERENČNO GRADIVO	1
	BARVNE NALEPKE ZA STOPNJO ZAHTEVNOSTI	1
	OZNAKA SOVICA NA ZELENI NALEPKI	1
	PIKTOGRAMI	1
	PO BARVI	1
	Skupaj	15
26 Nalepka ne piši po knjigi	NALEPKA PROSIMO NE PIŠITE PO KNJIGI - DELOVNI ZVEZKI. UČBENIKI	1
	NE PIŠI V KNJIGO	1
	Skupaj	2
98 Drugo	KVADRATNA NALEPKA ZA OTIS ŽIGA (POLOVICA GRADIVA)	1
	LASTNIŠKI ŽIG	1
	MAPE ALI KUVERTE	1
	MLADINSKA SOBA	1
	MODRE PIKE ZA GRADIVO POTUJOČE KNJIŽNICE	1
	NALEPKA "PRILOŽENO GRADIVO"	1
	NALEPKA Z BESEDILOM - LEPOSLOVJE ZA ODRASLE, KI IMA VEČ KOT 3 REZERVACIJE	1
	NALEPKA ZA VEČVRSTNO GRADIVO	1
	NALEPKE S ŠTEV. BESED	1
	NALEPKE ZA POEZIJO - SLIKANICE	1
	OMEJITEV DOSTOPNOSTI	1
	ORANŽNE NALEPKE S ČRKO NA HRBTU ŠKATLICE ZA JEZIKOVNE TEČAJE	1
	OVALNA NALEPKA ZA NATIS INVENTARNE ŠTEVILKE (VSE GRADIVO)	1
	OZNAKE ZA GRADIVO. KI VSEBUJE PRILOGE	1
	OZNAKE ZA KRAJŠI ROK IZPOSOJE	1
	PASICE (PAPIRNATI OBJEMALNI TRAKOVI) ZA DROBNE TISKE	1
	PREMIČNA	1
	SLIKOPIS	1
	SLIKOVNA NALEPKA (1 LOGO) RAZVRŠČENO V PROJEKTU PBS	1
	TEUFFENBACHI - NALEPKA NA LOČENEM LISTU	1
	TIPKANKE	1
	VODNIKI	1
	Skupaj	22

Preverili smo tudi, kako v splošnih knjižnicah poskrbijo za zaščito letnega prirasta knjižnega gradiva. V povprečju vsaka splošna knjižnica s folijo v celoti zaščiti približno 70 odstotkov letnega prirasta. 15 odstotkov prirasta zaščitijo samo delno, podoben pa je tudi delež letnega prirasta, ki ga ne ovijajo s folijo (16 %). V spodnji tabeli so prikazane še frekvenčne porazdelitve deležev letnega prirasta knjižnega gradiva, ki ga v splošnih knjižnicah zaščitijo na različne načine. Zanimiv je podatek, da v 3 splošnih knjižnicah (5,3 %) letnega prirasta sploh ne ovijajo v celoti, v skoraj polovici vseh splošnih knjižnic (49,1 %) pa ne uporabljajo delnega ovijanja knjig. Iz spodnje tabele prav tako izvemo, da v več kot 40 odstotkih knjižnic (42,1 %) ovijajo celotni obseg letnega prirasta, bodisi delno bodisi v celoti.

TABELA 39: Obseg letnega prirasta (v %), zaščenega s folijo (V48)

	Ovijanje cele knjige		Delno ovijanje knjige		Knjig ne ovijamo	
	f	%	f	%	f	%
0 % letnega prirasta	3	5,3	28	49,1	24	42,1
Do 25 % letnega prirasta	6	10,5	21	36,8	19	33,3
26 do 50 % letnega prirasta	7	12,3	1	1,8	7	12,3
51 do 75 % letnega prirasta	11	19,3	2	3,5	5	8,8
76 do 100 % letnega prirasta	30	52,6	5	8,8	2	3,5
Skupaj	57	100,0	57	100,0	57	100,0
Minimalni % letnega prirasta	0		0		0	
Maksimalno % letnega prirasta	100		100		100	
Povprečni % letnega prirasta	69,16		14,99		15,86	

SLIKA 24: Obseg letnega prirasta (v %), zaščenega s folijo (V48)

N = 57

Preverili smo tudi, kolikšen obseg letnega prirasta gradiva v knjižnicah dodatno fizično zaščitijo. Pri tem smo anketirance opozorili, da mislimo na žepke za priloge ali razglednice, pasice za drobne tiske, mape/kuverte za komplete, umetne zbirke, letnike serijskih publikacij ipd.

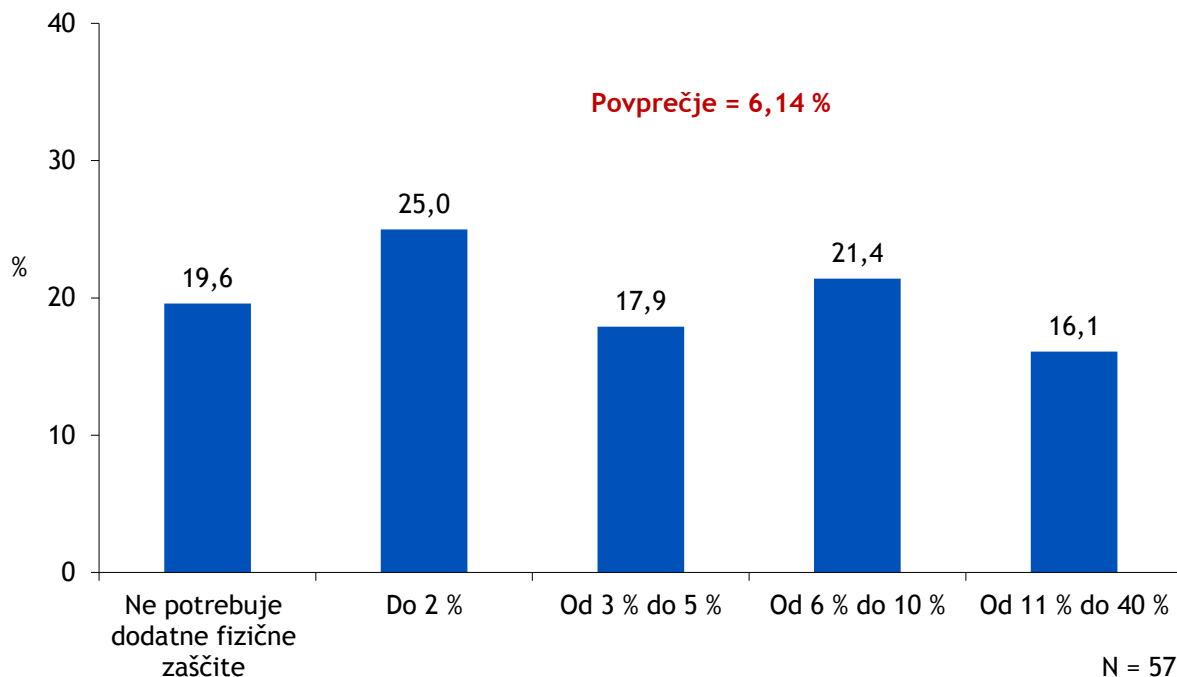
V petini splošnih knjižnic (19,6 %) navajajo, da gradivo ne potrebuje dodatne fizične zaščite. V četrtini knjižnic (25,0 %) dodatno fizično zaščitijo do 2 odstotka celotnega letnega prirasta, v skoraj petini knjižnic (17,9 %) od 3 do 5 odstotkov letnega prirasta, podoben pa je tudi delež knjižnic (21,4 %), v katerih zaščitijo od 6 do 10 odstotkov letnega prirasta. V nekaj več kot 15 odstotkih vseh knjižnic (16,1 %) pa dodatno fizično zaščitijo več kot 10 odstotkov letnega prirasta (največ 40 %). V povprečju v posamezni splošni knjižnici dodatno fizično zaščitijo dobrih 6 odstotkov letnega prirasta gradiva.

TABELA 40: Obseg letnega prirasta (v %), ki potrebuje dodatno fizično zaščito gradiva (V49)

	f	%
Do 2 %	14	25,0
Od 3 % do 5 %	10	17,9
Od 6 % do 10 %	12	21,4
Od 11 % do 40 %	9	16,1
<i>Ne potrebuje dodatne fizične zaščite</i>	11	19,6
Skupaj*	56	100,0
Minimalni obseg letnega prirasta	0	
Maksimalni obseg letnega prirasta	40	
Povprečni obseg letnega prirasta	6,14	

* N je v tem primeru manjši od 57, ker v Občinski matični knjižnici Gornja Radgona niso podali odgovora na vprašanje.

SLIKA 25: Obseg letnega prirasta (v %), ki potrebuje dodatno fizično zaščito gradiva (V49)

Zanimalo nas je tudi, kako v splošnih knjižnicah poskrbijo za razvoz obdelanega gradiva v krajevne knjižnice v mreži, vključno z bibliobusom. Podatki v spodnji tabeli se nanašajo na letni prirast gradiva v letu 2013. Splošne knjižnice v povprečju 85 odstotkov obdelanega gradiva (prirast 2013) razvozijo v svoje krajevne knjižnice s pomočjo knjižničarjev, desetino obdelanega gradiva (9,82 %) pa s kurirsko službo.

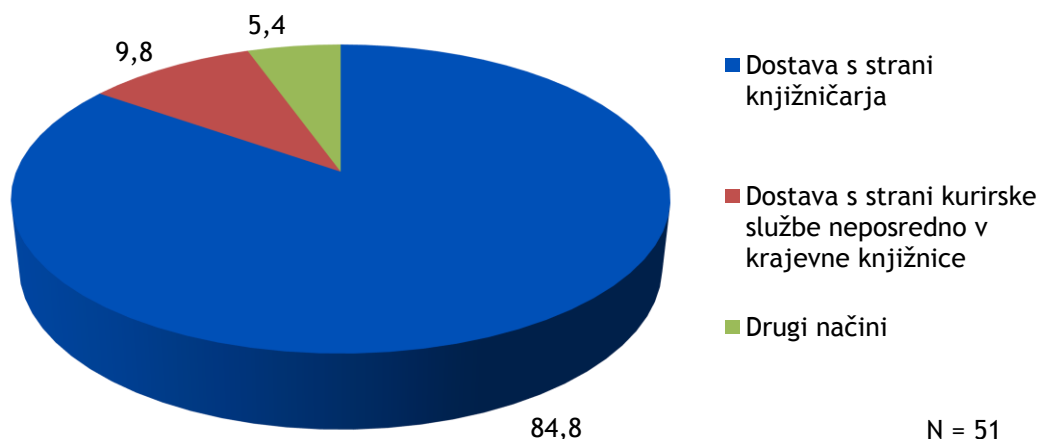
TABELA 41: Delež obdelanega gradiva (v %), ki je bil v krajevne enote dostavljen s posameznim načinom distribucije (V50)

	N	Min.	Maks.	% knjižnic, ki uporabljajo način distribucije	Povprečje
Dostava s strani knjižničarja	51*	0	100	92,2	84,75
Dostav s strani kurirske službe neposredno v krajevne knjižnice	51*	0	100	13,7	9,82
Drugi načini**	51*	0	99	9,8	5,43

* N je v tem primeru manjši od 57, ker v 6ih knjižnicah nimajo distribucije na krajevne enote (Knjižnica Hrastnik, Ljudska knjižnica P.O. Metlika, Mestna knjižnica Izola, Knjižnica Kočevje, Knjižnica Medvode in Knjižnica Ivana Potrča Ptuj).

** Razvoz v krajevne knjižnice opravi hišnik.; Preko hišnika.

SLIKA 26: Delež obdelanega gradiva (v %), ki je bil v krajevne enote dostavljen s posameznim načinom distribucije (V50)

Nadalje smo preverili še, koliko prevoženih kilometrov so knjižnice porabile za distribucijo prirasta gradiva na dislocirane enote v letu 2013. 40 odstotkov knjižnic je za ta namen porabilo do 1.000 km, skoraj 30 odstotkov knjižnic (27,3 %) med 1.000 in 4.000 km, v petini knjižnic (21,8 %) pa so za distribucijo gradiva prevozili več kot 4.000 km (največ 22.000 km). V vseh splošnih knjižnicah so za potrebe distribucije gradiva v letu 2013 skupaj prevozili skoraj 170.000 km, povprečno število prevoženih kilometrov na posamezno knjižnico pa znaša nekaj več kot 3.000.

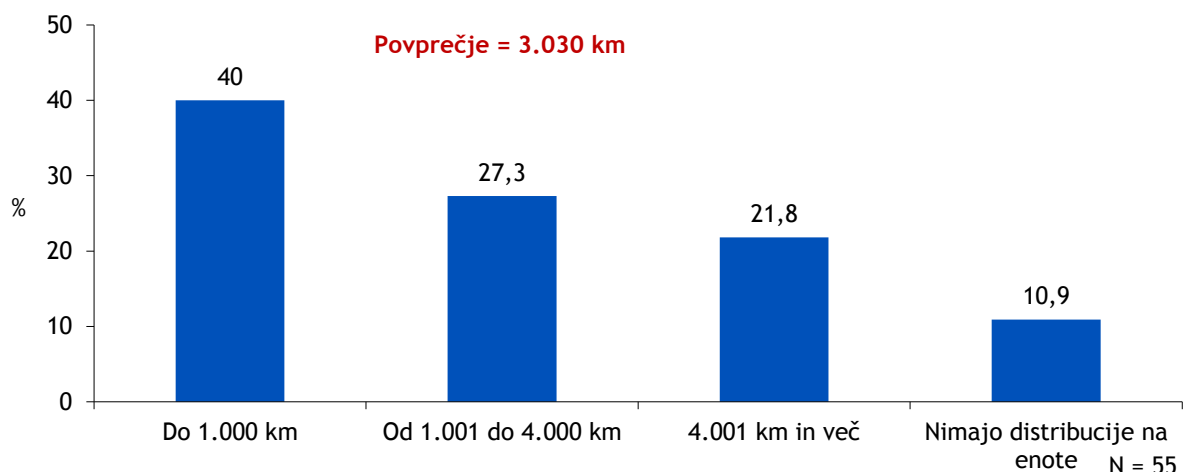
TABELA 42: Število prevoženih kilometrov za distribucijo prirasta gradiva v letu 2013 na dislocirane enote* (V53)

	f	%
Do 1.000 km	22	40,0
Od 1.001 do 4.000 km	15	27,3
4.001 km in več	12	21,8
<i>Nimajo distribucije na enote</i>	6	10,9
Skupaj	55**	100,0
Minimalno število km	0	
Maksimalno število km	22.000	
Vsota km	169.680	
Povprečje km	3.085	

*Opomba: Všteti so vsi kilometri, tudi če je bila distribucija prirasta opravljena v okviru drugih potreb prevoza ali dostav.

**N je v tem primeru manjši od 57, ker za Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica in Knjižnico Velenje ni bilo ustreznega podatka.

SLIKA 27: Število prevoženih kilometrov za distribucijo prirasta gradiva v letu 2013 na dislocirane enote (V53)

V spodnji tabeli so povzeti še podatki o letnih stroških za opremo in zaščito gradiva in za varovanje proti kraji. Višina letnih stroškov za opremo in zaščito gradiva je med posameznimi splošnimi knjižnicami precej razpršena, in sicer se giblje od 307 pa vse do 25.000 evrov, v povprečju pa znaša dobrih 3.500 evrov. Variabilnost letnih stroškov za varovanje proti kraji je precej manjša (giblje se med 0 in 10.800 evri), v povprečju pa znaša nekaj več kot 1.000 evrov na posamezno splošno knjižnico. Pri tem velja izpostaviti, da skoraj polovica splošnih knjižnic (45,6 %) nima nobenih stroškov z varovanjem proti kraji, v četrtini vseh knjižnic (26,3 %) pa ti stroški ne presegajo 1.000 evrov.

TABELA 43: Skupen letni strošek za opremo in zaščito gradiva ter varovanje proti kraji (V52)

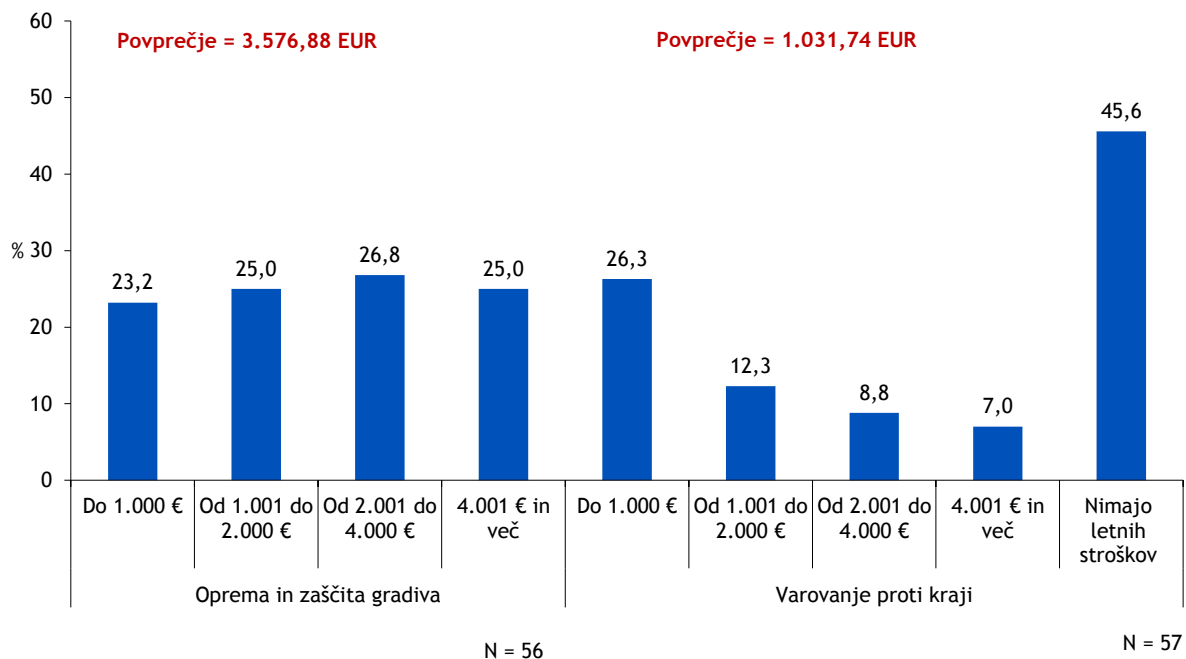
	Oprema in zaščita gradiva*		Varovanje proti kraji**	
	f	%	f	%
Do 1.000 €	13	23,2	15	26,3
Od 1.001 do 2.000 €	14	25,0	7	12,3
Od 2.001 do 4.000 €	15	26,8	5	8,8
4.001 € in več	14	25,0	4	7,0
Nimajo letnih stroškov			26	45,6
Skupaj	56***	100,0	57	100,0
Minimalni letni strošek	307		0	
Maksimalni letni strošek	25.000		10.800	
Skupen letni strošek vseh knjižnic	200.305		58.809	
Povprečni letni strošek v EUR	3.576,88		1.031,74	

* Folija, zaščitne škatle in ovoji, oprema za izposajo, signaturne in druge označevalne nalepke.

** Varovanje proti kraji (RFID, magnetne nitke).

*** N je manjši od 57, ker za Knjižnico Rogaška Slatina nismo pridobili podatka.

SLIKA 28: Skupen letni strošek za opremo in zaščito gradiva ter varovanje proti kraji (V52)

2.6. PROSTORI ZA OBDELAVO GRADIVA

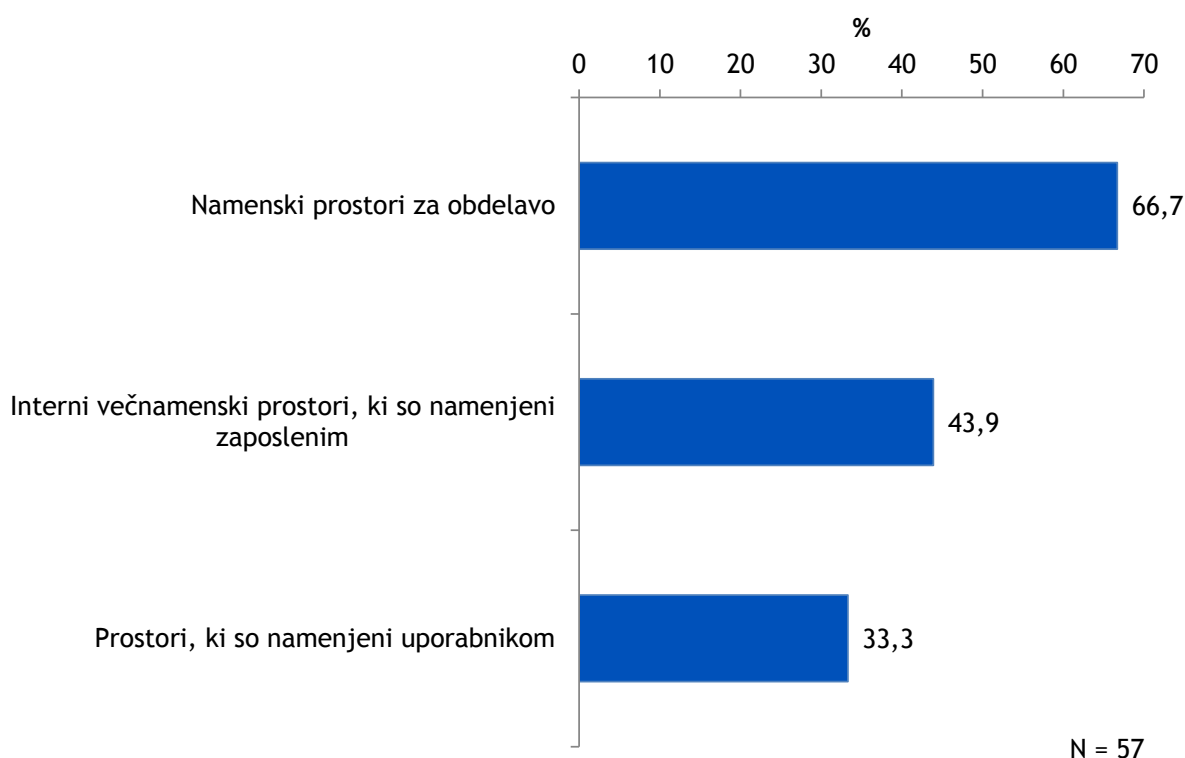
Anketirani so navedli, v katerih prostorih vse izvajajo postopke nabave in obdelave gradiva, pri čemer so lahko označili več vrst prostorov, tako namenske kot druge vrste prostorov. Dve tretjini splošnih knjižnic (66,7 %) imata namenske prostore za postopke obdelave gradiva, dobrih 40 odstotkov knjižnic (43,9 %) za obdelavo gradiva uporablja interne večnamenske prostore, namenjene zaposlenim, v tretjini splošnih knjižnic (33,3 %) pa gradivo obdelujejo tudi v prostorih, ki so namenjeni uporabnikom.

TABELA 44: Vrsta prostorov, kjer se izvajajo postopki obdelave gradiva (V54)

	f	%
Namenski prostori za obdelavo	38	66,7
Interni večnamenski prostori, ki so namenjeni zaposlenim	25	43,9
Prostori, ki so namenjeni uporabnikom	19	33,3

Op. možnih je bilo več odgovorov, zato vsota odgovorov presega skupno število anketiranih oz. vsota % presega 100 %.

SLIKA 29: Vrsta prostorov, kjer se izvajajo postopki obdelave gradiva (V54)

V spodnji tabeli so navedene tiste knjižnice, ki za postopke obdelave gradiva uporabljajo namenske prostore v vsaj eni enoti.

TABELA 45: Seznam knjižnic, ki imajo namenske prostore za obdelavo gradiva (N = 38)

Knjižnica Ivana Potrča Ptuj
Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec
Knjižnica Velenje
Matična knjižnica Kamnik
Osrednja knjižnica Mozirje
Mestna knjižnica Piran
Koroška osrednja knjižnica Ravne na Koroškem
Knjižnica Sevnica
Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica
Splošna knjižnica Slovenske Konjice
Knjižnica Dravograd
Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica
Knjižnica Lenart
Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota
Knjižnica Bena Zupančiča Postojna
Lavričeva knjižnica Ajdovščina
Knjižnica Mirana Jarca Novo Mesto
Knjižnica Domžale
Valvasorjeva knjižnica Krško
Mariborska knjižnica
Osrednja knjižnica Celje
Knjižnica Litija
Mestna knjižnica Ljubljana
Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica
Mestna knjižnica Koper
Mestna knjižnica Kranj
JZ knjižnica Gornja Radgona
Mestna knjižnica Grosuplje
Cankarjeva knjižnica Vrhnika
Mestna knjižnica Izola
Knjižnica Lendava
Medobčinska splošna knjižnica Žalec
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka
Knjižnica Brežice
Knjižnica Antona Tomaža Linhartar Radovljica

Preverili smo, v koliko enotah posamezne splošne knjižnice potekajo posamezni postopki obdelave gradiva in v koliko enotah za to uporabljajo namenske prostore.

Postopki nabave knjižničnega gradiva se izvajajo v skupno 70 knjižničnih enotah, v polovici od teh v namenskih prostorih. Postopki obdelave knjižničnega gradiva se izvajajo v skupno

74 knjižničnih enotah, v 41 od teh (55,4 %) ti postopki potekajo v namenskih prostorih. Postopki opreme in zaščite knjižničnega gradiva se izvajajo v skupno 96 enotah, v 41 od teh (42,7 %) pa ti postopki potekajo v namenskih prostorih. Postopki varovanja knjižničnega gradiva proti kraji pa se izvajajo v skupno 41 knjižničnih enotah, med katerimi v 26 enotah (63,4 %) za te postopke uporabljajo namenske prostore.

TABELA 46: Število enot knjižnice, kjer potekajo postopki obdelave gradiva (V55)

	Število enot, kjer potekajo postopki	Število enot, kjer postopki potekajo v namenskih prostorih	% enot, kjer postopki potekajo v namenskih prostorih****
	f	f	%
V koliko enotah vaše knjižnice izvajate postopke, ki so povezani z NABAVO knjižničnega gradiva?	70	35	50,0
V koliko enotah vaše knjižnice izvajate postopke, ki so povezani z OBDELAVO knjižničnega gradiva?*	74	41	55,4
V koliko enotah vaše knjižnice izvajate postopke, ki so povezani z OPREMO IN ZAŠČITO knjižničnega gradiva?**	96	41	42,7
V koliko enotah vaše knjižnice izvajate postopke, ki so povezani z VAROVANJEM knjižničnega gradiva PROTI KRAJI?***	41	26	63,4

* Katalogizacija vseh vrst pridobljenega knjižničnega gradiva in inventarizacija izvodov na fizičnih nosilcih.

** Žigosanje, kontrola makulatur, dodatno označevanje s slikovnimi ali barvnimi oznakami, ovijanje, oprema za prilog.

*** Vstavljanje zaščite proti kraji.

**** Delež velja samo za tiste enote, kjer potekajo določeni postopki obdelave gradiva.

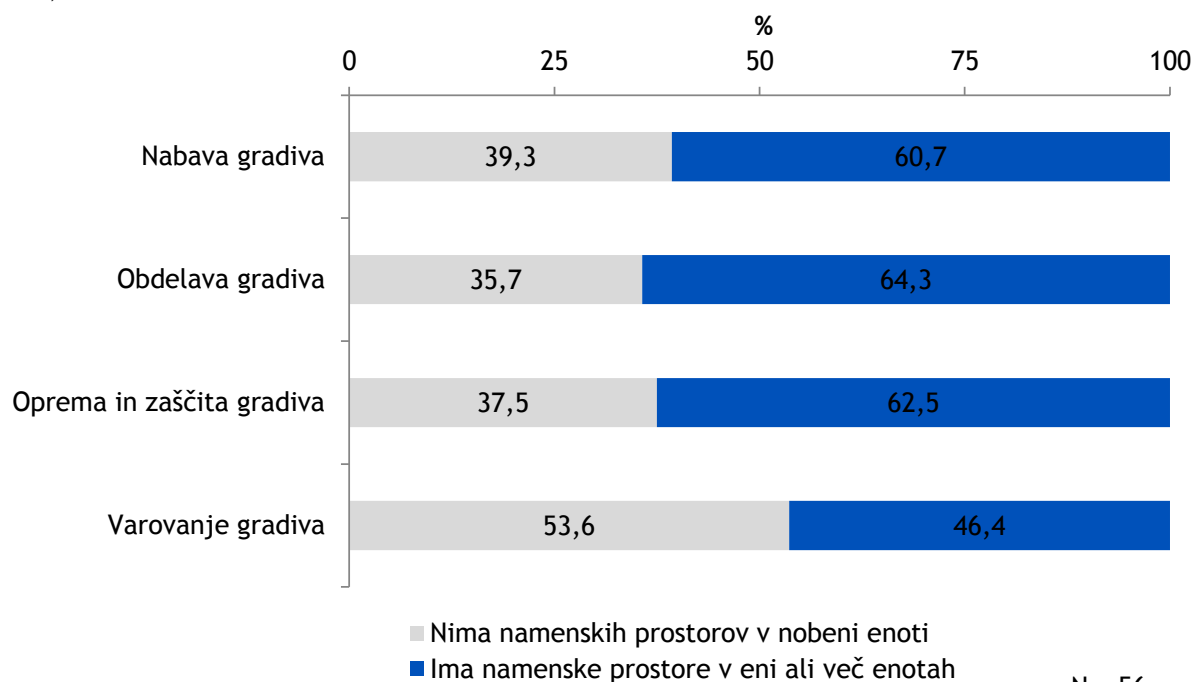
Posebej smo prikazali še podatke o tem, kakšen delež splošnih knjižnic ima namenske prostore za posamezne postopke obdelave gradiva. Vidimo lahko, da skoraj 40 odstotkov knjižnic (39,3 %) nima namenskih prostorov za nabavo gradiva, dobra tretjina (35,7 %) jih nima v niti eni enoti na voljo namenskega prostora za obdelavo gradiva ter malo večji je delež takšnih (37,5 %), ki nimajo nobenega namenskega prostora za opremo in zaščito gradiva. Najmanj splošnih knjižnic ima namenske prostore v katerih potekajo postopki za varovanje gradiva, kajti dobra polovica vseh (53,6 %) navaja, da nimajo posebnih namenskih prostorov, v katerih bi potekali postopki varovanja gradiva. Med ostalimi knjižnicami, ki namenske prostore za tovrstne postopke imajo, pa se namenski prostori za ta opravila pri večini knjižnic nahajajo v samo eni enoti.

TABELA 47: Število enot, kjer postopki obdelave gradiva potekajo v namenskih prostorih (V55)

	Nabava gradiva		Obdelava gradiva		Oprema in zaščita gradiva		Varovanje gradiva	
	f	%	f	%	f	%	f	%
0 enot	22	39,3	20	35,7	21	37,5	30	53,6
1 enota	33	58,9	31	55,4	31	55,4	26	46,4
2 ali več enot	1	1,8	5	8,9	5	7,2	0	0,0
Skupaj	56*	100,0	56*	100,0	56*	100,0	56*	100,0

***N je manjši od 57, ker podatkov o namenskih prostorih niso posredovali iz Občinske matične knjižnica Gornja Radgona.*

SLIKA 30: Delež enot, kjer postopki obdelave gradiva potekajo v namenskih prostorih (V55)

V spodnji tabeli so podrobneje analizirani podatki o površini namenskih prostorov za izvajanje različnih nalog in postopkov. Namenske prostore uporablja 38 splošnih knjižnic, sicer pa so podatki izračunani na vzorcu 37 knjižnic, ki so podale informacijo o kvadraturi teh prostorov oz. za posamezen namen samo za knjižnice, ki imajo tovrstne prostore v vsaj eni enoti. Teh 37 knjižnic skupaj razpolaga s skoraj 2.000 kvadratnimi metri namenskih prostorov, posamezna knjižnica pa jih ima v povprečju 54 m². Dobrih 40 odstotkov celotnih namenskih prostorov (42,8 %) se uporablja za obdelavo gradiva (v povprečju 23 kvadratnih metrov na posamezno knjižnico), četrtnina namenskih prostorov (24,1 %) za nabavo gradiva (v povprečju 14 kvadratnih metrov na posamezno knjižnico, ki te prostore ima), petina namenskih prostorov (21,1 %) pa se uporablja za opremo in zaščito gradiva (v povprečju 12 kvadratnih metrov na posamezno knjižnico, ki te prostore ima). Le dobra desetina celotnega obsega namenskih prostorov (12,0 %) se uporablja za varovanje in zaščito proti kraji (v povprečju 9,57 kvadratnih metrov na posamezno knjižnico, ki razpolaga s tovrstnimi namenskimi prostori).

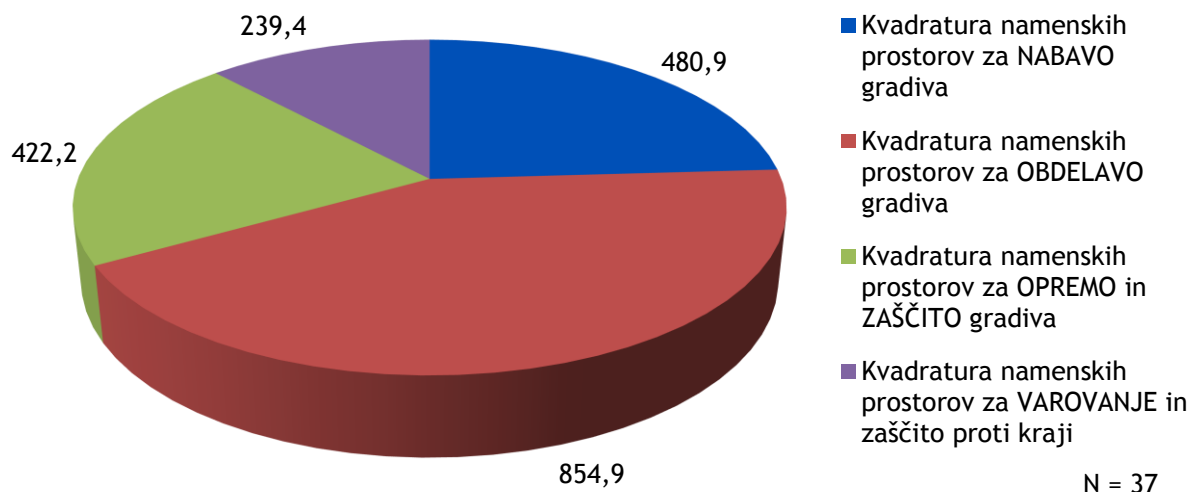
TABELA 48: Obseg kvadrature namenskih prostorov v splošnih knjižnicah (V55)

	N	Min.	Maks.	Vsota	Delež v %	Povprečje (M)*
Kvadratura namenskih prostorov za NABAVO gradiva	35**	3,0	50,0	480,9	24,1	13,74
Kvadratura namenskih prostorov za OBDELAVO gradiva	37**	3,0	105,0	854,9	42,8	23,10
Kvadratura namenskih prostorov za OPREMO in ZAŠČITO gradiva	34**	0,5	49,5	422,2	21,1	12,42
Kvadratura namenskih prostorov za VAROVANJE in zaščito proti kraji	25**	0,5	26,7	239,4	12,0	9,57
Skupna kvadratura namenskih prostorov	37**	7,0	185,1	1997,3	100,0	53,98

* Povprečno število m² za skupne prostore oz. posamezni del postopkov nabave in obdelave gradiva.

**N je 37 ali manj, ker podatki so povsod izračunani samo za knjižnice, kjer imajo namenske prostore za določen postopek v vsaj eni enoti.

SLIKA 31: Skupni obseg kvadrature namenskih prostorov v vseh splošnih knjižnicah (V55)

2.7. POSEBNE ZBIRKE

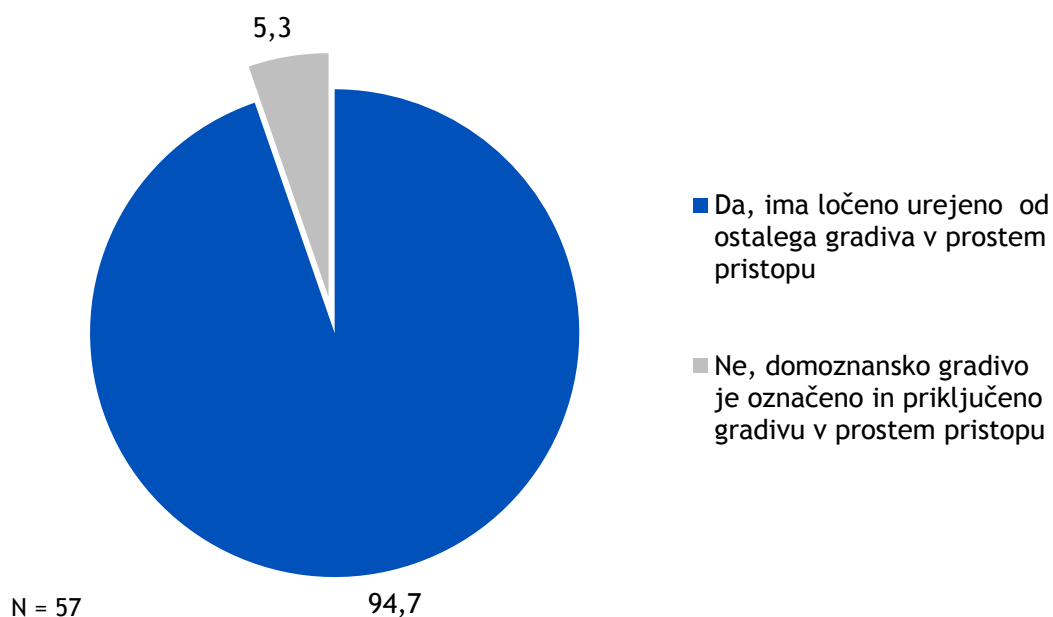
Velika večina splošnih knjižnic (94,7 %) ima domoznansko zbirko ločeno urejeno od ostalega gradiva v prostem pristopu. Samo 3 splošne knjižnice (5,7 %) imajo domoznansko gradivo označeno in priključeno gradivu v prostem pristopu.

TABELA 49: Ali ima knjižnica ločeno domoznansko zbirko*? (V56)

	f	%
Da, ima ločeno urejeno od ostalega gradiva od ostalega gradiva v prostem pristopu	54	94,7
Ne, domoznansko gradivo je označeno in priključeno gradivu v prostem pristopu	3	5,3
Skupaj	57	100,0

*Štejemo vse enote, ki so inventarizirane - lahko tudi v drugih inventarnih knjigah, ne le v COBISS-u.

SLIKA 32: Ali ima knjižnica ločeno domoznansko zbirko*? (V56)

V segmentu serijskih publikacij je skupno več kot polovica splošnih knjižnic v letu 2013 pridobila do 50 inventarnih enot, petina knjižnic (19,3 %) je pridobila od 51 do 100 enot, podoben pa je tudi delež knjižnic (21,1 %), ki so v tem času pridobile več kot 100 enot (največ 577). Skupaj so splošne knjižnice v letu 2013 pridobile 4.182 inventarnih enot domoznanskega gradiva v segmentu serijskih publikacij, povprečje pa znaša 73 enot.

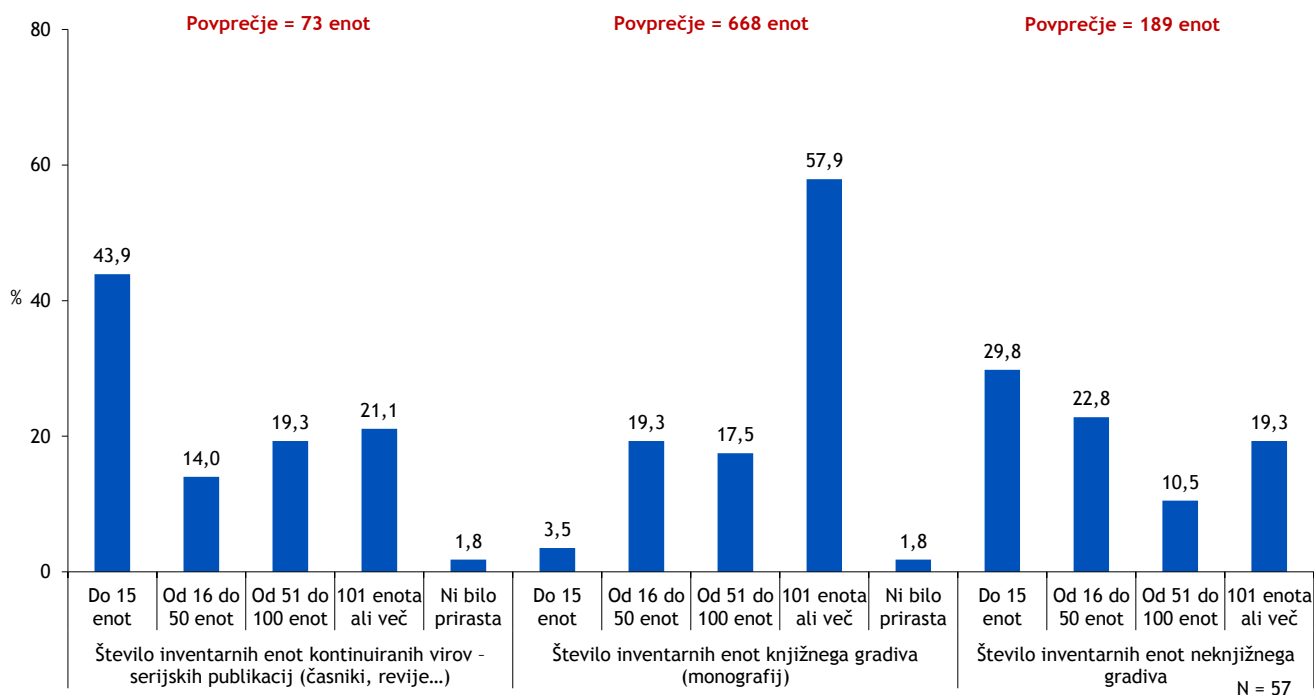
V segmentu knjižnega gradiva je dobra polovica splošnih knjižnic (57,9 %) pridobila več kot 100 enot domoznanskega gradiva (največ 8.691 enot), nekaj več kot petina knjižnic je pridobila do 50 enot tega gradiva, nekoliko nižji je delež knjižnic (17,5 %), ki so pridobile 51 do 100 inventarnih enot knjižnega domoznanskega gradiva. Vse knjižnice skupaj so v letu 2013 pridobile nekaj več kot 38.000 enot knjižnega domoznanskega gradiva, povprečje pa znaša 668 enot.

V segmentu neknjižnega gradiva pa je dobra polovica splošnih knjižnic v letu 2013 pridobila do 50 enot gradiva, petina knjižnic (19,3 %) je pridobila več kot 100 inventarnih enot gradiva (največ 5.263), desetina knjižnic pa 51 do 100 enot tega gradiva. Skoraj petina vseh splošnih knjižnic (17,5 %) v letu 2013 ni beležila prirasta neknjižnega domoznanskega gradiva. Splošne knjižnice so v letu 2013 skupaj pridobile nekaj manj kot 10.800 enot neknjižnega domoznanskega gradiva, povprečje pa znaša 189 enot na posamezno knjižnico.

TABELA 50: Prirast domoznanskega gradiva v letu 2013 (število enot) (V57)

	Število inventarnih enot kontinuiranih virov - serijskih publikacij (časniki, revije...)		Število inventarnih enot knjižnega gradiva (monografij)		Število inventarnih enot neknjižnega gradiva	
	f	%	f	%	f	%
Do 15 enot	25	43,9	2	3,5	17	29,8
Od 16 do 50 enot	8	14,0	11	19,3	13	22,8
Od 51 do 100 enot	11	19,3	10	17,5	6	10,5
101 enota ali več	12	21,1	33	57,9	11	19,3
<i>Ni bilo prirasta</i>	1	1,8	1	1,8	10	17,5
Skupaj	57	100,0	57	100,0	57	100,0
Minimalno število enot	0		0		0	
Maksimalno število enot	577		8.691		5.263	
Vsota enot	4.182		38.053		10.757	
Povprečno število enot	73,37		667,6		188,72	

SLIKA 33: Prirast domoznanskega gradiva v letu 2013 (število enot) (V57)

Preverili smo tudi, kakšna je bila zaloga domoznanske zbirke na zadnji dan leta 2013. Tri četrtine vseh splošnih knjižnic (75,4 %) so v letu 2013 razpolagale z največ 1.000 inventarnimi enotami serijskih publikacij, petina knjižnic (21,1 %) je imela v domoznanski zbirki več kot 1.000 enot serijskih publikacij (največ 9.769), dve splošni knjižnici (3,5 %) pa sploh ne razpolagata z domoznanskimi serijskimi publikacijami. Skupaj so splošne knjižnice razpolagale z 58.710 enotami domoznanskih serijskih publikacij, povprečje pa je znašalo nekaj več kot 1.000 enot.

Dobra tretjina splošnih knjižnic (35,0 %) je v letu 2013 razpolagala z največ 1.000 enotami knjižnega gradiva, slabi dve tretjini knjižnic (63,2 %) sta razpolagali z več kot 1.000 enotami tega gradiva (največ 115.211 enot), ena splošna knjižnica (1,8 %) pa sploh ni imela domoznanskega knjižnega gradiva. Skupaj so splošne knjižnice razpolagale s 311.709 enotami domoznanskega knjižnega gradiva, povprečje pa je znašalo okrog 5.500 enot na posamezno knjižnico.

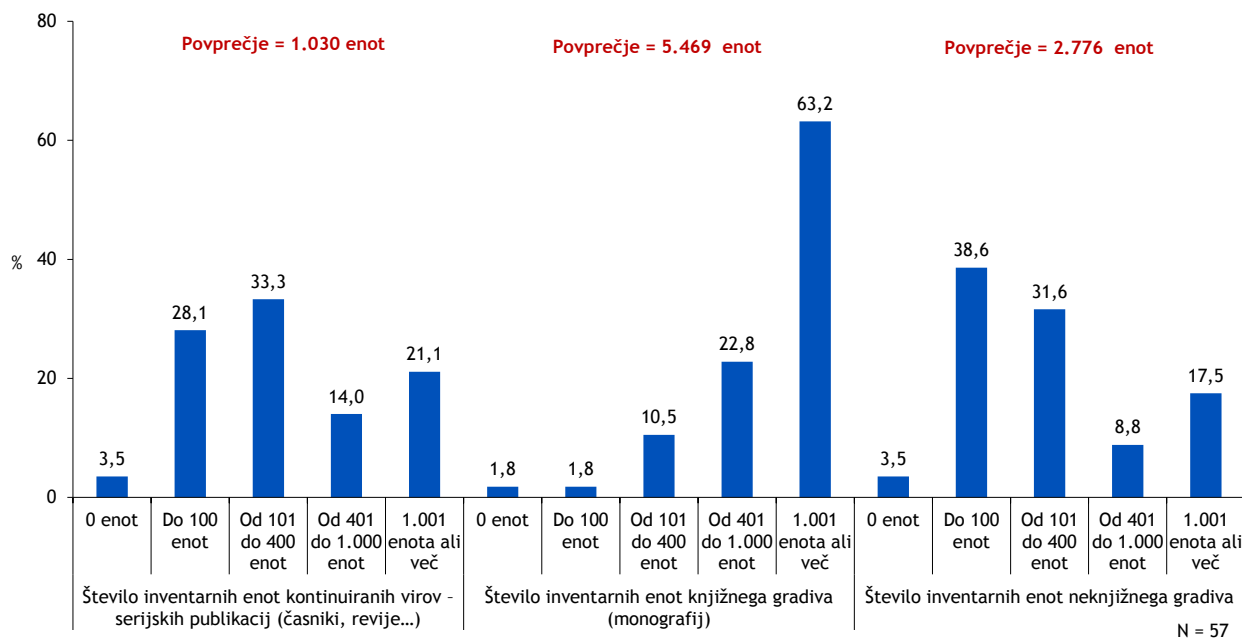
Slabih 80 odstotkov splošnih knjižnic (79,0 %) je v letu 2013 razpolagalo z največ 1.000 enotami neknjižnega gradiva, slaba petina knjižnic (17,5 %) je imela več kot 1.000 enot neknjižnega gradiva (največ 94.928), dve splošni knjižnici (3,5 %) pa sploh nista razpolagali z domoznanskim neknjižnim gradivom. Skupaj so imele splošne knjižnice nekaj več kot

158.000 inventarnih enot domoznanskega neknjižnega gradiva, povprečje pa je znašalo okrog 2.800 enot na posamezno knjižnico.

TABELA 51: Zaloga domoznanske zbirke na dan 31. 12. 2013 (število enot) (V57)

	Število inventarnih enot kontinuiranih virov - serijskih publikacij (časniki, revije...)		Število inventarnih enot knjižnega gradiva (monografij)		Število inventarnih enot neknjižnega gradiva	
	f	%	f	%	f	%
0 enot	2	3,5	1	1,8	2	3,5
Do 100 enot	16	28,1	1	1,8	22	38,6
Od 101 do 400 enot	19	33,3	6	10,5	18	31,6
Od 401 do 1.000 enot	8	14,0	13	22,8	5	8,8
1.001 enota ali več	12	21,1	36	63,2	10	17,5
Skupaj	57	100,0	57	100,0	57	100,0
Minimalno število enot	0		0		0	
Maksimalno število enot	9.769		115.211		94.928	
Vsota enot	58.710		311.709		158.250	
Povprečno število enot (M)	1.030		5.469		2.776	

SLIKA 34: Zaloga domoznanske zbirke na dan 31. 12. 2013 (število enot) (V57)

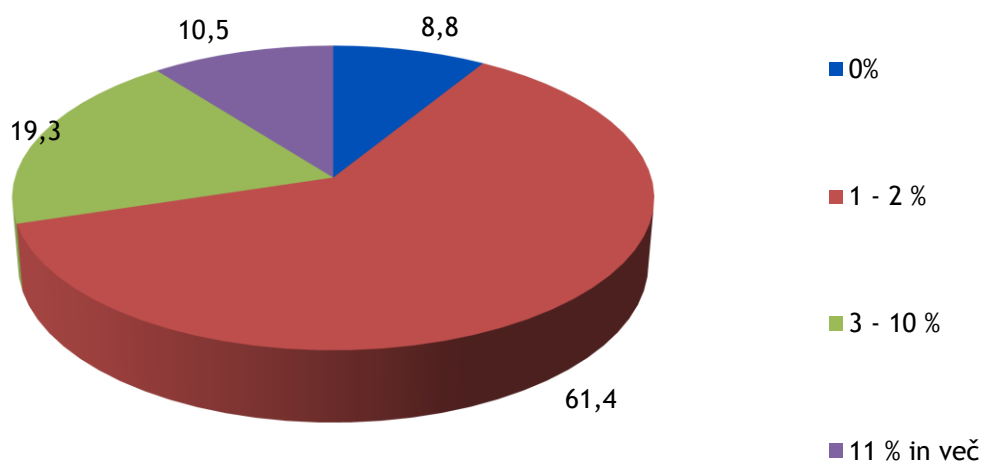

V dobrih 60 odstotkih splošnih knjižnic (61,4 %) domoznanska zbirka obsega 1-2 odstotka celotne zbirke, v petini knjižnic (19,3 %) znaša delež domoznanske zbirke 3-10 odstotnih točk, v desetini knjižnic (10,5 %) pa več kot 10 odstotnih točk (največ 23). Obseg domoznanske zbirke v povprečju znaša 3,51 odstotkov celotne zbirke.

TABELA 52: Delež obsega domoznanske zbirke glede na celotno zbirko (V58)

	f	%
0 %	5	8,8
1 - 2 %	35	61,4
3 - 10 %	11	19,3
11 % in več	6	10,5
Skupaj	57	100,0
Minimalni delež	0	
Maksimalni delež	23	
Povprečni delež	3,51	

SLIKA 35: Delež obsega domoznanske zbirke glede na celotno zbirko (V58)

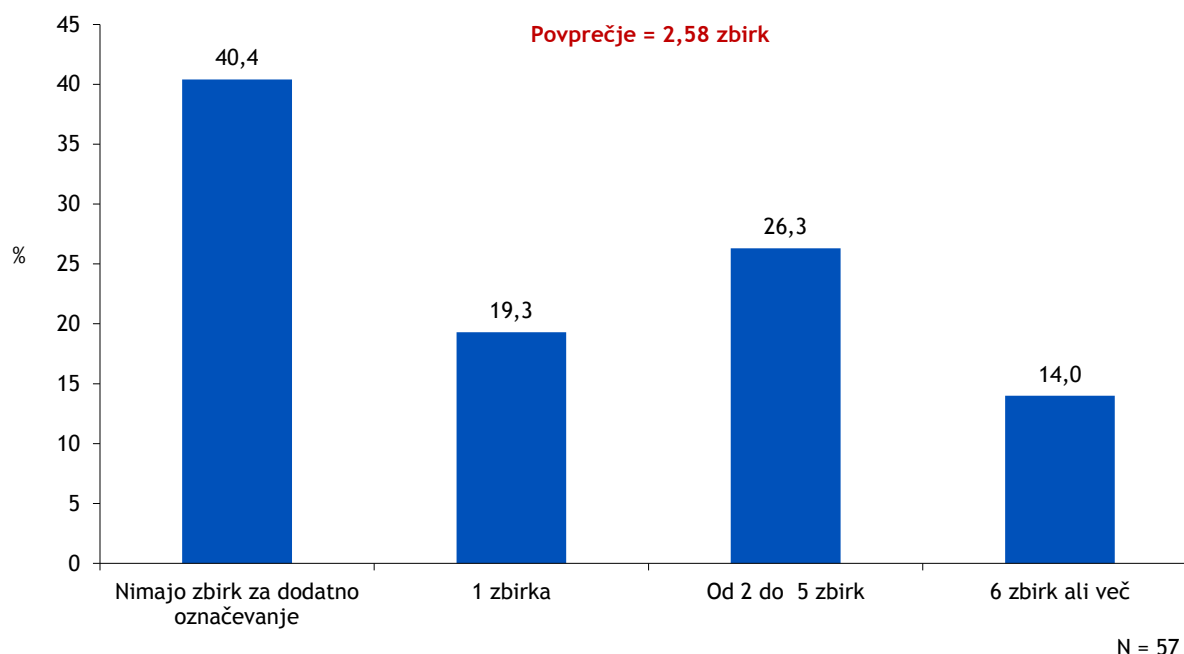
N = 57

Poleg domoznanske zbirke smo preverili še, katere druge zbirke splošne knjižnice hranijo in vzdržujejo. 40 odstotkov splošnih knjižnic (40,4 %) nima drugih posebnih zbirk, petina knjižnic (19,3 %) ima eno dodatno zbirko, četrtna knjižnic (26,3 %) ima 2 - 5 dodatnih zbirk, 14 odstotkov knjižnic pa ima več kot 5 zbirk (največ 23). V povprečju ima posamezna splošna knjižnica 2-3 dodatne zbirke.

TABELA 53: Število drugih zbirk (poleg domoznanske), ki jih knjižnice tekoče vzdržujejo (V59)

	f	%
1 zbirka	11	19,3
Od 2 do 5 zbirk	15	26,3
6 zbirk ali več	8	14,0
<i>Nimajo drugih zbirk</i>	23	40,4
Skupaj	57	100,0
Minimalno število zbirk	0	
Maksimalno število zbirk	23	
Vsota zbirk	146	
Povprečno število zbirk	2,58	

SLIKA 36: Število drugih zbirk (poleg domoznanske), ki jih knjižnice tekoče vzdržujejo (V59)

V knjižnicah so za vsako dodatno zbirko gradiva navedli še število naslovov posebnih zbirk. Spodnji podatki so izračunani na vzorcu vseh dodatnih zbirk in ne na vzorcu anketiranih splošnih knjižnic. Iz tabele je razvidno, da slaba petina zbirk (17,4 %) vsebuje do 100 naslovov, podoben delež zbirk (18,1 %) pa vsebuje 101 - 300 naslovov. Slaba četrтина vseh zbirk (23,5 %) vsebuje 301 - 1.000 naslovov, podoben delež zbirk (24,3 %) pa 1.001 - 3.000 naslovov. Okrog 16 odstotkov vseh zbirk (16,7 %) vsebuje celo več kot 3.000 naslovov (največ 19.870). Povprečno število naslovov znaša 2.876 na posamezno zbirko.

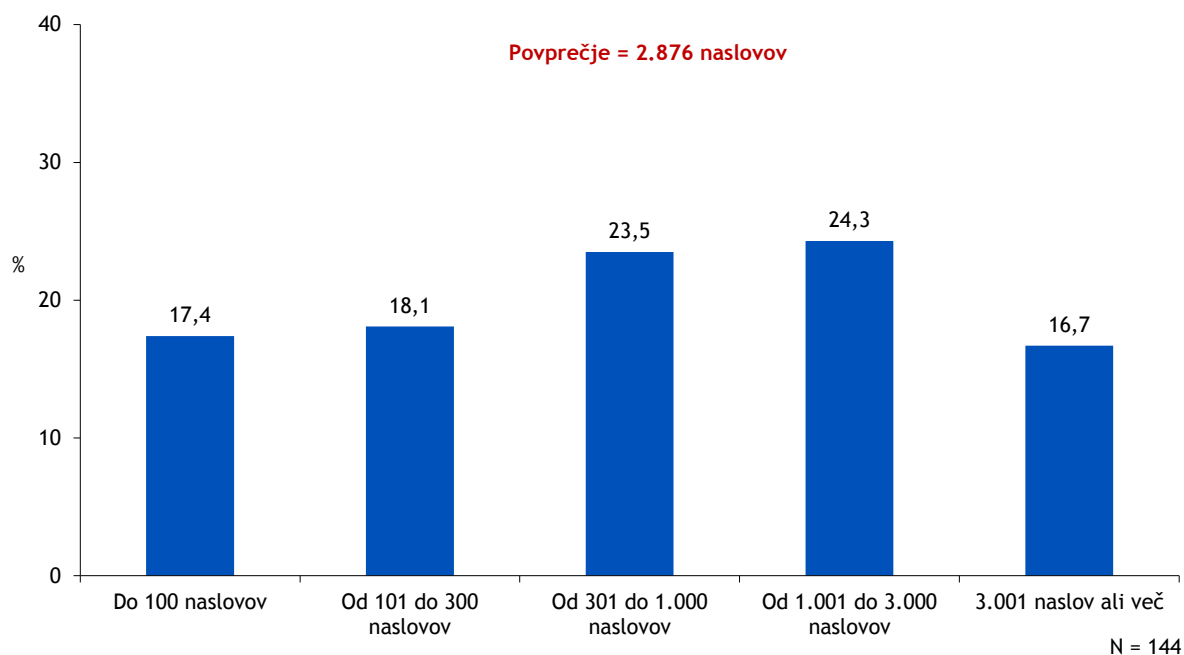
TABELA 54: Število naslovov v posebnih zbirkah (V59)

	f	%
Do 100 naslovov	25	17,4
Od 101 do 300 naslovov	26	18,1
Od 301 do 1.000 naslovov	34	23,5
Od 1.001 do 3.000 naslovov	35	24,3
3.001 naslov ali več	24	16,7
Skupaj	144**	100,0
Minimalno število naslovov	1	
Maksimalno število naslovov	19.870	
Povprečno število naslovov	2.876,23	

*Na podlagi kriterijev Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti tu sprašujemo po naslovih v posebni zbirki in ne o izvodih, kot drugod. Prav tako se vprašanje nanaša na celo zbirko in ne le na prirast 2013.

**Statistika je izračunana na ravni zbirk (N = 144) in ne na ravni knjižnice. N je manjši od 146, kolikor je skupno število zabeleženih zbirk, ker v Knjižnici Lenart niso mogli podati podatkov o naslovih zbirk, saj sta zbirki še v urejanju.

SLIKA 37: Število naslovov zbirk*, ki se uporabljajo za dodatno označevanje gradiva (v59)

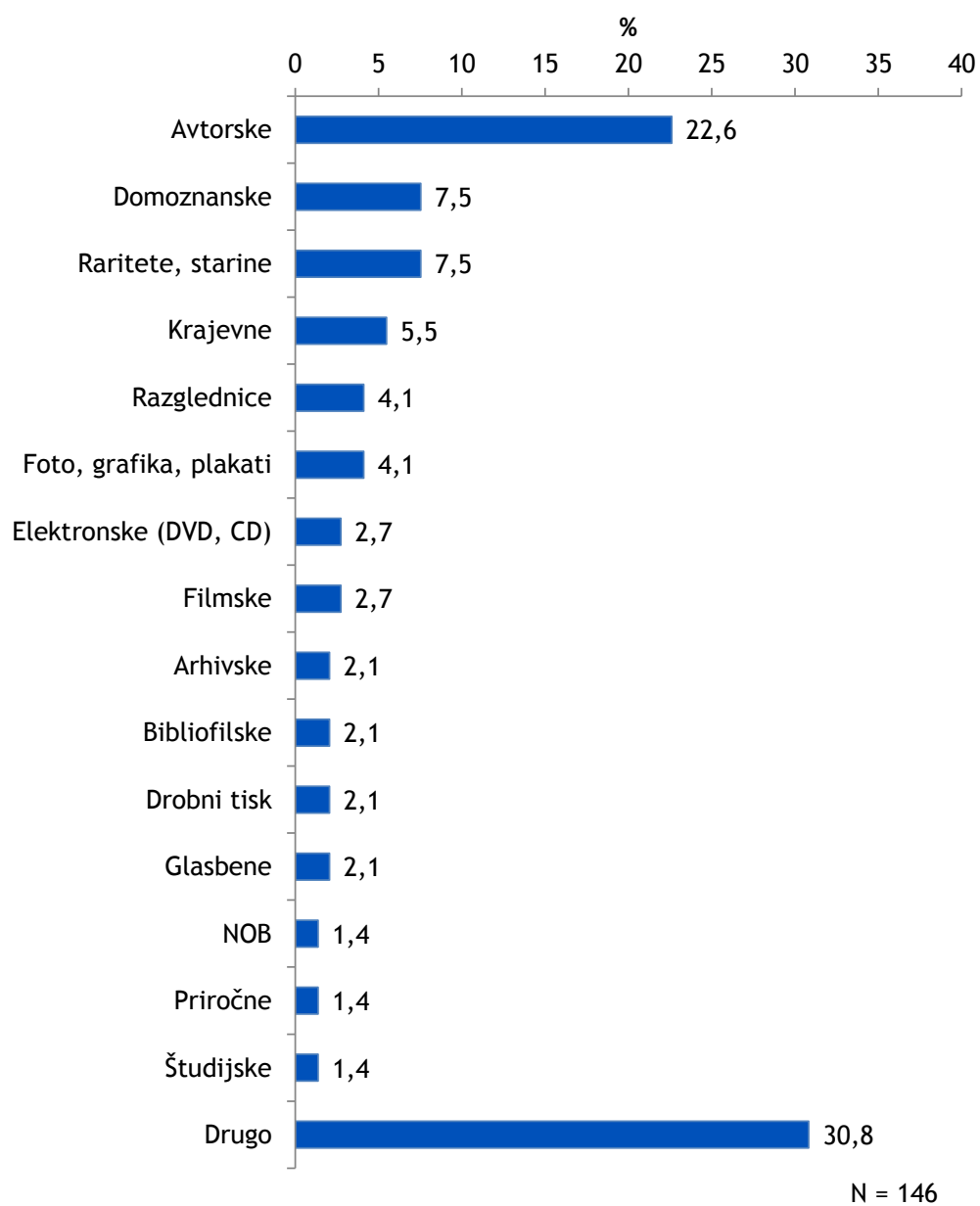
Naslove drugih posebnih zbirk, ki jih v splošnih knjižnicah tekoče vzdržujejo, smo uvrstili v vsebinsko sorodne kategorije, ki so prikazane v spodnji tabeli. Dobra petina vseh zbirk (22,6 %) je avtorskih zbirk, po pogostosti pa sledijo domoznanske zbirke (7,5 %), raritete oz. starine (7,5 %) in krajevne zbirke (5,5 %).

TABELA 55: Naslovi zbirk (V59) - Uvrščeno v kategorije

	f	%
Avtorske	33	22,6
Domoznanske	11	7,5
Raritete, starine	11	7,5
Krajevne	8	5,5
Razglednice	6	4,1
Foto, grafika, plakati	6	4,1
Elektronske (DVD, CD)	4	2,7
Filmske	4	2,7
Arhivske	3	2,1
Bibliofilske	3	2,1
Drobni tisk	3	2,1
Glasbene	3	2,1
NOB	2	1,4
Priročne	2	1,4
Študijske	2	1,4
Drugo	45	30,8
Skupaj	146	100,0

***Statistika je izračunana na ravni zbirk (N = 146) in ne na ravni knjižnice.*

SLIKA 38: Naslovi zbirk (V59) - Uvrščeno v kategorije

V spodnji tabeli pa so prikazani še naslovi vseh dodatnih zbirk, ki so razvrščeni po posameznih vsebinskih kategorijah.

TABELA 56: Naslovi zbirk (V59) - Pregled odgovorov kot so bili podani

Koda - kategorija v katero je odgovor uvrščen	Dobesedna navedba	f
1 Avtorske	ALEKSANDER VIDEČNIK	1
	FERDO GODINA	1
	GASPARI	1
	GRISONIJEVA KNJIŽNICA	1
	KNJIŽNA ZAPUŠČINA DR. ŠTEFKE COBELJ	1
	KNJIŽNA ZAPUŠČINA IVANA POTRČA	1
	KNJIŽNA ZBIRKA IVA ARHARJA	1
	KNJIŽNICA ANTONA RAMOVŠA	1
	KOSOVELOVA SOBA - STALNA ZBIRKA	1
	KOTNIKOVA SPOMINSKA SOBA	1
	LETINGERJEVA ZBIRKA	1
	MIŠKO KRANJEC	1
	OSEBNA ZBIRKA DR. TONETA PRETNARJA	1
	PENOVA ZBIRKA - ŠE V UREJANJU	1
	POLIČEVA ZBIRKA - ŠE V UREJANJU	1
	PREŠERNIANA	1
	PREŽIHOVA SPOMINSKA SOBA	1
	RASTOČA ZBIRKA DEL AKADEMIKA JOŽETA TOPORIŠIČA	1
	ROŽANČEVA ZBIRKA	1
	STALNA ZBIRKA PAVLA GOLIE	1
	SUHODOL. SPOMINSKA SOBA	1
	VALVASORIANA	1
	VELIKAN PRIMOŽ S PRIMOŽA NAD LJUBNIM	1
	VILLANIJEVA ZBIRKA	1
	ZAPUŠČINA DR. JOŠKA MAJHNA	1
	ZAPUŠČINA MAKSA SAMSA	1
	ZAPUŠČINA T. LOGAR	1
	ZASEBNE KNJIŽNICE	1
	ZBIRKA BESENGHI (LOCIRAN V NAC. SKUPNOSTI ITALIJANOV V IZOLI)	1
	ZBIRKA BRANKA ŠOOMA	1
	ZBIRKA ČITALNICE FULVIA TOMIZZE	1
	ZBIRKA MILANA KUČANA	1
	SPOMINSKA ZBIRKA KRISTINE BRENKOVE	1
	Skupaj	33

2 Arhivske	ARHIV MLADINSKE SOVENIJE	1
	ARHIVSKA ZBIRKA	1
	ARHIVSKA ZBIRKA SLIKANIC	1
	Skupaj	3
3 Bibliofilske	BIBLIOFILSKA ZBIRKA	1
	BIBLIOFILSKA ZBIRKA J. GRŽINA	1
	RARIT., BIBLIOFIL. IZD., MINIATURKE	1
	Skupaj	3
4 Krajevne	BAVARSKA ZBIRKA	1
	CELJSKA LEGIJA	1
	MATICA CERKNICA	1
	MATICA STARI TRG	1
	MINI BOLOGNA	1
	OKNO KITAJSKE	1
	STAVBNA DEDIŠČINA MOZIRSKEGA TRGA	1
	ZBIRKA CELJSKI AVTORJI	1
	Skupaj	8
5 Domoznanske	DOMOZNANSKA ZBIRKA	3
	DOMOZNANSKA ZBIRKA JOŽETA UDOVIČA	1
	DOMOZNANSKA ZBIRKA MARIČKE ŽNIDARŠIČ	1
	DRUGO POMEMBNO DOMOZNANSKO GRADIVO (UČBENIKI, IZVESTJA, UTD)	1
	NEKNJIŽNO DOMOZNANSKO GRADIVO (PLAKATI, DROBNI TISK, KARTOGRAFSKO	1
	ZBIRKA DOMOZNANIKA	1
	BIBLIOTECA CIVICA (DOM ODD.)	1
	BIBLIOTECA CIVICA (LOCIRAN V NAC. SKUPNOSTI ITALIJANOV V KOPRU)	1
	STARI ZEMLJEVIDI	1
	Skupaj	8
6 Drobni tisk	DROBNI TISK	1
	DROBNI TISK (DELNO NEOBDELANO)	1
	ZBIRKA DROBNIH TISKOV	1
	Skupaj	3
7 Elektronske (DVD, CD)	CD (GLASBENI IN NEGLASBENI)	1
	ELEKTRONSKI VIRI(CD, DVD)	1
	PREMIČNA ZBIRKA VIDEO DVD-JEV	1
	ZBIRKA AV GRADIVA	1
	Skupaj	4
8 Filmske	DRUŽINSKI FILM	1
	FILMSKA ZAPUŠČINA NENADA JOVIČIČA	1

	FILMSKA ZBIRKA - FILMOTEKA	1
	TUJEJEZIČNI FILMI	1
	Skupaj	4
9 Glasbene	GLASBENA ZBIRKA	1
	GLASBENA ZBIRKA - CD TEKA	1
	NOTNO GRADIVO (DELNO NEOBDELANO)	1
	Skupaj	3
10 NOB	NOB	1
	NOB ZBIRKA	1
	Skupaj	2
11 Priročne	PRIROČNA KNJIŽNICA	1
	PRIROČNA ZBIRKA	1
	Skupaj	2
12 Raritete, starine	RARITETE	1
	RARITETE, KULTURNI SPOMENIKI IN DEDIŠČINA	1
	STARINE	2
	ZBIRKA ANTIKVARNEGA IN STAREJŠEGA GRADIVA	1
	FAKSIMILI	1
	RARA (KULTURNI SPOMENIKI DO 1800)	1
	REDKI TISKI	1
	ROKOPISI	1
	ZBIRKA REDKIH IN DRAGOCENIH KNJIG	1
	ZBIRKA STAREJŠIH TISKOV	1
	Skupaj	11
13 Razglednice	RAZGLEDNICE	1
	STARE RAZGLEDNICE	2
	ŠMARJE NA STARIH RAZGLEDNICAH	1
	ZBIRKA RAZGLEDNIC	1
	ZBIRKA STARIH RAZGLEDNIC OBČIN POSTOJNE IN PIVKE	1
	Skupaj	6
15 Študijske	ŠTUDIJSKA ZBIRKA	1
	ŠTUDIJSKA ZBIRKA MLADINSKE KNJIŽEVNOSTI	1
	Skupaj	2
16 Foto, grafika, plakati	ARTOTEKA	1
	DRUGO SLIKOVNO GRADIVO	1
	FOTOTEKA	1
	ZBIRKA FOTOGRAFIJ	1
	ZBIRKA GRAFIK	1
	ZBIRKA PLAKATOV	1

	Skupaj	6
98 Drugo	ALBANSKI KOTIČEK	1
	CENTER ZA MLADINSKO KNJIŽEVNOST IN KNJIŽNIČARSTVO	1
	DESET PREMIČNIH ZBIRK	1
	DOKTORSKE DIZERTACIJE	1
	DONACIJA DR. NIKOLAJA SADNIKARJA	1
	FIGARJEVA ZBIRKA	1
	GRADIVO ZA POSEBNE POTREBE	1
	HIŠA SVETOV - HUMANITAS	1
	HUNGARIKA	1
	KINOLOŠKI KOTIČEK	1
	KNJIŽNICA GIMNAZIJE PTUJ	1
	KNJIŽNICA MUZEJSKEGA DRUŠTVA PTUJ	1
	KNJIŽNICE NEMŠKIH IN SLOVESNKIH DRUŠTEV	1
	KNJIŽNICE RAZLIČNIH USTANOV	1
	KONJENIŠTVO	1
	KOTIČEK ZA STARŠE	1
	MUZEJ	1
	OZN IN MESTA GLASNIKI MIRU	1
	PLAKAT	1
	PLANINSKA ZBIRKA	1
	PLANINSKA ZVEZA - GORNIŠKA ZBIRKA	1
	PLEMIŠKE KNJIŽNICE	1
	POSEBNA ZBIRKA V TERMAH SNOVIK	1
	PRAVLJIČNA SOBA	1
	PREMIČNA ZBIRKA STEKLARNA	1
	RAZISKOVALNE NALOGE	1
	REFERENČNA ZBIRKA ODD. ZA ODRASLE	1
	SAMO ZA MLADE	1
	SAMOSTOJNI POPOTNIK	1
	SFA	1
	SREDNJEŠOLSKI UČBENIKI	1
	STRIPOTEKA	1
	ŠERKOJANA	1
	TOČKA VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA	1
	ZA SLABOVIDNE	1
	ZBIRKA CELJSKI TISK	1
	ZBIRKA FAKSIMILE	1
	ZBIRKA IGRAČ - IGROTEKA	1

	ZBIRKA MINIATURK	1
	ZBIRKA RAZISKOVALNIH NALOG	1
	ZBIRKA REFERENČNEGA GRADIVA S PODROČJA BIBLIOTEKARSTVA	1
	ZBIRKA SAMOSTANJSKIH KNJIŽNIC SV. ANA IN SV. MARTA	1
	ZBIRKA V ČITALNICI	1
	ZBIRKA ZAKONOV IN PREDPISOV	1
	ZDRAVSTVENI KOTIČEK	1
	Skupaj	45

V nadaljevanju pa navajamo še dobesedne navedbe glede posebnosti pri postopkih nabave in obdelave zbirk gradiva, ki so jih v nekaterih splošnih knjižnicah posebej izpostavili.

TABELA 57: Dodatne posebnosti pri postopkih nabave in obdelave zbirk gradiva, ki bi jih posebej izpostavili

Naziv knjižnice	Dobesedne navedbe
Goriška knjižnica Franceta Bevka nova gorica	Bevkova zapuščina (ni obdelano v COBISS, ni še dokončno urejena). Zbirka antikvarnega gradiva (vezana na obdelavo retrospektive, samostojna zbirka od 2014). Zbirka fotografij, miniaturk in map z zapuščinami znanih ljudi (vse neinventariziran stari fond)
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	Za domoznansko zbirko zbiramo tudi drobni tisk, razglednice, fotografije, ... vsega tega gradiva sproti ne obdelujemo, ga pa hranimo.
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	Zbirka je bila pridobljena konec leta 201. Večina gradiva (največji delež ga je v poljskem jeziku) je bila nekatalogizirana. Dve zaposleni z licenco za vzajemno katalogizacijo sta 2013 in 2014 kreirali prve zapise.
Osrednja knjižnica Mozirje	Pri vprašanju V57 moramo opozoriti, da je inventariziran le del zbirke, zato vpisane številke ne odražajo dejanskega stanja. V59 - navajali smo naslove digitalnih zbirk
Knjižnica Črnomelj	Knjižnica je povezana z zavodi, šolami, društvi, ..., ki nam ob izdaji svojih publikacij pošljejo nekaj izvodov. Kolikor je možno, se udeležujemo dogodkov, kjer so predstavljene izdane knjige ter nekaj izvodov priskrbimo za knjižnico. Samoiniciativni pri pridobivanju gradiva.
Mestna knjižnica in čitalnica Idrija	Zbirka razglednic je še v fazi obdelave.
Knjižnica Dravograd	V prirastu domoznanskega gradiva in zajetih kreiranih oz prevzetih člankov s tega področja. Tovrstno gradivo za našo občino območna knjižnica ne zbira in ne obdeluje, za nas pa ti postopki obdelovanja in shranjevanja vzamejo več časa kot drugo domoznansko gradivo (v letu 2013 je bilo kreiranih 221 člankov).
Koroška osrednja knjižnica Ravne na Koroškem	Rokopisi in drobni tisk niso obdelani v COBISS-u
Matična knjižnica Kamnik	Ker smo pridobili certifikat za standard kakovosti ISO 9001 merimo odzivni čas dobaviteljev za naročeno gradivo in čas od naročila gradiva na izposoji do dostopnosti gradiva na izposoji.
Osrednja knjižnica Celje	Del gradiva domoznanskega oddelka še ni obdelan v COBISS, zato so podatki o skupnem številu enot in naslovov močno odvisni od pravilnega prištevanja prirasta, odštevanja odpisa ter upoštevanja retrospektivnih vpisov.
Knjižnica Ivana Potrča Ptuj	Pri zbirkah označenih z * je navedeno število enot, saj podatek o številu naslovov ni znan.

2.8. ZAPOSLENI, KI SO V LETU 2013 IZVAJALI NALOGE NABAVE, OBDELAVE, OPREME IN DISTRIBUCIJE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Pri nalogah nabave, obdelave, opreme in distribucije knjižničnega gradiva skupaj v vseh splošnih knjižnicah sodeluje 448 delavcev.

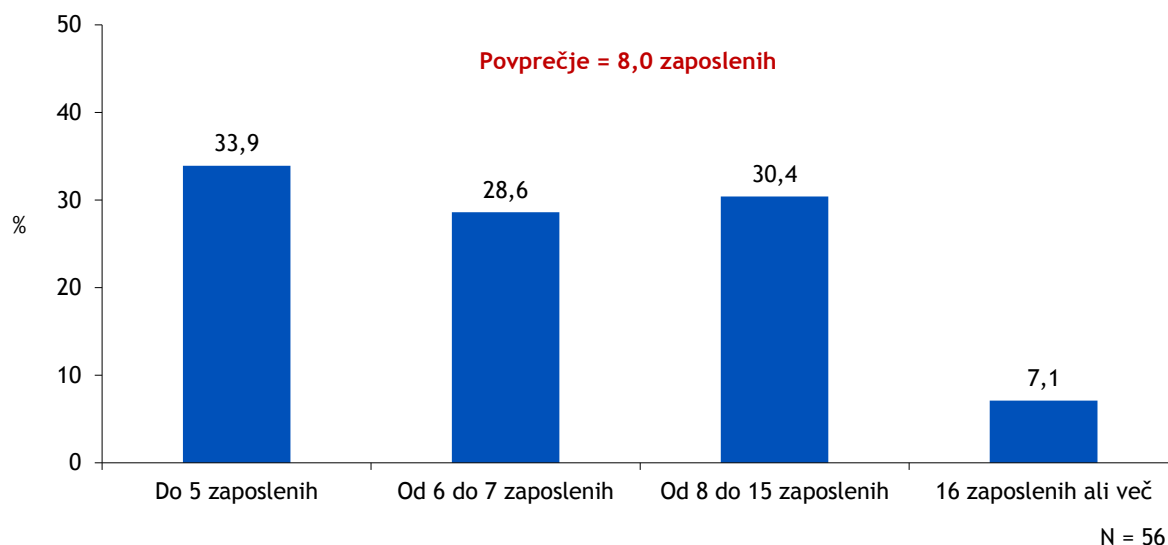
V tretjini splošnih knjižnic (33,9 %) naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije knjižnega gradiva opravlja do 5 delavcev, skoraj 30 odstotkov knjižnic (28,6 %) ima za ta namen zaposlenih 6-7 delavcev, podoben pa je tudi delež knjižnic (30,4 %), ki ima za te naloge zaposlenih 8-15 delavcev. Le v štirih splošnih knjižnicah (7,1 %) se s temi nalogami ukvarja več kot 15 zaposlenih (največ 36). V povprečju se v posamezni knjižnici s temi nalogami ukvarja natanko 8 delavcev, razpon vključenih delavcev v posameznih knjižnicah pa variira od enega pa do 36 delavcev.

TABELA 58: Število zaposlenih, ki se ukvarja z nalogami nabave, obdelave, opreme ali distribucije knjižnega gradiva (V61_1)

	f	%
Do 5 zaposlenih	19	33,9
Od 6 do 7 zaposlenih	16	28,6
Od 8 do 15 zaposlenih	17	30,4
16 zaposlenih ali več	4	7,1
Skupaj	56*	100,0
Minimalno število zaposlenih	1	
Maksimalno število zaposlenih	36	
Vsota zaposlenih	448	
Povprečno število zaposlenih	8,0	

*N je manjši od 57, ker Knjižnica Izola ni posredovala podatkov o zaposlenih.

SLIKA 39: Število zaposlenih, ki se ukvarja z nalogami nabave, obdelave, opreme ali distribucije knjižnega gradiva (V61_1)

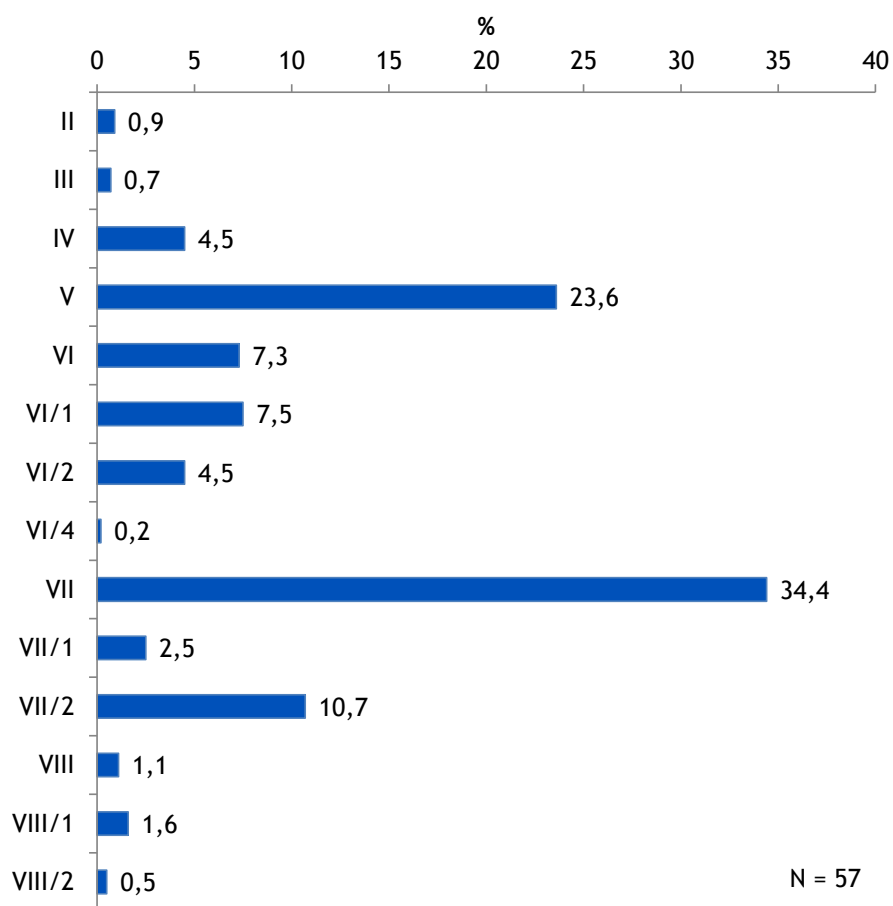
Od tukaj naprej so podatki preračunani na število zaposlenih, za katere so v anketiranih knjižnicah navedli ustrezne podatke (N=448 ali manj). Knjižnica Izola sploh ni posredovala podatkov o zaposlenih, iz knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica pa so jih posredovali samo delno, zato je v nadaljevanju pri določenih spremenljivkah večje število manjkajočih odgovorov oz. navedb »ni podatka«.

Med zaposlenimi, ki so v letu 2013 izvajali naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije knjižničnega gradiva, jih je nekaj več kot 5 odstotkov takšnih, ki imajo IV. ali še nižjo stopnjo izobrazbe. Skoraj četrtna (23,9 %) jih ima V. stopnjo izobrazbe. VI. stopnjo izobrazbe ima skupaj okrog petina zaposlenih, največ, skoraj polovica zaposlenih, ki opravljajo te naloge, pa jih ima VII. stopnjo izobrazbe. Zaposlenih, ki imajo VIII. stopnjo izobrazbe in izvajajo te naloge, je manj kot 5 odstotkov.

TABELA 59: Stopnja izobrazbe zaposlenih, ki izvajajo naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije knjižničnega gradiva (V61_2)

	f	%
II	4	0,9
III	3	0,7
IV	20	4,5
V	107	23,9
VI	32	7,1
VI/1	34	7,6
VI/2	20	4,5
VI/4	1	0,2
VII	151	33,7
VII/1	12	2,7
VII/2	50	11,2
VIII	5	1,1
VIII/1	7	1,6
VIII/2	2	0,4
Skupaj	448	100,0

SLIKA 40: Stopnja izobrazbe zaposlenih, ki izvajajo naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije knjižničnega gradiva (V61_2)

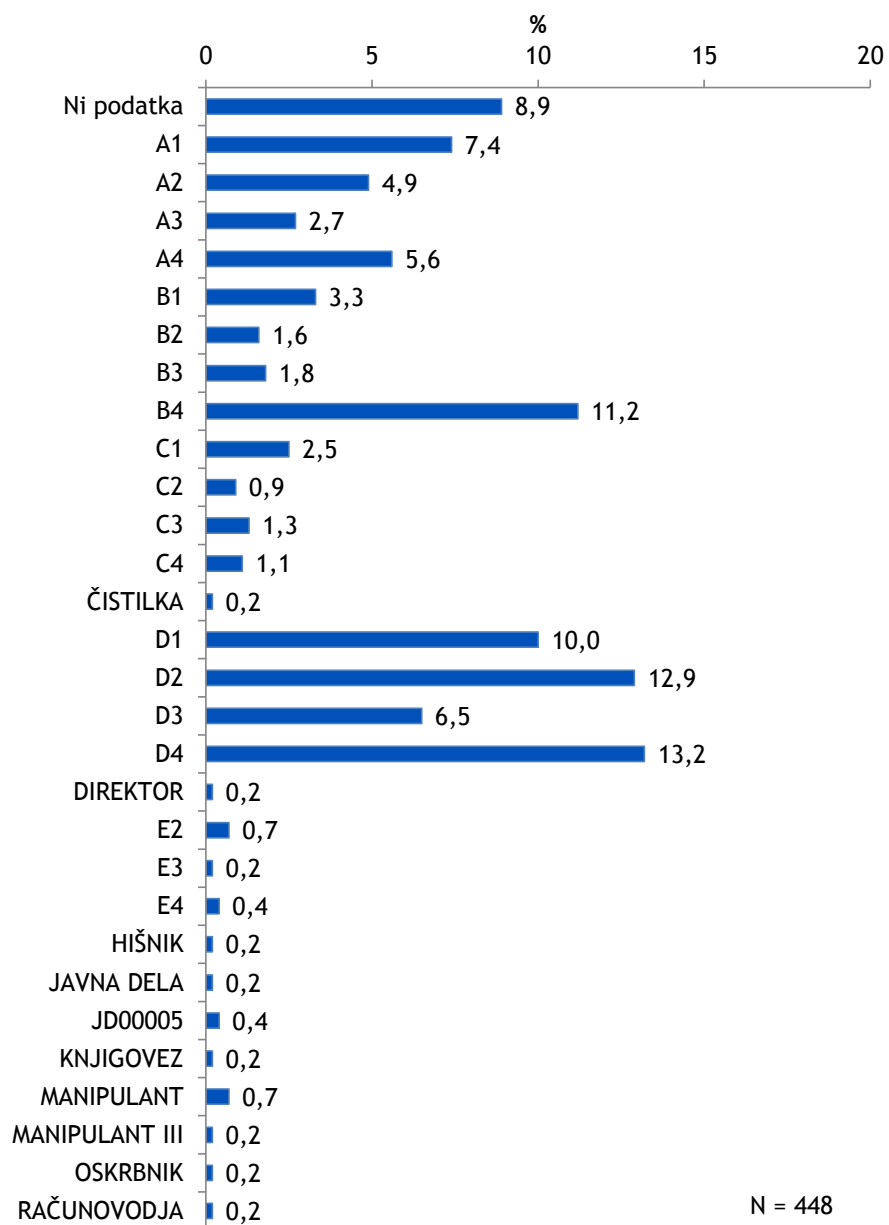

Med zaposlenimi, ki so v letu 2013 izvajali naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije knjižničnega gradiva, jih je največ z nazivi B4 (11,2 %), D1 (10,0 %), D2 (12,9 %) in D4 (13,2 %). 5 ali več odstotkov zaposlenih še ima nazive A1 (7,4 %), A2 (4,9 %), A4 (5,6%) in D3 (6,5 %).

TABELA 60: Strokovni naziv zaposlenih ki izvajajo naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije knjižničnega gradiva (V61_3)

	f	%
Ni podatka	40	8,9
A1	33	7,4
A2	22	4,9
A3	12	2,7
A4	25	5,6
B1	15	3,3
B2	7	1,6
B3	8	1,8
B4	50	11,2
C1	11	2,5
C2	4	0,9
C3	6	1,3
C4	5	1,1
ČISTILKA	1	0,2
D1	45	10,0
D2	58	12,9
D3	29	6,5
D4	59	13,2
DIREKTOR	1	0,2
E2	3	0,7
E3	1	0,2
E4	2	0,4
HIŠNIK	1	0,2
JAVNA DELA	1	0,2
JD00005	2	0,4
KNJIGOVEZ	1	0,2
MANIPULANT	3	0,7
MANIPULANT III	1	0,2
OSKRBNIK	1	0,2
RAČUNOVODJA	1	0,2
Skupaj	448	100,0

SLIKA 41: Strokovni naziv zaposlenih ki izvajajo naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije knjižničnega gradiva (V61_3)

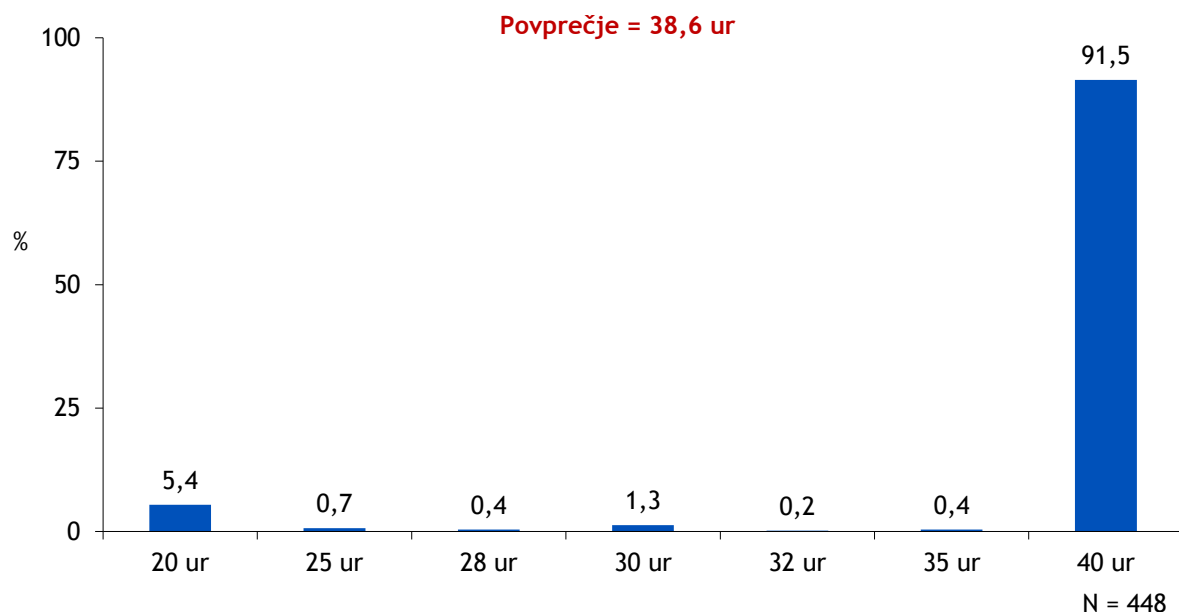

Več kot 90 odstotkov vseh zaposlenih (91,1 %), ki se vsaj občasno ukvarjajo z nalogami nabave, obdelave, opreme ali distribucije gradiva, je zaposlenih s polnim delovnim časom, torej s tedensko obvezo 40 ur. Dobrih 5 odstotkov zaposlenih (5,7 %), ki se ukvarjajo s temi nalogami, pa je zaposlenih za polovični delovni čas, torej s tedensko obveznostjo 20 ur. Vseh 448 zaposlenih skupaj opravi 17.293 ur tedensko, povprečje na posameznega zaposlenega pa znaša 38,6 ur tedensko.

TABELA 61: Celotna tedenska delovna obveznost zaposlenih, ki izvajajo naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije knjižničnega gradiva (V61_4)

	f	%
20 ur	24	5,4
25 ur	3	0,7
28 ur	2	0,4
30 ur	6	1,3
32 ur	1	0,2
35 ur	2	0,4
40 ur	410	91,5
Skupaj	448	100,0
Vsota tedenskih ur	17.293	
Povprečno število ur tedenske obveznosti	38,6	

SLIKA 42: Celotna tedenska delovna obveznost zaposlenih, ki izvajajo naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije knjižničnega gradiva (V61_4)

Preverili smo tudi, koliko tedenskih ur zaposleni v splošnih knjižnicah opravijo za posamezne naloge iz naslova nabave, obdelave, opreme ali distribucije gradiva.

Dobra polovica zaposlenih, ki se ukvarjajo s temi nalogami, vsaj del delovnega časa obdeluje knjižnično gradivo (51,1 %), povsem enak pa je tudi delež tistih, ki opremljajo gradivo (51,1 %). Nekaj manj kot polovica zaposlenih se vsaj občasno ukvarja z izborom gradiva (48,6 %). Okrog 40 odstotkov zaposlenih (39,5 %) se ukvarja z drugimi opravili nabave, 30 odstotkov se jih ukvarja z distribucijo gradiva, podobna pa sta tudi deleža tistih, ki se ukvarjajo s postopki nakupa (29,3 %) in s pridobivanjem in urejanjem domoznanstva (28,4 %). Skoraj 90 odstotkov vseh zaposlenih, ki so vključeni v naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije gradiva, v knjižnici izvaja tudi druga opravila, torej lahko sklepamo, da se zaposleni, ki opravljajo različne naloge iz naslova nabave, obdelave, opreme ali distribucije gradiva, ne ukvarjajo izključno samo s temi nalogami.

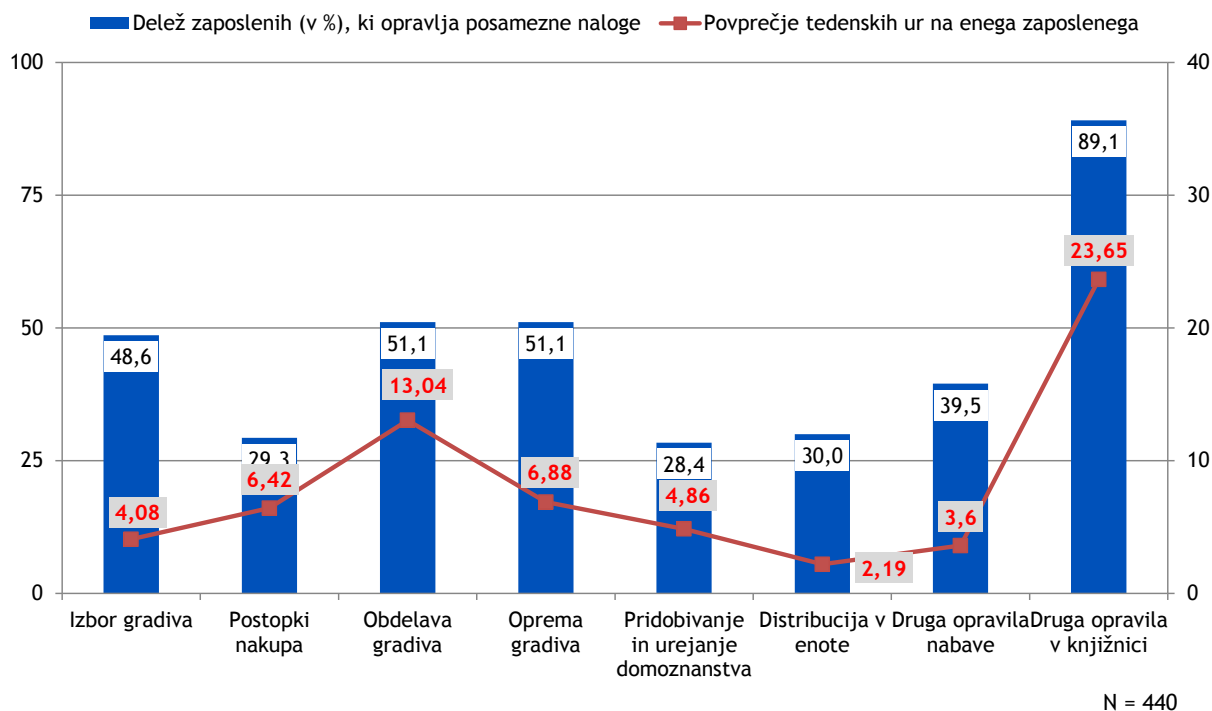
Največ časa se porabi za obdelavo gradiva. Zaposleni, ki se ukvarjajo z obdelavo, za to skupaj porabijo okrog 2.900 tedenskih ur oz. približno 13 tedenskih ur na zaposlenega. Sledi opremljanje gradiva - zaposleni, ki se ukvarjajo s tem, za to nalogo skupno porabijo 1.547 tedenskih ur oz. skoraj 7 tedenskih ur na zaposlenega. Za izbor gradiva se skupno porabi 873 tedenskih ur, kar v povprečju pomeni 4 ure tedensko za vsakega zaposlenega, ki je vključen v to nalogo. Za postopke nakupa gradiva pa se skupaj porabi 829 tedenskih ur oz. dobrih 6 ur tedensko za vsakega zaposlenega, ki se ukvarja s postopki nakupa. Za pridobivanje in urejanje domoznanstva ter za druga opravila nabave se v splošnih knjižnicah skupaj porabi približno 600 tedenskih ur (v povprečju 5 oz. 4 ure tedensko na zaposlenega za posamezno nalogo). Kot že rečeno, večina zaposlenih, ki so vključeni v naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije gradiva, v knjižnicah opravlja tudi druga opravila - zanje skupaj porabijo skoraj 9.300 tedenskih ur oz. skoraj 24 ur tedensko na posameznega zaposlenega.

TABELA 62: Pregled števila tedenskih ur za posamezne naloge (V61_4, V61_6 - V61_13)

	N	Delež zaposlenih (v %), ki opravlja posamezne naloge*	Vsota tedenskih ur vseh zaposlenih	Povprečje ur na enega zaposlenega
Izbor gradiva	214	48,6	873	4,08
Postopki nakupa	129	29,3	829	6,42
Obdelava gradiva	225	51,1	2928	13,04
Oprema gradiva	225	51,1	1547	6,88
Pridobivanje in urejanje domoznanstva	125	28,4	608	4,86
Distribucija v enote	132	30,0	289	2,19
Druga opravila nabave	174	39,5	627	3,60
Druga opravila v knjižnici	392	89,1	9272	23,65

*Podatki za posamezne naloge so izračunani in prikazani za N=440, kolikor je zaposlenih, ki se ukvarjajo z nalogami nabave, obdelave, opreme in distribucije gradiva, za katere smo uspeli zbrati vse podatke. Zaradi manjkajočih podatkov je seštevek vseh ur v zgornji tabeli nekoliko nižji od celotne tedenske obveznosti vseh zaposlenih v splošnih knjižnicah, ki znaša 17.293 ur tedensko.

SLIKA 43: Delež zaposlenih, ki opravljajo posamezne naloge ter povprečje tedenskih ur za posamezne naloge (V61_4, V61_6 - V61_13)

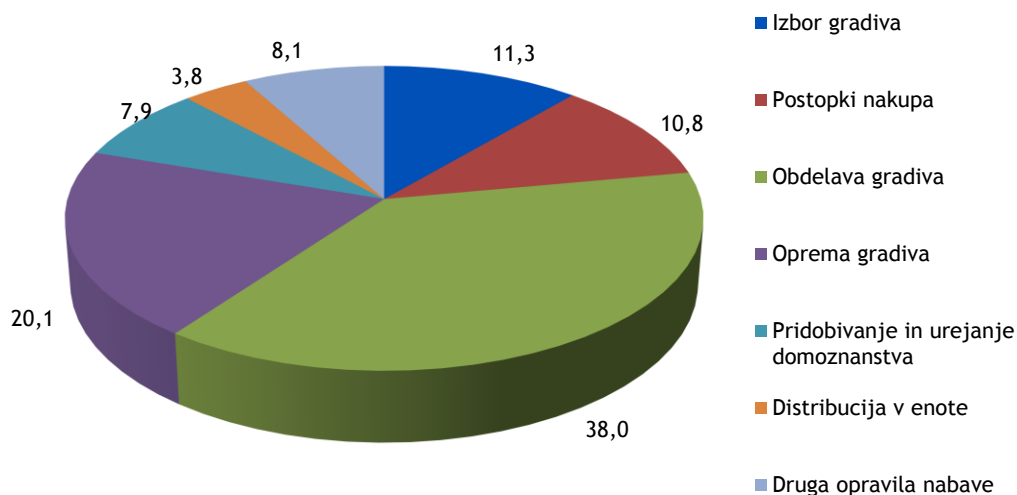
V spodnji tabeli je prikazan še seštevek vseh tedenskih ur za vsa opravila iz naslova nabave, obdelave, opreme in distribucije gradiva v splošnih knjižnicah ter odstotki tedenskih ur za posamezne naloge (brez ur za druga opravila v knjižnici). Za tovrstna opravila se v splošnih knjižnicah tedensko porabi okrog 7.700 ur, kar ustreza polni zaposlitvi 193 delavcev (EPZ), ki bi se ukvarjali izključno s temi opravili. Splošne knjižnice skupaj potrebujejo 73 delavcev za obdelavo gradiva, 39 delavcev za opremljanje gradiva, 22 delavcev za izbor gradiva, 21 delavcev za postopke nakupa gradiva, 21 delavcev za izbor gradiva, 21 delavcev za postopke nakupa gradiva itd.

TABELA 63: Tedenske ure za posamezne naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije gradiva ter EPZ (V61_4, V61_6 - V61_13)

	Vsota tedenskih ur vseh zaposlenih	Odstotek tedenskih ur za posamezno nalogo	EPZ*
Izbor gradiva	873	11,3	22
Postopki nakupa	829	10,8	21
Obdelava gradiva	2928	38,0	73
Oprema gradiva	1547	20,1	39
Pridobivanje in urejanje domoznanstva	608	7,9	15
Distribucija v enote	289	3,8	7
Druga opravila nabave	627	8,1	16
Skupaj	7701	100,0	193

*Enoto polno zaposlitve (EPZ) za posamezno nalogo smo izračunali tako, da smo vsoto tedenskih ur delili s 40. Dobljena vrednost predstavlja število ljudi, ki bi se s posamezno nalogo ukvarjali polni delovni čas.

SLIKA 44: Odstotki tedenskih ur za posamezne naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije gradiva ter (V61_4, V61_6 - V61_13)

N = 7.701 tedenskih ur

Dobra petina vseh zaposlenih (21,7 %), ki se ukvarjajo z nalogami nabave, obdelave, opreme in distribucije gradiva, zasluži do 15.000 EUR bruto na leto, dve tretjini teh zaposlenih (66,6 %) zaslužita 15.001-30.000 EUR bruto na leto, dobra desetina zaposlenih pa zasluži več kot 30.000 EUR bruto letno. Za delavce, ki se (vsaj občasno) ukvarjajo z nalogami nabave, obdelave, opreme in distribucije gradiva se letno porabi nekaj več kot 9,2 milijona evrov sredstev za plače, povprečna letna bruto plača teh delavcev pa znaša nekaj več kot 21.000 EUR.

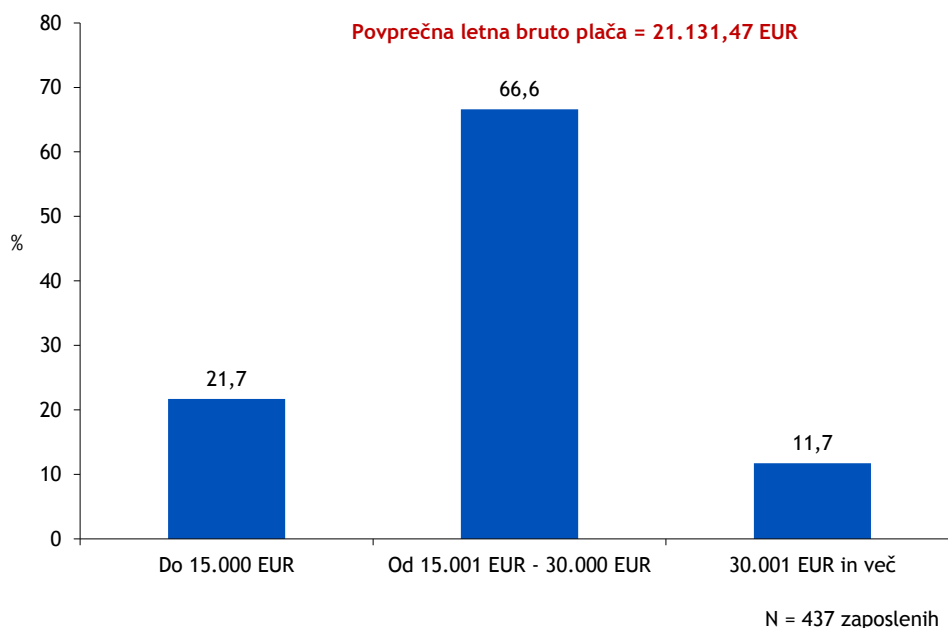
TABELA 64: Letna bruto plača zaposlenih, ki izvajajo naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije knjižničnega gradiva (V61_5)

	f	%
Do 15.000 EUR	95	21,7
Od 15.001 EUR - 30.000 EUR	291	66,6
30.001 EUR in več	51	11,7
Skupaj	437	100,0
Vsota vseh sredstev za plače	9.234.451,82 EUR	
Povprečna letna bruto plača	21.131,47 EUR	
Povprečni strošek na uro dela*	10,53 EUR	

Podatki o letni bruto plači in strošku ure dela so izračunani na vzorcu N = 437, kolikor je zaposlenih, za katere smo uspeli zbrati vse podatke.

*Podatek smo izračunali tako, da smo letno bruto plačo najprej delili s številom tednov (52) ter nato še s številom ur tedenske delovne obveznosti.

SLIKA 45: Letna bruto plača zaposlenih, ki izvajajo naloge nabave, obdelave, opreme in distribucije knjižničnega gradiva (V61_5)

V spodnji tabeli so prikazani še skupni letni stroški dela za posamezne naloge. Splošne knjižnice za vsa opravila iz naslova nabave, obdelave, opreme in distribucije gradiva na letni ravni skupaj porabijo cca. 4,3 milijona evrov. Skladno z razmerjem tedenskih ur po posameznih opravilih se daleč največ denarja porabi za obdelavo gradiva, in sicer skoraj 1,8 milijona evrov letno. Skoraj 0,6 milijona evrov se letno porabi za opremljanje gradiva, dobrega 0,5 milijona evrov za izbor gradiva in skoraj 0,5 milijona evrov za postopke nakupa gradiva. Med vsemi opravili se letno najmanj denarja porabi za distribucijo v enote, in sicer nekaj manj kot 130.000 evrov.

TABELA 65: Pregled stroška dela po posameznih nalogah (V61_5, V61_6 - V61_13)

	N	Vsota tedenskih ur vseh zaposlenih	Skupni strošek na leto*
Izbor gradiva	214	873	546.626,72
Postopki nakupa	129	829	496.845,12
Obdelava gradiva	225	2928	1.787.984,91
Oprema gradiva	225	1547	592.982,14
Pridobivanje in urejanje domoznanstva	125	608	350.964,41
Distribucija v enote	132	289	126.422,73
Druga opravila nabave	174	627	369.072,57
Vsa opravila nabave, obdelave, opreme in distribucije gradiva - skupaj	440/437	7701	4.270.898,60

**Najprej smo izračunali stroške na ravni posameznih zaposlenih (število tedenskih ur pomnoženo s povprečnim stroškom njegove ure dela - glede na letno bruto plačo) in jih nato sešteli. Seštevke smo pomnožili z 52, da smo dobili skupno oceno stroška dela na letni ravni za posamezno nalogo.*

2.9. ODPIS GRADIVA

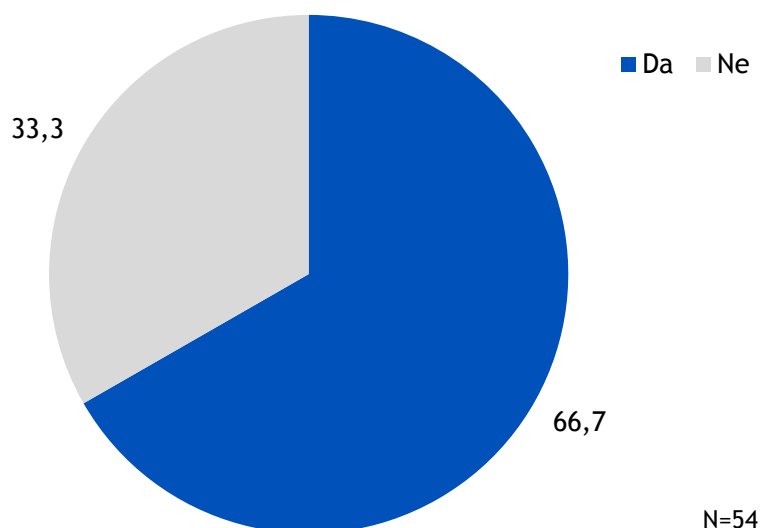
Dve tretjini vseh splošnih knjižnic, ki so podale odgovor na to vprašanje (66,7 %), razpolagata s pisnim internim dokumentom za izločanje in odpis knjižničnega gradiva, v preostali tretjini knjižnic (33,3 %) pa takšnega dokumenta nimajo.

TABELA 66: Ali ima vaša knjižnica pisni interni dokument za postopke izločanja in odpis knjižničnega gradiva? (V62)

	f	%
Da	36	66,7
Ne	18	33,3
Skupaj	54	100,0

N je manjši od 57, ker od knjižnic Občinska knjižnica Jesenice, Lavričeva knjižnica Ajdovščina in Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, nismo prejeli odgovora na vprašanje.

SLIKA 46: Ali ima vaša knjižnica pisni interni dokument za postopke izločanja in odpis knjižničnega gradiva?

Zanimalo nas je tudi, kdo v posamezni knjižnici odloča o odpisu gradiva. V več kot 80 odstotkih knjižnic o odpisu odločajo strokovni delavci, in sicer pogosto oz. v več kot 50 odstotkih primerov. V dobri polovici vseh knjižnic (55,4 %) o odpisu odloča formalno imenovana odpisna komisija, ki to počne precej pogosto (povprečna ocena med 3 in 4). Skoraj 40 odstotkov splošnih knjižnic (38,9 %) v odločitve o odpisu vključuje vodje enot in oddelkov - slednji o tem odločajo zgolj občasno (povprečje 1,74), v tretjini knjižnic (35,2 %) pa o tem odloča tudi direktor, kljub temu da se v tovrstne odločitve vključuje zelo poredko (povprečna ocena med 1 in 2). V tretjini splošnih knjižnic (33,3 %) odločitve o

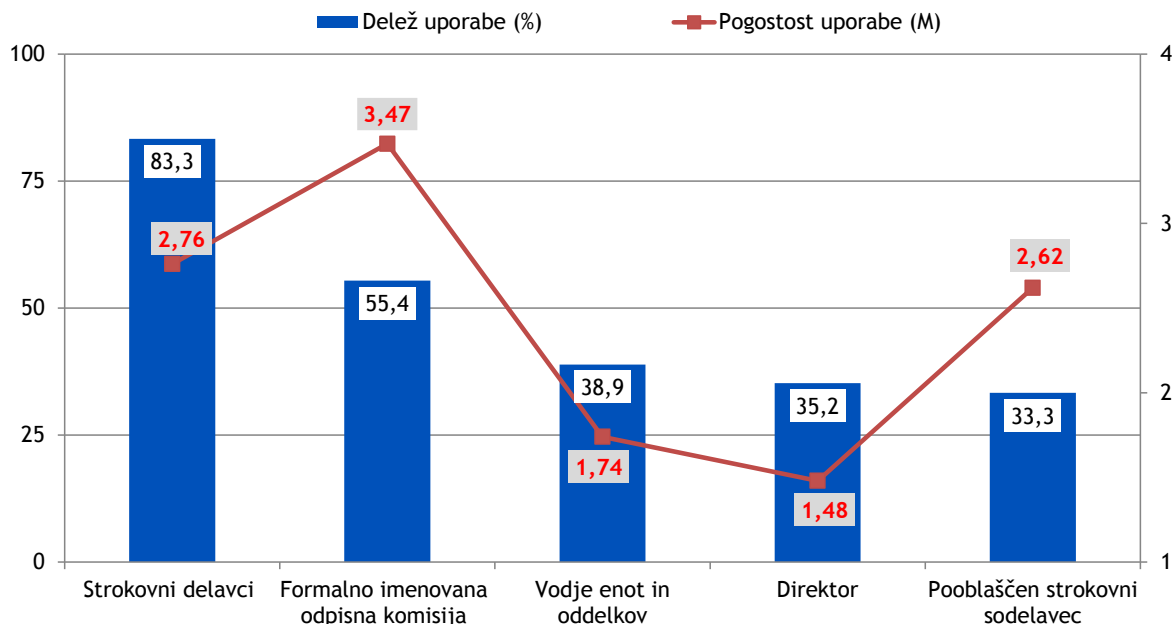
odpisu prepuščajo tudi pooblaščenim strokovnim sodelavcem, ki o tem odločajo pogosto (povprečje 2,62).

TABELA 67: Odločanje o odpisu knjižničnega gradiva (V63)

	4 - VEDNO - v več kot 90 % primerov	3 - POGOSTO - v več kot 50 % primerov	2 - OBČASNO - v manj kot 50 % primerov	Delež vseh splošnih knjižnic, ki način uporabljajo	1 - NIKOLI	Nimamo tega organa / delovnega mesta	Povprečje*
	%	%	%	%	%	%	M
Strokovni delavci	40,7	11,1	31,5	83,3	16,7	0,0	2,76
Formalno imenovana odpisna komisija	42,9	8,9	3,6	55,4	5,4	38,6	3,47
Vodje enot in oddelkov	11,1	7,4	20,4	38,9	53,7	7,4	1,74
Direktor	5,6	1,9	27,8	35,2	64,8	0,0	1,48
Pooblaščen strokovni sodelavec	16,7	11,1	5,6	33,3	14,8	51,9	2,62

* Povprečna ocena na 4 stopenjski lestvici, kjer 1 pomeni Nikoli in 4 pomeni Vedno, torej višja povprečna ocena pomeni večjo pogostost in obratno.

SLIKA 47: Odločanje o odpisu knjižničnega gradiva (V63)

N = 54

Opomba: Delež uporaba predstavlja % splošnih knjižnic, v katerih o odpisu knjižničnega gradiva odločajo posamezni akterji - ne glede na pogostost.

N je manjši od 57, ker od knjižnic Občinska knjižnica Jesenice, Lavričeva knjižnica Ajdovščina in Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, nismo prejeli odgovora na vprašanje.